Келісемін:

Оқу-ісінің меңгерушісі

Даутова Б.А.

«02» 10 2023 жыл

Тәрбиелеу білім беру процесі

2023-2024 оқу жылы

Аралас 3-4 топ

Қазан 1-апта

Күн тәртібі	Дүйсенбі 02.10.2023	Сейсенбі 03.10.2023	Сәрсенбі 04.10.2023	Бейсенбі 05.10.2023	Жұма 06.10.2023
Балаларды қабылдау	Салемдесу Балалар мен ата-аналарға жақсы көңіл күй тілеу **Медбике тексеруі**	Салемдесу Балаларды әсем әуенмен,көтеріңкі көңіл күймен қарсы алу **Медбике тексеруі** **Ұлттық құндылықты дәріптеу** **«Ұлттық киімдер»**: Балаларға қазақтың ұлттық киімдері туралы айтып, суреттер көрсету. Киімдерді көрсетіп, олардың маңызын түсіндіру.	Салемдесу Көңіл күй смайликтерімен қарсы алу **Медбике тексеруі** **«Өнегелі 15минут»** Тақырып: "Тыңдау және жауап беру" Мақсаты: Біреуді мұқият тыңдауды және жауап беруді үйрету. - Ойын (5 минут): "Мен не айттым?" ойыны (балалар кезекпен қарапайым сөйлемдерді қайталайды).	Салемдесу Көңілді әуенмен қарсы алу **Медбике тексеруі** **Ұлттық құндылықты дәріптеу** **"Тақия тастамақ"** **Ойын ережесі**: Балалар шеңбер бойымен отырып, көздерін жұмады. Жүргізуші бір баланың артына тақияны тастап кетеді, ал балалар қайсысына тақия	Салемдесу Жақсы көңіл күй тілеу **Медбике тексеруі**

				түскенін табуы керек. Ойын сезгіштікті, байқағыштықты дамытады.	
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Баланы балабақшадан қалдырмау туралы кеңес беруАта-анамен консультация	Балабақшада қойылатын талаптарды біріңғай үйдеде қолдануға кеңес беру Ата-анамен консультация	Үйде балаға балабақша туралы кітап мен мульфильмдер көрсету туралы кеңес беру Ата-анамен консультация	Балабақшада баланың болуы оның өміріндегі маңыздылығы туралы ата-анаға кеңес беру Ата-анамен консультация	Баланы балабақшаға жақсы көңіл күймен ұйқыдан тұрғызып, аналық мейірім төгіп әкелу туралы кеңес беру Ата-анамен консультация
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	**3-жас** **«Түстерді тап» ойыны** - **Міндеті:** Баланың түстерді ажырату қабілетін дамыту. - **Барысы :** Балаларға бірнеше түсті карточкалар беріп, бір түсті атағанда сол түстегі карточканы көрсетуін сұрау **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік,)**	**«Дыбыстарды ести біл» ойыны** - **Міндеті:** Бала әртүрлі дыбыстарды таниды және ажырату -**Барысы:** Ойын барысында балаға әртүрлі дыбыстар тыңдатып, «Бұл қандай дыбыс?» немесе «Бұл ненің дыбысы?» деп сұрау **(коммуникативтік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**«Қайсы артық?» ойыны** - **Міндеті** : Логикалық ойлауды және сөйлеуді дамыту. - **Барысы** Бір топ заттың ішінен біреуі артық болатындай етіп таңдап, баладан артық затты тауып, неліктен артық екенін түсіндіруін сұрау **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік,)**	**«Сурет салу» ойыны** - **Міндеті:** Қолдың ұсақ моторикасын және сөйлеуді дамыту. - **Барысы:** Балаға белгілі бір тақырып бойынша сурет салуды ұсыныңыз, содан кейін ол сурет салу барысында не салып жатқанын айтып беру керек. **(коммуникативтік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін,)**	**«Пішіндерді тап» ойыны** - **Міндеті:** Геометриялық пішіндерді ажырату және атау. - **Барысы:** Балаларға әртүрлі пішіндер көрсетіп, олардың атауын сұраңыз немесе «Қайсы пішін дөңгелек?» деп сұрау арқылы тапсырма беру **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік,)**
	4-жас **"Кім не дейді?"** - **Міндеті:** Жануарлардың	**"Табиғатпен танысайық"** - **Міндеті:** Табиғаттың негізгі	**Менің қолымда не бар?"** - **Міндеті:** Заттарды атау және олар туралы	**"Кім қайда тұрады?"** - **Міндеті:** Жануарлардың	**Қарсы сөздерді үйренеміз"**

	дыбыстарын тану және олардың аттарын айтуға үйрету. **- Ойын барысы:** Балаларға жануарлардың суреттері немесе ойыншықтары көрсетіледі. Тәрбиеші әр жануардың атын атап, оның дыбысын шығарады. Мысалы, "Мынау – сиыр. Сиыр "му-му" дейді". Балалар жануардың атын қайталап, оның дыбысын салады. **(коммуникативтік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	элементтерімен танысу және оларды дұрыс атауға үйрету. **- Ойын барысы:** Тәрбиеші балаларға суреттерді көрсетеді немесе табиғат элементтерін көрсетіп (гүлдер, ағаштар, жапырақтар), олардың атын айтады. Балаларға табиғат элементтерін сипаттау және олардың атауларын қайталау ұсынылады. Мысалы, "Бұл – ағаш. Ағаштың жапырақтары бар". **(коммуникативтік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	қарапайым сөйлемдер құрау. **- Ойын барысы:** Тәрбиеші балаларға әртүрлі заттарды (ойыншық, жеміс-жидек, киім т.б.) көрсетеді. Балаларға "Бұл не?" деп сұрақ қояды, ал балалар сол заттың атын айтады. Кейін балаларға қарапайым сөйлемдер құрауға көмектесу ұсынылады. Мысалы, "Бұл – алма. Алма дәмді". **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	мекендерін дұрыс айту және түсіну. **- Ойын барысы:** Балаларға жануарлардың суреттері немесе ойыншықтары беріледі, және олар қайда тұратыны түсіндіріледі. Мысалы, "Қоян орманда тұрады", "Балық суда жүзеді". Балалар осы жануарларды өз орындарына орналастырып, "Қоян орманда", "Балық суда" деп сөйлем құрайды. **(коммуникативтік, физикалық, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**- Міндеті:** Қарсы мәндес сөздерді үйрену және оларды қолдану. **- Ойын барысы:** Балаларға қарама-қарсы сипаттағы заттар немесе суреттер көрсетіледі. Мысалы, үлкен-кіші, биік-аласа, жылы-суық. Балаларға мысал келтіріледі: "Бұл – үлкен аю, ал мынау – кішкентай аю". Балалар заттарды атап, олардың айырмашылығын түсіндіреді. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін,)**

Таңертеңгі жаттығу	**Таңғы жаттығу кешені №1**	**Таңғы жаттығу кешеніNo2**	**Таңғы жаттығу кешеніNo3**	**Таңғы жаттығу кешеніNo4**	**Таңғы жаттығу кешеніNo5**
•	**(Дене қыздыру – 2-3 минут)** **Жүру:** Балаларды шеңбер бойынша жайлап жүруге шақырыңыз. Қолдарын жоғары көтеріп, "күнге" қол созады, кейін жерге еңкейіп, "гүл тереді". **Жүгіріс:** Бірнеше секунд орташа жылдамдықпен шеңбер бойымен жүгіріңіз. Оларды "көбелектер" деп елестетіп, гүлдерді аралап жүргендей қимылдар жасатыңыз. **"Қанат қағу" (Қолға арналған жаттығу)** **Бастапқы жағдай:** Тұрып, аяқ иық кеңдігінде. **Қимыл:** Қолды екі жаққа созып, көбелек сияқты қанат қағу қимылдарын жасау. Қолды алдымен жоғары-төмен	**"Тұлпардың шабысын қайтала" (Жоғарғы денеге арналған жаттығу)** **Бастапқы жағдай:** Тұрып, аяқ иық кеңдігінде **Қимыл:** Қолдарды белге қойып, денені оңға және солға бұру. "Тұлпар" шауып келе жатқандай, қимылдарды сенімді және ширақ жасау. (10 рет әр жаққа) **Ұлттық құндылықты дәріптеу** **Дәстүрлі әндер:** Қазақтың ұлттық әндерін тыңдату. Балаларға әндермен бірге билету	**"Ағашқа қол жеткізу" (Созылу жаттығуы)** **Бастапқы жағдай:** Тұрып, аяқ иық кеңдігінде **Қимыл:** Қолды жоғары созып, ағаштың бұтағына қол жеткізуге тырысып, алдымен оң жаққа, содан соң сол жаққа еңкею. Балалардан "ең биік бұтақты" ұстауды сұраңыз. (10 рет әр жаққа)	**"Қара жорға" (Тізе және аяқтарға арналған жаттығу)** **Бастапқы жағдай:** Тұрып, аяқ иық кеңдігінде. **Қимыл:** Қолды белге қойып, бір тізені кезекпен жоғары көтеріп, шапшаң түрде қимыл жасау. Бұл жаттығуды "Қара жорға" биінің қарапайым қимылдарымен үйлестіруге болады. (8-10 рет әр аяқпен)	**"Құстар секілді ұшамыз" (Иілу жаттығулары)** **Бастапқы жағдай:** Тұрып, аяқ иық кеңдігінде. **Қимыл:** Қолдарды екі жаққа созып, алдыға еңкейіп, аяқтың ұштарына дейін жеткізуге тырысу. Еңкейген сайын, "құс" секілді қанат қағып, қайта тұру. (8-10 рет) **Ұлттық құндылықты дәріптеу** **«Би қимылдарын қайтала"** **Мақсаты:** Балалардың ептілік пен тез ойлау қабілеттерін дамыту. **Ойын барысы:** қазақтың ұлттық биінің қарапайым қимылдарын көрсету, ал балалар оны қайталауы керек. Қимылдар біртіндеп күрделене түседі, ал балалар қимылдарды

	қозғалту, содан кейін шеңбер бойынша айналдыру. (10-12 рет қайталау)				дұрыс қайталап орындауға тырысады.
Таңғы ас	Кейбір балалардың тамақты асықпай жейтінін, ал кейбір балалардың жылдам жейтінін ескере отырып, оларды асықтырмай, керісінше тамақты жақсылап шайнауға, ұсынылғанның бәрін тауысып жеуге үйрету **Дұрыс тамақтану үйрету**	Қолды жуудың маңызын оның денсаулықты сақтау үшін өмірлік қажетті дағды екенін балалармен талқылау. ***Жеке бас гигиенасы мәдениетін үйрету***	Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу	Қасық шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету **Дұрыс тамақтану үйрету**	тамақ ішіп болғаннан кейін алғыс айту
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Топта ұйымдастырылған орталықтарда балалардың түрлі әрекеттерін ұйымдастыруға қажетті заттар мен материалдарды әзірлеу **"Музыкалық шеңбер"** **Мақсаты**: Балалардың музыкалық ырғақты сезуін және бірлесіп	Барлық орталықтарды балалар әрекетіне қажетті заттар мен материалдармен толықтыру	Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық жасау, көрнекіліктерді дайындау, видео түсіндірмелер дайындау ***Жол қозғалысының қауіпсіздігі*** **Мақсаты:** Балаларды жолда дұрыс жүріп-тұруға, бағдаршам сигналдарын тануға үйрету.	Барлық орталықтарды балалар әрекетіне қажетті заттар мен материалдармен толықтыру	Іс-әрекетке қажетті құралдарды дағдыларға қарай дайындау **Өрт қауіпсіздігі** **Мақсаты:** Балаларды өрттің қауіптілігі туралы ақпараттандыру және сіріңке, шам сияқты заттарға жоламау керектігін түсіндіру. **Іс-әрекет:** Педагог өрттің қаншалықты қауіпті екенін, өртке себеп болатын заттарды

	қимыл жасау қабілеттерін дамыту. **Ойын барысы:** Балалар шеңбер құрып тұрады, әуен қосылған кезде олар қол ұстасып, әуеннің ырғағына сай билейді. Әуен тоқтағанда, шеңбер ішіндегі бір бала ән айтып немесе би қимылын көрсетеді. Ойын осылай жалғаса береді, әр бала өз кезегімен шығады. Бұл ойын балалардың музыкалық есту қабілетін жақсартады. **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін,)**		**Іс-әрекет:** Балаларға бағдаршамның түстері туралы түсіндіру: қызыл — тоқта, сары — дайындал, жасыл — жүр. Жолдағы жаяу жүргіншілер жолағының маңызын түсіндіру. Ойын түрінде «Бағдаршам» ойынын ұйымдастыру: мұғалім бағдаршам түстерін айтады, балалар сол түске сәйкес әрекет жасайды (қызылда тоқтап, жасылда жүреді).		(сіріңке, отпен ойнау) түсіндіреді.Балалармен «Өрт шыққанда не істеу керек?» деген сұрақты талқылау. Өрт кезінде 101-ге хабарласу қажеттілігін және өрттен қашу жолдарын ойын түрінде көрсету.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**3-жас** **Дене шынықтыру** **"Құстардың ұшуы" (Жүру жаттығулары)** Балалар шеңбер бойынша баяу жүріп, қанаттарын қағып ұшып бара жатқан	**Қазақ тілі** **"Сөздік қорды кеңейту" (Жаңа сөздер үйрену)** **Міндеті:** Балалардың сөздік қорын жаңа сөздермен толықтыру.	**Дене шынықтыру** **"Секірулер"** **Міндеті**: Баланың аяқ күшін және дене тепе-теңдігін дамыту. **Қимыл**: Бір орында қос аяқпен жоғары секіру.	. **Музыка** **"Ән үйрену"** **Мақсаты:** Балалардың вокалдық қабілеттерін дамыту, ән айту техникасын үйрету. **Ән:** Балаларға қарапайым әрі көңілді	**Дене шынықтыру** **"Жылдам аюлар" (Жүгіріс жаттығулары)** Балалар шеңбер бойымен жүгіріп, өздерін аюлар сияқты сезінеді. Жай жүрістен жүгіріске ауысу керек.

	құстарды елестетеді. Бұл жаттығу дене қыздыруға көмектеседі. Қимыл: Қолды екі жаққа жайып, баяу жүріп, жоғары-төмен иілу қимылдарын жасайды.	**Тақырып:** "Жемістер" (немесе басқа тақырып). **Құрал:** Жемістердің суреттері немесе ойыншықтары (алма, алмұрт, банан, жүзім және т.б.). **Қимыл:** педагог балаларға суреттерді көрсетіп, жемістердің қазақша атауларын айтады. Балалар педагогтың артынан қайталап, әр жемістің атауын есте сақтайды.	Балалар секіргенде қолдарын жоғары созып, аспанға ұшқан құстарды елестетеді. 10-12 рет қайталау.	қазақтың халық әнін немесе балаларға арналған әнді үйрету. **Қимыл:** Мұғалім балаларға әннің әуенін үйретіп, сөздерін жаттатады. Балалар әнді қайталап, бірге орындайды. Ән айту кезінде балаларға қолмен немесе денемен әуенге сәйкес қимылдар жасау ұсынылады.	Қимыл: Шеңбер бойынша орташа жылдамдықпен жүгіріс, кейін тездетіп жүгіріс жасау.
	4-жас **Дене шынықтыру** 1. Бағытты өзгертіп жүру; 2.Шеңбер бойлап жүгіру; **Қимылды ойын:** «Әжемнің жіп шумақтарын жинайық» **Барысы:** Ойын кезінде қолдарынан ұстап жіп шумағына ұқсап ирек жолдармен жүрді, дөңгелене тұрды	**Қазақ тілі** **«Дұрыс және бұрыс» – Сөйлем құрау дағдысын дамыту** **Мақсаты:** Балалардың сөйлем құрау дағдысын және дұрыс сөйлеу қабілетін жетілдіру. **Ойын барысы:** Педагог бірнеше дұрыс және бұрыс сөйлемдер айтады. Балалар бұрыс сөйлемдерді тауып, оларды дұрыс сөйлемге айналдырады. Мысалы, «Мысық ұшады» – бұрыс, «Мысық жүреді» – дұрыс.	**Дене шынықтыру** **«Қимыл-қозғалысқа сай билеу» – Қозғалыс пен музыкалық ырғақ сезімін дамыту** **Мақсаты:** Балалардың қозғалыс үйлесімділігі мен музыкалық ырғақты сезіну қабілетін дамыту. **Қажетті материалдар:** Әртүрлі музыкалық тректер (жылдам, баяу, орташа темп). **Ойын барысы:** Балалар музыкаға сәйкес қимылдар жасап, билейді. Музыканың жылдамдығы өзгерген сайын, қимылдар да	**Музыка** **Музыка** Тақырыбы : «Отбасы» **Мақсаты:** Отбасы жылулығын сезіндіру. Ата-анасына,бауырларына арнап ән үйрету. **Ән тыңдау:** «Келші,келші балашым» Е Хасанғалиев **Ән айту:** «Менің отбасым» Л.З.Аитова	**Дене шынықтыру** **«Музыкалық мүсін» – Қозғалыс пен тоқтауды меңгеру ойыны** **Мақсаты:** Балалардың шапшаңдық, икемділік және зейінін дамыту. **Қажетті материалдар:** Музыка. **Ойын барысы:** Балалар музыка ойнап тұрған кезде еркін билейді. Музыка тоқтаған кезде, олар дереу қозғалуды тоқтатып, мүсін сияқты қатып қалады.

	Музыка **«Барабандармен жаттығу» – Дене қимылы мен музыкалық ырғақты үйлестіру** **Мақсаты:** Қозғалыс пен музыкалық ырғақты үйлестіру, дене бұлшық еттерін дамыту. **Қажетті материалдар:** Барабандар немесе олардың орнына қолданылатын құралдар (қолмен ұруға болатын заттар). **Ойын барысы:** Балалар барабанның ырғағына сәйкес қимылдар жасайды. Әрбір барабан соғысында балалар секіру, иілу немесе басқа да дене жаттығуларын жасайды. Әр ырғаққа сәйкес балалардың қимылдары да өзгереді (мысалы, баяу барабан – жай қимыл, жылдам	Бұл ойын балалардың грамматикалық білімдерін жетілдіріп, дұрыс сөйлем құрауға үйретеді.	өзгереді (баяу музыкада жай қимылдар, жылдам музыкада шапшаң қимылдар). Бұл жаттығу арқылы балалардың дене үйлесімділігі дамиды, әрі музыкалық ырғақты сезіну қабілеті күшейеді.	(«Үш тілдегі әндер» жинағынан)	Музыка қайта ойнағанда, қимылдарды жалғастырады. Қозғалысты тоқтатпай қалған балалар ойыннан шығады. Бұл ойын балалардың қозғалыс пен тоқтауды меңгеруге, шапшаңдық пен икемділікті дамытуға көмектеседі.

	барабан – шапшаң қимылдар). Бұл ойын балалардың қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытады және музыкалық ырғаққа сай әрекет ету қабілетін күшейтеді.				
	3-4 жас **"Ормандағы жануарлар" композициясы** **Міндеті:** Мүсіндеу, жапсыру және құрастыруды үйлестіру арқылы қоршаған әлем туралы білімдерін кеңейту. **- Мүсіндеу:** Балаларға пластилин немесе саз беріңіз де, жануарлардың мүсіндерін (аю, қоян, түлкі) жасауды ұсыну **- Жапсыру:** Алдын ала қағазға ағаштың немесе шөптің суретін салыңыз. Жапсыруға	**"Фермадағы өмір"** **Міндеті:** Балаларға ауыл шаруашылығымен және жануарлар әлемімен танысуға мүмкіндік беру. **- Мүсіндеу:** Балалар пластилиннен қой, сиыр, тауық сияқты ферма жануарларын мүсіндейді. **- Жапсыру:** Түрлі-түсті қағаздан шөп немесе жеміс-жидек қиып, фермадағы жануарларға қорек дайындайды. **- Құрастыру:** Қора немесе ферма ғимаратын картоннан жасап, оны	**"Менің арманымдағы қала"** **Міндеті:** Балалардың қиялын дамыту және құрылыс элементтерін меңгеру. **- Мүсіндеу:** Пластилиннен әртүрлі ғимараттарды, көпірлерді немесе көліктерді мүсіндеу. **- Жапсыру:** Түрлі-түсті қағаздардан көшедегі шамдар, ағаштар немесе жолдар қиып алып, қағаз бетіне жапсыру. **- Құрастыру:** Қораптардан немесе картоннан биік үйлерді	**"Теңіз әлемі"** **Міндеті:** Теңіз жануарларын танып білу және шығармашылықпен жұмыс істеу. **- Мүсіндеу:** Пластилиннен немесе камырдан балықтар, шаяндар, медузалар мүсіндеу. **- Жапсыру:** Көк қағазға түрлі-түсті қағаздардан су өсімдіктері мен теңіз түбіндегі тастарды жапсыру. **- Құрастыру:** Картоннан кеме, қайық немесе арал	**"Ғарышқа саяхат"** **Міндеті:** Балалардың ғарыш туралы қиялын дамыту. **- Мүсіндеу** Пластилиннен ғарыш кемесі, планеталар немесе ғарышкерлер мүсіндеу.: **- Жапсыру:** Қара қағазға жұлдыздарды жапсыру үшін түрлі-түсті қағаздан немесе фольгадан жұлдызшалар дайындау. **- Құрастыру:** Қораптардан немесе қағаздан зымырандарды немесе ғарыш

•	арналған түрлі-түсті қағаздардан жапырақтар мен гүлдерді қиып, балалар оларды ағашқа жапсырып орналастыру - **Құрастыру:** Қарапайым картоннан немесе табиғи материалдардан (таяқшалар, шөптер) қоршау немесе үйшік құрастыруды ұсыну. **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	түрлі-түсті қағазбен немесе табиғи материалдармен безендіреді. **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	немесе дүкендерді құрастырып, оларды түрлі түсті қағазбен немесе бояумен безендіру. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	құрастырып, оны теңіз әлемінің ішіне орналастыру. **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	станцияларын құрастыру. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**
Серуенге дайындық	**Саусақ жаттығуы: «Үстел»** «Үстелдің төрт аяғы бар, Үстінде алақан тәрізді қақпағы бар».	**Саусақ жаттығуы: «Менің отбасым»** Бас бармақ – ата, Сұқ саусақ – әже, Ортан терек – әке. Шылдыр шүмек – ана, Кішкене бөбек – мен.	**Саусақ жаттығуы: «Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес… (шынашақтан бастап,	**Саусақ жаттығуы: «Саусақтардың амандасуы»** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек!	**Саусақ жаттығуы: «Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайлап саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау.

			саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес.. Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз).	(Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады)	Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі.
Серуен	**Серуен картотекасы№1** **"Табиғатпен сәлемдесу"** **Мақсаты:** Балаларға табиғаттың әсемдігін түсіндіріп, оны бағалай білуге баулу. **Қимыл:** Педагог балаларды табиғатқа шығуға дайындап, оларды серуенге шақырады. Әр бала табиғатпен амандасып,ағаштарға, гүлдерге, құстарға «Сәлем!» деп айтады. Бұл жаттығу арқылы балалар табиғатпен байланыс орнатып, оны қорғауға ынталанады. **Қауіпсіздік ережелерін қайталау**:Балаларға серуен кезінде қалай	**Серуен картотекасы №2** **Серуен: Табиғат аясындағы бақылау және танымдық әңгіме** **Мақсаты:** Балалардың табиғатқа деген қызығушылығын арттыру, өсімдіктер мен жануарлар туралы білім беру. **Экологиялық іс-әрекет: Табиғатқа қамқорлық жасау** **Мақсаты:** Табиғатқа сүйіспеншілік пен қамқорлықты қалыптастыру, қоршаған ортаны қорғау. **Іс-әрекет:** Балалармен бірге ауладағы немесе серуен алаңындағы қоқыстарды жинау. Оларға қоқысты	**Серуен картотекасы№3** **Серуен: "Күзгі орман"** **Мақсаты:** Күзгі табиғатты бақылау, жапырақтардың түстерін ажырату және желдің қалай соғатынын сезіну. **Бақылау:** Балаларды күз мезгіліндегі табиғаттың өзгерістерімен таныстыру. Жапырақтардың түстері өзгергенін, олардың ағаштан түсуін бақылау. **Сұрақтар:** «Жапырақтар қандай түске боялған?», «Қандай жапырақтар үлкен немесе кішкентай?» **Ойын:**	**Серуен картотекасы№4** **"Құстарды бақылау"** **Мақсаты:** Құстар туралы түсінік беру, олардың дауыстарын тыңдау және қайда ұшатынын бақылау. **Бақылау:** Балалармен бірге серуен кезінде құстардың дауыстарын тыңдап, олардың қайда ұшып жүргенін бақылау. Құстардың атауларын атап, оларға сипаттама беру. **Сұрақтар:** «Құстар қалай сайрайды?», «Қайда ұшады?» **Ойын:**	**Серуен картотекасы№5** **"Ағаштар әлемі"** **Мақсаты:** Ағаштардың түрлерін тану, олардың жапырақтары мен діңдерін бақылау. **Бақылау:** Ауладағы ағаштардың жапырақтарын, діңдерін бақылау. Олардың биіктігі мен жапырақтарының пішінін көру. **Сұрақтар:** «Бұл қандай ағаш?», «Жапырақтары қандай?» **Ойын:** **"Ағашқа айналамыз"** ойыны.

	жүру керек, қоршаған ортаға қалай мұқият болу керектігі туралы ережелер түсіндіріледі. **1. Экологиялық тәрбие: "Табиғатты қорға"** **Мақсаты:** Балалардың табиғат туралы білімін кеңейту және оны қорғауға баулу. **Қимыл:** Балалар серуен кезінде өсімдіктер мен жануарлар туралы әңгімелейді. Мұғалім оларға ағаштар, гүлдер, шөптер және жануарлар туралы мәліметтер береді. **Сұрақтар:** «Ағаштардың жапырақтары не үшін керек?» «Құстар не жейді?» «Гүлдерге не керек?» **Қоршаған ортаны қорғау:** Балаларға	дұрыс сұрыптауды үйрету: қағазды, пластикті және шыныны бөлек жинау. Бұл балалардың жауапкершілік сезімін оятады **Құралдар:** Қолғаптар, қоқыс жәшіктері. **(коммуникативтік, физикалық, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**"Жел мен жапырақтар"** ойыны. Балалар «жапырақ» болып, жерге түскен жапырақтар секілді қолдарын жайып, жеңіл секіреді. Мұғалім «Жел соқты!» деген кезде, балалар алаңда жүгіріп, жапырақтар секілді айналып ұшады. **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**"Құстар секілді ұшамыз"** ойыны. Балалар құстар секілді қолдарын жайып, ұшуды бейнелеп жүгіреді. Ойын арқылы олардың қимылдары дамиды, әрі құстарға қызығушылығы артады. **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	Балалар ағашқа ұқсап, орындарында қимылсыз тұрып, кейін жел соққанда «қимылдайды» (қолдарын жоғары көтеріп, тербеледі). **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**

	қоқысты тастамау, өсімдіктерді жұлмау туралы түсіндіріледі. **2. Еңбекке баулу: "Көгалдандыру" немесе "Гүлдерге су құю"** **Мақсаты:** Балаларға табиғатқа еңбек ету арқылы қамқорлық көрсетуді үйрету. **Қимыл:** Балалар бақшадағы немесе ауладағы гүлдерге су құяды немесе жапырақтарды жинайды. Бұл жаттығу арқылы балалар еңбекке баулынады және қоршаған ортаға қамқорлық жасау қажеттігін түсінеді. Мысалы: әр бала кішкене су құтысын алып, бір-екі гүлге су құяды. Педагог оларға су құйғанда қалай жасау керектігін түсіндіреді: "Гүлдерге көп су құюға болмайды,				

	себебі олар суға тұншығады." **3. Дидактикалық ойын: "Табиғаттан не көрдің?"** **Қимыл:** Балалар серуен кезінде табиғаттағы заттарды бақылап, оларды есте сақтауға тырысады. Серуен соңында педагог: «Сендер табиғаттан не көрдіңдер?» деп сұрақ қояды. Балалар көргендерін тізіп айтып береді. **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**				

Серуеннен оралу	өзіне қызмет көрсетуге, өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету, киімдерін шкафтарға салуға, , оларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	дербестікке дағдыландыруға, сөздік қорды балалардың киімдерінің, аяқ киімдерінің атауларымен байытуға **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	өзіне қызмет көрсетуге, өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету, киімдерін шкафтарға салуға, , оларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	Кір киімдерді тәрбиешіге ескертіп ауыстыру , қолдарын көпіршітіп жуу ***Жеке гигиенаны сақтауға баулу***	өзіне қызмет көрсетуге, өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету, киімдерін шкафтарға салуға, , оларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу **Еңбекке баулу**
Түскі ас	Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу	Тамақты дұрыс ішу. Қасықты дұрыс ұстау, майлықты қолдану , нан қиқымын шашпай, сорпамен сусынын төкпей ішуді үйрету. **(мәдени-гигеналық , өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**	Қолды жуудың маңызын оның денсаулықты сақтау үшін өмірлік қажетті дағды екенін балалармен талқылау. **Жеке бас гигенасы мәдениетін үйрету**	Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу	Қасық шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету **Дұрыс тамақтану үйрету**
Күндізгі ұйқы	Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау. Жай музыка қою.	балалар ұйықтайтын бөлмені алдын-ала желдету ұйықтар алдында балаларға кітап оқу	ұйықтар алдында балаларға кітап оқу	балалар ұйықтайтын бөлмені алдын-ала желдету Бесік жырын айту	ұйықтар алдында балаларға кітап оқу

Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	жалпақ табандылықтың алдын алу мақсатында **«Денсаулық жолдарымен жүргізу »**	тыныш жағдайдан сергектікке біртіндеп көшіру, баланың ағзасын қимыл белсенділігіне дайындау	жағымды музыкамен біртіндеп ояту; - қолдар мен аяқтарды кеpу, созу, көтеріп, түсіруге жаттығулар, саусақ жаттығуларын орындау; - массаж жолдармен жүргізу	жағымды музыкамен біртіндеп ояту; - қолдар мен аяқтарды кеpу, созу, көтеріп, түсіруге жаттығулар,Көз жаттығуларын жасау	жалпақ табандылықтың алдын алу мақсатында **«Денсаулық жолдарымен жүргізу »**
Бесін ас	Қолды жуудың маңызын оның денсаулықты сақтау үшін өмірлік қажетті дағды екенін балалармен талқылау. **Жеке бас гигиенасы мәдениетін үйрету**	Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу	Қасық шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету **Дұрыс тамақтану үйрету**	тамақ ішіп болғаннан кейін алғыс айту	Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	**3-жас** **Суреттермен жұмыс** Балаларға түрлі суреттер көрсетіліп, олардан не көріп тұрғанын айтуын сұрау. Сұрақтар қою арқылы балалардың толық сөйлемдермен жауап беруін ынталандыру. Мысалы: «Мынау не?», «Ол қандай?», «Бұл қайда орналасқан?».	**"Жануарлар әлемі" ойыны** - **Міндеті**: Балалар жануарлар әлемімен таныса отырып, оларды қағаз бетіне бейнелейді. - **Ойын барысы:** Тәрбиеші әртүрлі жануарлар туралы әңгімелеп, балаларға сол жануарлардың суретін салуды ұсынады. Бұл ойында жануарлардың ерекшеліктерін ескеріп, оларды бояу қажет	**«Кім не істейді?» ойыны** Балаларға іс-әрекеттерді көрсететін суреттер немесе ойыншықтар беріледі. Олардан «Кім не істейді?» деген сұраққа жауап беруін сұрау. Мысалы: «Мысық не істейді? Мысық ұйықтайды».	**"Менің орманым" ойыны** - **Міндеті:** Балалар өз ормандарын салып, онда тіршілік ететін жануарлар мен өсімдіктерді бейнелейді. - **Ойын барысы:** Балаларға орманның көрінісін және онда болатын жануарларды суреттеп шығу ұсынылады. Әр бала өз орманының бірегей болуы үшін қосымша	**«Менің күнім» ойыны** Балаларға күнделікті өмірде не істейтінін ретімен айтқызу. Бұл олардың сөйлеу тізбегін және логикалық ойлауын дамытады. Мысалы: «Мен таңертең тұрамын, содан кейін тісімді жуамын, сосын таңғы ас ішемін».

	(коммуникативтік, және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)	**(коммуникативтік, физикалық, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**(коммуникативтік, физикалық, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	элементтер ойлап табуы керек **(коммуникативтік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	
	4-жас **«Ертегі кітабы» – Жапсыру және мүсіндеу** **Мақсаты:** Балаларға өздерінің ертегілерін жасау арқылы креативтіліктерін арттыру. **Ойын барысы:** Балалар өздерінің жеке ертегілерін ойланып, оларды жазады. Содан кейін, әр бала ертегісіндегі кейіпкерлер мен оқиғаларды мүсіндейді. Барлық балалар өз ертегілерін айтып, ортаға салған соң, бір	**«Табиғаттың таңғажайыптары» – Сурет салу** **Мақсаты:** Балаларды табиғаттың сұлулығын байқап, оны сурет арқылы көрсетуге үйрету. **Ойын барысы:** Балалар табиғаттың әртүрлі көріністері (ағаштар, гүлдер, күннің шығуы) туралы әңгімелеседі. Содан кейін, олар өздерінің табиғатқа шыққан тәжірибелерін еске ала отырып, сурет салады. Дайын суреттерін топта көрсетіп, олардың табиғатқа қалай әсер еткенін талқылайды.	**«Менің сүйікті орным» – Сурет салу және жапсыру** **Мақсаты:** Балаларды өздерінің сүйікті орындарын бейнелеу арқылы шығармашылық қабілеттерін дамыту. **Ойын барысы:** Балалар өздерінің ең ұнататын жерлерін (саябақ, теңіз, таулар) таңдап, оларды суретке салады. Суреттерін жапсырып, табиғаттың немесе орманның элементтерімен толықтырады. Әр бала өз жұмыстарын таныстырып, сол орынның не үшін ұнайтынын айтып береді.	**«Табиғаттың өзгерісі» – Сурет салу** **Мақсаты:** Табиғаттағы маусымдық өзгерістерді байқап, оны сурет арқылы көрсету. **Ойын барысы:** Балаларға төрт маусымды (көктем, жаз, күз, қыс) сипаттап беріңіз. Содан кейін, әр бала өз таңдаған маусымының суретін салады. Дайын суреттерін біріктіріп, «Табиғаттың төрт мезгілі» көрмесін ұйымдастырады	**«Табиғатта серуен» – Сурет салу** **Мақсаты:** Балаларды табиғатта серуендеу барысында байқаған нәрселерді бейнелеуге үйрету. **Ойын барысы:** Балалар табиғатқа серуендеуге шығып, байқағандарын жазып алады. Үйге келген соң, олар осы байқауларын суретке түсіріп, салуға кіріседі. Дайын суреттерін таныстырып, серуендеу кезінде не көргені туралы әңгімелейді.

•	үлкен «ертегі кітабы» жасалады. **(коммуникативтік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін,)**	**(коммуникативтік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**
Жеке баламен жұмыс	**Түймелер мен баулар"** **- Мақсаты:** Саусақтардың қимылын жетілдіру және зейінді дамыту. **- Ойын барысы:** Балаларға үлкен түймелерді немесе басқа пішінді заттарды тесікке салу ұсынылады. Бұл жаттығу саусақтардың икемділігін арттырады. Сондай-ақ, жіңке моншақ немесе макарон тізуді де үйретуге болады **Қол моторикасын дамыту** **Кіріктірілген іс әрекеттер**	**"Саусақпен сурет салу"** **- Мақсаты:** Саусақтарды күшейту және шығармашылық ойлау қабілетін дамыту. **- Ойын барысы:** Балалар саусақтарын бояуға батырып, түрлі-түсті қағазға іздер қалдырады. Саусақтарымен әртүрлі пішіндер мен суреттер жасай алады. Бұл жаттығу қолдың қозғалысын және шығармашылық қабілетін арттырады **Қол моторикасын дамыту** **Кіріктірілген іс әркеттер**	**"Құмда ойнау"** **- Мақсаты**: Қол мен саусақтардың үйлесімді қозғалысын дамыту. **- Ойын барысы:** Балаларға құммен ойнауға жағдай жасау. Оларға ойыншық күрек, қалыптар немесе пішіндер беру арқылы құмнан әртүрлі заттарды жасауды ұсыну. Құмда қазу, жинау және төгу сияқты қимылдар моториканы дамытады. **Қол моторикасын дамыту** **Кіріктірілген іс әркеттер**	**"Пирамидалар мен кубиктер"** **- Мақсаты:** Қолдың дәлдігін және тепе-теңдік сезімін дамыту. **- Ойын барысы:** Балаларға пирамида жасау үшін түрлі көлемдегі сақиналарды, немесе кубиктерден мұнара құрастыруды үйрету. Бұл ойын баланың заттарды ұстап, дәл орналастыру дағдыларын дамытады. **Қол моторикасын дамыту** **Кіріктірілген іс әркеттер**	**"Қағазды жыртып және умаждап, мүсін жасау"** **- Мақсаты:** Қолдың бұлшықеттерін күшейту және саусақтардың икемділігін арттыру. **- Ойын барысы:** Балаларға түрлі-түсті қағаздарды жыртып, олардан шарлар немесе басқа пішіндер жасау ұсынылады. Қағазды умаждау процесі саусақ бұлшықеттерін жаттықтырады. **Қол моторикасын дамыту** **Кіріктірілген іс әркеттер**

Серуенге дайындық	өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	киімдерін шкафтарға салуға, дербестікке дағдыландыру **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	сөздік қорды балалардың киімдерінің, аяқ киімдерінің атауларымен байытуға **Мемлекеттік тілді меңгерту**	Балаларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу олардың сөйлеуін дамыту **Мемлекеттік тілді меңгерту**	өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**
Серуен	**Серуен картотекасы №6** **Бақылау: "Жапырақтардың өзгерісі"** **Мақсаты:** Жапырақтардың түсі мен пішіндерін тану, күзгі өзгерістерді бақылау. **Іс-әрекет:**Балалар ағаштардағы жапырақтардың түстерін бақылайды: жасыл, сары, қызыл және қоңыр жапырақтарды таниды. Педагог балаларға жапырақтың неге түсетінін және күз мезгіліндегі табиғаттың өзгерістерін түсіндіреді.	**Серуен картотекасы.№7** **Бақылау: "Күннің күйі"** **Мақсаты:** Ауа райын сезіну, күннің жылуы немесе салқын болуы туралы түсінік беру. **Іс-әрекет:**Балалар күннің қалай жылытып тұрғанын немесе ауа райының салқындығын сезіну үшін бетін күнге қаратады немесе желді сезінеді.Педагог балаларға «Күннің шуағы бізді қалай жылытады?» деген сұрақтар қояды. **Сұрақтар:**«Бүгін күн жылы ма, әлде суық па?» «Күн бізге не береді?» **Белсенділік:**	**Серуен картотекасы.№8.** **Бақылау: "Бұлттарды бақылау"** **Мақсаты:** Аспандағы бұлттардың қозғалысын байқау, олардың түрлері мен пішіндерін тану. **Іс-әрекет:**Балалар аспанға қарап, бұлттардың пішінін және олардың қалай қозғалатынын бақылайды. Педагог бұлттардың әртүрлі болатынын түсіндіреді: жұқа, қалың, ақ немесе қара бұлттар. **Сұрақтар:**«Бұлттар қандай? Олар неге ұқсайды?» «Бұлттар қайда қозғалып бара жатыр?»	**Серуен картотекасы.№9.** **Бақылау: "Құстарды бақылау"** **Мақсаты:** Құстардың қозғалысын, олардың дауысын тыңдау, құстардың түрлерін ажырату. **Іс-әрекет:**Балалар серуен барысында құстардың даусын тыңдап, олардың қалай ұшып жүргенін бақылайды Педагог құстардың атауларын атап, олардың табиғаттағы рөлі туралы әңгімелейді. **Сұрақтар:**«Қандай құстарды көрдік?»	**Серуен картотекасы.№10** **Бақылау: "Ағаштардың биіктігі"** **Мақсаты:** Ағаштардың биіктігін, олардың жапырақтары мен діңін зерттеу. **Іс-әрекет:**Балалар ағаштардың дініне қарап, олардың биіктігін бағалайды.Педагог ағаштардың қалай өсетінін түсіндіреді. Балаларға ағаштың жасыл жапырақтары мен олардың пішіндерін көрсету. **Сұрақтар:**«Ағаш биік пе, әлде аласа ма?» «Жапырақтар қандай пішінде?»

	Сұрақтар: «Жапырақтар қандай түстерге боялған?» «Бұл жапырақтар қай ағаштан түсті?» **Белсенділік:** Жапырақтарды жинау, олардың пішінін қолдарымен сипалап сезіну, жапырақтармен ойындар ұйымдастыру. **Өсімдіктерге күтім жасау** **Мақсаты:** Балаларға өсімдіктердің күтімі туралы түсінік беру және табиғатқа деген сүйіспеншілік қалыптастыру. **Іс-әрекет:**Балалар бөлмедегі немесе ауладағы өсімдіктерді суарады.	Күнге қарап, оның қалай жарқырап тұрғанын бақылау, желдің күші мен ауа райының әсерін сезіну. **Ойыншықтарды жинау және реттеу** **Мақсаты:** Балаларды өз заттарына және ойыншықтарға ұқыптылықпен қарауға үйрету. **Іс-әрекет:**Балалар ойнап болған соң, ойыншықтарды арнайы себетке немесе сөрге жинайды. Ойыншықтарды әртүрлі санаттарға бөлуге үйрету (мысалы, машиналарды бір жерге, қуыршақтарды басқа жерге қою). **Құралдар:** ойыншықтар, ойыншықтарды жинайтын себеттер.	**Белсенділік:** Балалар бұлттардың пішінін елестетіп, «Олар неге ұқсайды?» деп айтады (мысалы, жануарларға, үйлерге ұқсайды деп елестету). **Ауладағы жапырақтарды немесе қоқысты жинау** **Мақсаты:** Балаларға қоршаған ортаны таза ұстауға үйрету. **Іс-әрекет:**Балалар серуен барысында жерге түскен жапырақтарды немесе қоқыстарды жинайды. Педагог балаларға табиғатты қорғау және қоқыстарды жинаудың маңызын түсіндіреді. **Құралдар:** кішкентай қаптықтар, қолғаптар.	«Құстар қалай ән салады?» **Белсенділік:** Құстардың дауысын еліктеу, құстардың ұшуын бейнелеп ойнау (қолдарын жайып, құстар секілді жүгіру). **Құстарды немесе жануарларды күту** **Мақсаты:** Балаларға жануарларға қамқор болуды үйрету. **Іс-әрекет:**Балалар балабақшаның ауласында құстарға жем шашады немесе аквариумдағы балықтарға жем береді. Педагог құстардың немесе жануарлардың қалай тамақтанатынын және оларға қалай қамқор болу керектігін түсіндіреді. **Құралдар:** құс жемі немесе балықтарға арналған жем.	**Белсенділік:** Ағаштардың айналасында жүру, олардың жапырақтарын жинау және жапырақтардың пішіндерін талдау. **Құммен және сумен ойнау** **Мақсаты:** Балалардың ұсақ моторикасын дамыту және еңбекке қызығушылықты арттыру. **Іс-әрекет:**Балалар құмда немесе суда арнайы ойыншықтармен ойнап, құмнан әртүрлі пішіндер жасайды. Ойнап болғаннан кейін, балалар жұмыс орнын жинайды, құралдарды жуып, сөреге қояды. **Құралдар:** құм және суға арналған ойыншықтар.

•	Топтағы гүлдердің жапырақтарын сүртеді. Педагог балаларға судың өсімдіктер үшін маңызды екенін түсіндіреді және өсімдіктердің қалай өсетінін көрсетеді. **Құралдар:** кішкентай су құйғыштар, майлықтар. **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**	**(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**	**(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**	**(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**
Балалардың үйге қайтуы	Бүгінгі күннің қалай өткені туралы, баланың жетістіктері қандай болғаны туралы сөйлесу	Ата -аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әнгімелесу.	.Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Балалардың денсаулығы жайлы әнгімелесу

Келісемін:

Оқу-ісінің меңгерушісі

Даутова Б.А.

«09» 10 2023 жыл

Тәрбиелеу білім беру процесі

2023-2024 оқу жылы

Аралас 3-4 жас

Қазан 2-апта

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 09.10.2023**	**Сейсенбі 10.10.2023**	**Сәрсенбі 11.10.2023**	**Бейсенбі 12.10.2023**	**Жұма 14.10.2023**
Балаларды қабылдау	Сәлемдесу Балалар мен ата-аналарға жақсы көңіл күй тілеу **Медбике тексеруі**	Сәлемдесу Балаларды әсем әуенмен,көтеріңкі көңіл күймен қарсы алу **Медбике тексеруі** **Ұлттық құндылықты дәріптеу мақсатында** **Ұлттық тағамдар арқылы таныстыру** Қазақтың ұлттық тағамдарын балаларға қарапайым тілде түсіндіріп, олардың қандай ингредиенттерден жасалатынын айту	Сәлемдесу Көңіл күй смайликтерімен қарсы алу **Медбике тексеруі** **Су қауіпсіздігі** **Мақсаты:** Балаларға суға жақын жерлерде қауіпсіздікті сақтау қажеттілігін түсіндіру. **Іс-әрекет:**Су қоймаларының жанында ересектерсіз ойнамау керектігін түсіндіру.	Сәлемдесу Көңілді әуенмен қарсы алу **Медбике тексеруі**	Сәлемдесу Жақсы көңіл күй тілеу **Медбике тексеруі**

		арқылы балаларды ұлттық ас дәстүріне қызықтыру. Мысалы, бауырсақ пісіру процесін балаларға көрсету немесе қымыздың қалай жасалатынын айтып беру	Балалармен судың қауіпті жерлерін көрсету арқылы түсіндіру (мысалы, терең суға бармау). **Құралдар:** Су қоймаларының суреттері, бассейндерде сақтық шараларын түсіндіретін мультфильмдер.		
Ата-аналармен әңгімелесу, **кеңес беру**	Баланы балабақшадан қалдырмау туралы кеңес беру Ата-анамен консультация	Үйдегі өзіне-өзі қызмет ету дағдыларының қалай қалыптасып жатқанын сұрау Ата-анамен консультация	Баланың үйдегі ойыншықтарға деген қызығушылығы жайлы сұрау Ата-анамен консультация	Балабақшадан кейінгі баланың өзін-өзі қалай ұстатйыны жайлы әңгімелесу Ата-анамен консультация	Демалыс күндердегі баланың күн тәртібі жайлы әңгімелесу Ата-анамен консультация
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**3-жас** **"Сандар мен заттарды сәйкестендіру"** **Міндеті:** Балаларға сандарды таныстыру және заттарды санауға үйрету. Сонымен қатар, заттардың атауларын үйреніп, дұрыс сөйлеуге үйрету. **Барысы:**балаларға 1-ден 5-ке дейінгі	**"Фигураларды ата" ойыны** **Міндеті :** Балалардың сөйлеуін дамыту және қарапайым геометриялық фигураларды таныстыру. **Барысы:** Балаларға геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) көрсету.Педагог әр фигураны сипаттайды және балалардан	**"Бірден онға дейін санау" ойыны** **Мақсаты:** Балаларды санды айтуға және санауды дамытуға үйрету. Сонымен қатар, сөйлеу дағдыларын дамыту. **Өткізу барысы:** Педагог 1-ден 10-ға дейін сандарды дауыстап айтып шығады, балаларға қайталауды сұрайды.Сандарды карточкалармен көрсету	**"Түстер мен сандарды сәйкестендіру"** **Мақсаты:** Балаларға түстерді таныстыру және сөйлеуді дамыту. Түстерді сандармен байланыстыру арқылы математикалық түсініктерін кеңейту. **Өткізу барысы:** Педагог балаларға түрлі түсті шарлар мен сандар карточкаларын береді.	**"Кім не істеп жатыр?" ойыны** **Мақсаты:** Балаларға сөйлеуді дамытып, заттардың атауларын және олардың іс-әрекетін сипаттауды үйрету. **Өткізу барысы:** Педагог балаларға суреттерді көрсетіп, «Мынау не істеп жатыр?» деген сұрақ қояды (мысалы, бала

	сандарды карточкамен көрсетеді. Әр санға сәйкес келетін заттарды (мысалы, 3 доп, 4 ойыншық, 2 құс) көрсету және балалардан оларды дауыстап айтуын сұрау. Балалардан сұрау: «Бұл қанша?», «Мынау не?» және дұрыс жауап беруін қадағалау **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік,)**	қайталай отырып, «Мынау не?» деп сұрау. Балалар фигураларды түріне қарай топтастырады және олардың атауын қайталап айтады. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік,)**	арқылы балаларға әр санды нақты бір затпен сәйкестендіру (мысалы, 5 алма, 3 шар).Балалар заттардың санын дұрыс санап, сандарды дауыстап айтады **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік,)**	Әр балаға «Қанша шар бар?» және «Оның түсі қандай?» деген сұрақ қойып, жауап беруін сұрау. Балалар шарлар мен сандарды және түстерді байланыстырып, оларды дауыстап айтады **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік,)**	ойнап жатыр, құс ұшып жүр). Балалар сөйлемдер құрап, заттардың атауын және олардың іс-әрекетін дауыстап айтады. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік,)**
	4-жас **1. «Түстерді тап» ойыны** **- Міндеті:** Балалардың түстерді ажырату қабілетін дамыту. **- Ойын барысы:** Балаларға әртүрлі түсті заттар беріледі. Жетекші белгілі бір түсті атайды, ал балалар сол түсті затты көрсетуі керек. Бұл ойын арқылы балалар түстерді тез	**2. «Сиқырлы қапшық» (сенсорлық нұсқа)** **- Міндеті:** Балалардың сезіну арқылы заттың текстурасын анықтауын дамыту. **- Ойын барысы:** Қапшықтың ішінде әртүрлі текстурадағы заттар (жұмсақ, қатты, тегіс, кедір-бұдырлы) болады. Бала қолымен ұстап, не екенін және қандай сезім беретінін сипаттауы керек. Бұл ойын тактильді	**3. «Пішіндерді сәйкестендір» ойыны** **- Міндеті:** Балалардың пішіндерді тану және сәйкестендіру қабілеттерін дамыту. **- Ойын барысы:** Балаларға әртүрлі геометриялық пішіндер (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш т.б.) беріледі, және олардан сәйкес пішінді арнайы орынға қою сұралады. Балалар пішіндердің атауларын айта отырып, оларды	**4. «Дыбыстарды таны» ойыны** **- Міндеті:** Дыбыстарды ажырату және тыңдау қабілетін дамыту. **- Ойын барысы:** Балалар көздерін жұмып, жетекші түрлі заттармен дыбыстар шығарады (қоңырау, қағазды мыжып, суды құю т.б.). Балалар сол дыбыстарды танып, қандай зат екенін табуы керек. Бұл ойын есту	**5. «Суретті толықтыр» ойыны** **- Міндеті:** Балалардың түстерді және бөліктерді тану қабілетін дамыту. **- Ойын барысы:** Балаларға жартылай аяқталған суреттер беріледі (мысалы, гүлдің сабағы бар, бірақ гүлі салынбаған). Олар дұрыс түсті таңдап, суретті толықтырып, сол суретте не бейнеленгенін айтып береді.

	ажыратып, есте сақтау қабілеттерін жетілдіреді. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік,)**	сезімталдықты дамытуға бағытталған. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік,)**	дұрыс орналастыруы керек. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік,)**	қабілетін дамытуға көмектеседі. **(коммуникативтік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін,)**	**(коммуникативтік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін,)**
•					
Таңертеңгі жаттығу	**Жаттығу кешені:** 6 **Секірулер (2-3 минут)** – бала өз орнында жеңіл секіріп ойнауы керек. - **Қол шапалақтау (2 минут)** – орындарында тұрып, жоғары және төмен қол шапалақтау. - **Шеңбер жасау (2 минут)** – бала қолдарын жайып, денесін шеңбер жасап айналдырады. - Орындарынан жоғары секіру (10 рет).	**Жаттығу кешені:№7** **Жүру және тоқтау ойыны** (5 минут) – бала бөлменің ішінде жүреді, "Тоқта!" деген сигналды естігенде тоқтайды. - **Аюша еңбектеу** (2 минут) – бала еденде төрт аяқтап аюша еңбектейді. - **Допты домалату** (5 минут) – допты алға-артқа домалатып ойнау.	**Жаттығу кешені:** №8 **Қолдарын жоғары көтеріп созылу** (2 минут) – бала биікке жетуге тырысып, қолдарын жоғары созады. - **Қабырғамен жүру (5 минут)** – қабырғаға жақын жүріп, қолмен тірек етіп жүру. - **Қояныша секіру (3 минут)** – екі аяқпен жерден жоғары секіру.	**Жаттығу кешені:** №9 - Қолдармен иықтарға тигізу (2 минут) – бала қолдарын жоғары көтеріп, иығына тигізеді. - Аяқпен жорғалау (5 минут) – аяқтарын алдыға тартып, жерде жорғалап жүру. - Жеңіл секірулер (3 минут) – бала өз орнында жеңіл секіре алады.	**Жаттығу кешені:** №10 - Би (5 минут) – балаға ұнайтын әуенді қосып, еркін би қимылдарын жасау. - Кемпірқосақ жасау (2 минут) – бала қолдарын жоғары көтеріп, үлкен доға жасап, кемпірқосақ бейнесін жасайды. - Допты жоғары лақтыру (3 минут) – бала допты жоғары лақтырып, ұстап алады.

Таңғы ас	Майлықты дұрыс қолдануды, нанды үгітпей жеу қажет екенін ескертіп отыру **Мәдениетті тамақтану үйрету**	Қолды жуудың маңызын оның денсаулықты сақтау үшін өмірлік қажетті дағды екенін балалармен талқылау. **Жеке бас гигиенасы мәдениетін үйрету**	Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу	Қасық ,шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету **Дұрыс тамақтану үйрету**	тамақ ішіп болғаннан кейін алғыс айту
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Топта ұйымдастырылған орталықтарда балалардың түрлі әрекеттерін ұйымдастыруға қажетті заттар мен материалдарды әзірлеу	Барлық орталықтарды балалар әрекетіне қажетті заттар мен материалдармен толықтыру **Үйдегі қауіпсіздік** **Мақсаты:** Балаларды үйде қауіпті заттарға жоламау керектігін үйрету **Іс-әрекет:**Балаларға үйдегі қауіпті заттарды (өткір заттар, ток көздері, ыстық заттар) көрсетіп, олардан қалай сақтану керектігін түсіндіру. «Бұл қауіпті немесе қауіпсіз» ойыны: балаларға заттардың суреттерін көрсетіп, қайсысы қауіпті, қайсысы қауіпсіз екенін анықтайды	Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық жасау, көрнекіліктерді дайындау, видео түсіндірмелер дайындау	Барлық орталықтарды балалар әрекетіне қажетті заттар мен материалдармен толықтыру	Іс-әрекетке қажетті құралдарды дағдыларға қарай дайындау **Көшедегі қауіпсіздік** **Мақсаты:** Көшеде серуендеу кезінде балаларды қауіпсіздік ережелеріне үйрету. **Іс-әрекет:**Педагог балаларға ересектерсіз көшеге шықпау керектігін түсіндіреді. Көшеде бейтаныс адамдармен сөйлеспеу туралы айту. Балалармен серуен кезінде жолда қалай жүру керектігі туралы мысалдар келтіру және олардың назарын қауіпті жерлерге аудару.

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**3-жас** **Дене шынықтыру** Ұлттық құндылықты қалыптастыру **Арқан тарту" (Ұлттық ойын элементі)** **Міндеті** : Бұл жаттығу балалардың командалық жұмыс дағдыларын, күшін және ептілігін арттырады. **Құрал**: Арқан. **Қимыл**: Балалаф екі топқа бөлініп, арқан тартыс ойынын ойнайды. Қай топ арқанды өз жағына тартса, сол жеңімпаз болады.	**Қазақ тілі** **"Сөздерді сөйлемге құрастыру"** **Міндеті**: Балаларды сөздерден қарапайым сөйлемдер құрастыруға үйрету. **Қимыл**: Педагог әрбір балаға қарапайым сөйлемдерді қайталауға ұсынады, мысалы: «Мен алманы жақсы көремін.» «Бұл – банан.» «Жүзім тәтті.» Балалар осы сөйлемдерді қайталап, өздері құрастыруға тырысады.	**Дене шынықтыру** Ұлттық құндылықты қалыптастыру **"Алтын сақа" (Асық ойыны)** **Міндеті:**Балалардың көз дәлдігін және қол қимылдарын дамыту. **Құрал**: Асықтар. **Қимыл**: Балалар шеңбердің ортасына қойылған асықтарды көздеп, кезекпен оларды атып түсіреді. Кім асыққа дәл тигізсе, сол жеңімпаз атанады.	. **Музыка** **"Әуенді тыңдау және талқылау"** **Мақсаты:** Балалардың музыкалық есту қабілетін дамыту. **Қимыл:** Мұғалім балаларға қазақтың дәстүрлі аспаптарымен орындалған әуенді тыңдатады (домбыра, қобыз, сыбызғы). Балалар әуенді тыңдап, қандай аспаптың дыбысы екенін айтады және әуеннің көңілді, мұңды немесе баяу екенін талқылайды.	**Дене шынықтыру** **"Аю мен қоян"** **Міндеті:** Ептілік пен қимыл үйлесімділігін дамыту. **Қимыл:** Балалар екі топқа бөлінеді: бір топ "аюлар" төрт тағандап, қолдарымен жерге сүйеніп қозғалады, ал екінші топ "қояндар" секіреді. Қолмен және аяқпен қозғалу арқылы дененің барлық бұлшық еттері жаттығады. Бірнеше айналымнан кейін рөлдермен ауысады.
	4-жас **Дене шынықтыру** **Музыка** **«Музыкалық мүсін» – Қозғалыс пен тоқтауды меңгеру ойыны**	**Қазақ тілі** **«Сөйлемді аяқта» – Шығармашылық қабілетті дамыту** **Мақсаты:** Балалардың шығармашылық қабілетін, ойлау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:**	**Дене шынықтыру** **«Қуыспақ» – Жылдамдық пен реакцияны дамыту** **Мақсаты:** Балалардың жылдам қимылдау және бағытын тез өзгерту қабілетін дамыту. **Қажетті материалдар:** Ойын алаңы.	**Музыка** **«Қимылдарды қайтала» – Музыкаға сәйкес қозғалыс үйлесімділігін дамыту** **Мақсаты:** Қимылдарды есте сақтау және музыкалық ырғаққа сай қайталау қабілетін дамыту.	**Дене шынықтыру** **«Доппен жаттығулар» – Қол мен аяқ қозғалысын үйлестіру** **Мақсаты:** Балалардың допты басқару қабілетін, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіруін дамыту. **Қажетті материалдар:** Доптар.

•	**Мақсаты:** Балалардың шапшаңдық, икемділік және зейінін дамыту. **Қажетті материалдар:** Музыка. **Ойын барысы:** Балалар музыка ойнап тұрған кезде еркін билейді. Музыка тоқтаған кезде, олар дереу қозғалуды тоқтатып, мүсін сияқты қатып қалады. Музыка қайта ойнағанда, қимылдарды жалғастырады. Қозғалысты тоқтатпай қалған балалар ойыннан шығады. Бұл ойын балалардың қозғалыс пен тоқтауды меңгеруге, шапшаңдық пен икемділікті дамытуға көмектеседі.	Педагог сөйлемнің бірінші бөлігін айтады, ал балалар оны толықтырып, өз ойларымен аяқтайды. Мысалы: «Мен бүгін...», «Менің досым...». Бұл ойын балалардың сөйлемді толық құрастыру дағдысын дамытады, сөздік қорын байытады.	**Ойын барысы:** Бір бала қуушы болады, қалғандары қашады. Қуушы балаларды ұстап алуға тырысады. Бұл ойын балалардың шапшаңдығын, қимыл бағытын өзгерту қабілетін және реакция жылдамдығын дамытады.	**Қажетті материалдар:** Музыка, жетекші педагогы. **Ойын барысы:** Педагог музыканың ырғағына сәйкес қимылдарды көрсетеді, ал балалар оларды қайталайды. Қимылдар әртүрлі болуы мүмкін: секіру, иілу, айналу және т.б. Балалар қимылдарды дұрыс және музыканың ырғағына сай қайталауы керек. Бұл ойын дене қозғалысы мен музыкалық есте сақтау қабілетін дамытуға көмектеседі.	**Ойын барысы:** Балалар доппен әртүрлі жаттығулар жасайды: домалату, лақтыру, қабылдау, тебу. Доппен жұмыс істеу арқылы балалардың қимыл үйлесімділігі және шапшаңдығы дамиды.

•	**3-4 жас** **"Жеміс себеті" және жапсыру ойыны** **Міндеті:** Балаларды мүсіндеу мен жапсыруды біріктіріп, шығармашылық қабілеттерін дамыту. **Өткізу барысы:** Балаларға пластилин және түрлі түсті қағаз беріледі. Балалар пластилиннен әртүрлі жемістердің формаларын (алма, банан, жүзім) жасап, оларды себетке жапсырады.Педагогбалаларға әр жемісті атауды және олардың түстерін сұрайды.Барлық балалар өз себеттерін безендіріп, аяқталған жұмысын көрсетеді.	**"Біздің үйіміз" құрастыру және сурет салу ойыны** **Міндеті :** Балалардың құрастыру және сурет салу дағдыларын дамыту, топтық жұмысқа баулу. **Өткізу барысы:** Балалар топтарға бөлініп, құрастыру және сурет салу арқылы ортақ үй салуды орындайды. Бір топ текшелерден үйдің қабырғаларын құрастырады, ал екінші топ сол үйдің терезелері мен есігін сурет салады. Топтар өз жұмыстарын біріктіріп, біртұтас үйді жасайды. Педагог топтық жұмыс барысында балаларға жетекшілік жасап, әр бөліктің үйлесімділігін талқылайды. **Құралдар:** Құрылыс текшелері, қағаз, қылқаламдар, бояулар.	**"Әсем табиғат" (Мүсіндеу және жапсыру)** **Міндеті:** Балалардың табиғатқа деген қызығушылығын арттыру, мүсіндеу мен жапсыруды біріктіріп, композиция жасау. **Өткізу барысы:** Педагог балаларға табиғаттағы заттардың бейнелерін көрсетеді (гүл, ағаш, жапырақтар). Балалар пластилиннен гүлдің діңін жасап, оны қағазға жапсырады. Жапырақтары мен гүлдің күлтелерін қағаздан қиып жапсырады. Әр бала өз жұмысын түсіндіріп айтып береді: «Мен гүл жасадым, оның жапырақтары үлкен». **Құралдар:** Пластилин, түрлі түсті қағаз қиындылары, желім, ақ қағаз.	**"Фигуралар әлемі"** **Құрастыру және математикалық ұғымдарды үйрену** **Міндеті:** Балаларды түрлі пішіндерден заттарды құрастыруға үйрету және геометриялық фигураларды тану. **Құралдар:** Түрлі түсті қағаздар, желім, қайшы. **Өткізу барысы:** Балаларға дөңгелек, төртбұрыш, үшбұрыш фигураларын қиып, олардан белгілі бір заттарды (үй, ағаш, машина) жапсыруды тапсырады. Фигураларды таңдап, оларды бір-біріне жапсыру арқылы заттарды құрастыру. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін,**	**"Сиқырлы пішіндер"** **Мүсіндеу, жапсыру және сурет салуды біріктіру** **Міндеті:** Балаларды шығармашылыққа баулу және мүсіндеу, жапсыру мен сурет салуды біріктіру арқылы сөйлеу мен ойлау қабілеттерін дамыту. **Құралдар:** Пластилин, түрлі түсті қағаздар, бояулар. **Өткізу барысы:** Балаларға пластилиннен жасалған пішіндерді түрлі түсті қағаздарға жапсырып, оларды бояумен әрлеу ұсынылады. Балалар өздеріне ұнайтын суреттерді жасап, оларды сипаттап айтады. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін,)**

•	**(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**әлеуметтік-эмоционалды)**	
Серуенге дайындық	өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	киімдерін шкафтарға салуға, дербестікке дағдыландыру **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	сөздік қорды балалардың киімдерінің, аяқ киімдерінің атауларымен байытуға **Мемлекеттік тілді меңгерту**	Балаларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу олардың сөйлеуін дамыту **Мемлекеттік тілді меңгерту**	өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**
Серуен	**Серуен картотекасы №11** **Табиғатқа қамқорлық** - Қоқыс жинау: Серуен барысында балаларға табиғаттағы қоқыстарды жинау тапсырмасын беріңіз. Бұл оларға қоршаған ортаға жауапкершілікпен қарауға және табиғатты қорғауға үйретеді.	**Серуен картотекасы №12** **Табиғатпен танысу** **Тақырып:** Ағаштар мен өсімдіктерді зерттеу **Мақсат:** Балаларды ағаштар мен өсімдіктердің түрлерімен таныстыру, оларды күтуге үйрету. **Серуен:** Балалармен жақын маңдағы саябаққа барып, ағаштар мен гүлдерді тамашалау.	**Серуен картотекасы №13** **Судың маңызы** **Тақырып:** Судың табиғаттағы рөлі **Мақсат:** Судың маңызын түсіндіру, суды үнемді пайдалану жолдарын үйрету. **Серуен:** Су қоймасы немесе бұлақ жанында серуен. **Іс-шара:** Балаларға судың табиғаттағы рөлі мен оның маңызын	**Серуен картотекасы №14** **Тазалық күні** **Тақырып:** Табиғатты таза ұстау **Мақсат:** Балаларды қоршаған ортаны таза ұстауға баулу, тазалыққа үйрету. **Серуен:** Жақын маңдағы табиғи аймаққа серуен. **Іс-шара:** Балалармен бірге серуендеп жүріп, жердегі қоқыстарды	**Серуен картотекасы №15** **Гүлдер күні** **Тақырып: Гүлдердің түрлері және оларды күту** **Мақсат:** Гүлдер туралы білімін кеңейту және оларды күтуге баулу. **Серуен: Гүлдер өсетін аймаққа серуен жасау.** **Іс-шара:** Әр гүлдің түрлерін талқылау, олардың хош iістерін сезіну. Гүлдер мен

•	- **Өсімдіктерге күтім:** Балаларға ағаштардың жапырақтарын, гүлдерін қарау, оларды суару немесе егу бойынша тапсырмалар беру. Бұл өсімдіктердің өмір сүруіне ықпал етеді. **2. Еңбек дағдыларын дамыту** - Жемістер мен көкөністерді жинау: Егер серуен ауыл немесе бақшада өтсе, балаларды жемістер мен көкөністерді жинауға үйрету. Бұл оларға еңбек арқылы өнім алудың маңыздылығын көрсетеді. - **Құстарға жем беру:** Балаларға құстарға арналған жем шашу немесе арнайы орындар дайындау. Бұл табиғатқа қамқорлық	Іс-шара: Балаларға әртүрлі өсімдіктерді көрсетіп, олардың жапырақтары мен сабақтарын зерттеу. Әр ағаштың атауын айтып, ағаштарды күту туралы түсіндіру. **Еңбекке баулу:** Балаларға бақшаға қалай қамқор болу керектігін көрсетіп, кішкене күрекпен топырақты қопсыту. **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**	түсіндіру, суды қалай үнемдеу керек екенін үйрету. **Еңбекке баулу:** Су қоймасына немесе бақшадағы өсімдіктерге су тасып, оларды суару. **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**	жинау. Табиғатты қоқыстан қалай қорғауға болатыны туралы әңгімелесу. **Еңбекке баулу:** Қоқыс жинау мен сұрыптау жұмыстарын көрсету. Балаларға қоқысты қайда және қалай тастау керектігін үйрету. **(коммуникативтік, физикалық, әлеуметтік-эмоционалды)**	өсімдіктерді өз қолдарымен егіп үйрену. **Еңбекке баулу:** Гүлдерді суару және оларға топырақ қопсыту жұмыстарын жасау. **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**

	сезімін дамытуға көмектеседі. **3. Табиғатпен танысу** - Табиғатқа қатысты тапсырмалар: Балаларға табиғаттағы өзгерістерді бақылау, мысалы, жапырақтардың түсі, ағаштардың формасы туралы жазу немесе сурет салу. **- Экологиялық білім беру:** Табиғаттың экосистемасы, өсімдіктер мен жануарлардың өзара байланысы туралы мәліметтер беру. **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**				

Жеке баламен жұмыс	**Құм немесе су ойыны** **Міндеті:** сезім мүшелерін дамытып, ұсақ моториканы және қол-саусақтың қимылдарын күшейту **-ойын барысы:** Балалар құм немесе суға әртүрлі заттарды (қасық, құйғыш, шелектер) қолданып, құяды, шашады, қазып алады. **Сенсорлық моториканы дамыту**	**Легомен ойнау** **Міндеті:** Қол бұлшықеттерін нығайтып, саусақтың дәлдігін және көз-қол координациясын дамыту **-Ойын барысы:** Балалар түрлі-түсті леголарды жинап, қиялдағы ғимараттар немесе қарапайым пішіндер құрастырады. **Сенсорлық моториканы дамыту**	**Қуыршақ киіндіру** **Міндеті:** Саусақ ұсақ моторикасын дамыу және өз бетінше әрекет етуге үйрету **-Ойын барысы:** Балалар қуыршақтарды әртүрлі киімдермен киіндіреді, түймелерді тағады, замоктарды ашады. **Сенсорлық моториканы дамыту**	**Бояумен сурет салу** **-Міндеті:** Баланың көркемдік қабілетін дамытып, түс ажырату және саусақпен қимыл жасау дағдыларын жетілдіру **-Ойын барысы:** Балалар саусақтарымен немесе арнайы қылқаламмен қағазға түрлі-түсті бояулар жағады. **Сенсорлық моториканы дамыту**	**Пластилин немесе қамырмен жұмыс** **Міндеті:** Қол бұлшықеттерін, саусақтардың икемділігін, қиялын және сенсорлық қабылдауды дамыту **- ойын барысы:** Балалар пластилиннен әртүрлі фигураларды, жануарларды, пішіндерді жасайды. **Сенсорлық моториканы дамыту**
Серуеннен оралу	өзіне қызмет көрсетуге, өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету, киімдерін шкафтарға салуға, , оларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыпу**	дербестікке дағдыландыруға, сөздік қорды балалардың киімдерінің, аяқ киімдерінің атауларымен байытуға **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыпу**	өзіне қызмет көрсетуге, өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету, киімдерін шкафтарға салуға, , оларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыпу**	Кір киімдерді тәрбиешіге ескертіп ауыстыру , колдарын көпіршітіп жуу **Жеке гигиенаны сақтауға баулу**	өзіне қызмет көрсетуге, өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету, киімдерін шкафтарға салуға, , оларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу **Еңбекке баулу**

Түскі ас	Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу	Тамақты дұрыс ішу. Қасықты дұрыс ұстау, майлықты қолдану , нан қиқымын шашпай, сорпамен сусынын төкпей ішуді үйрету. **(мәдени-гигеналық , өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**	Қолды жуудың маңызын оның денсаулықты сақтау үшін өмірлік қажетті дағды екенін балалармен талқылау. **Жеке бас гигенасы мәдениетін үйрету**	Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу	Қасық шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету **Дұрыс тамақтану үйрету**
Күндізгі ұйқы	Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. **Тыныштық сақтау. Жай музыка қою.**	балалар ұйықтайтын бөлмені алдын-ала желдету **Жеті лақ** ертегісін айту Жағымды музыка әуенімен балаларды ұйықтату	ұйықтар алдында балаларға кітап оқу **Мысық, әтеш және түлкі** ертегісін айту	балалар ұйықтайтын бөлмені алдын-ала желдету **Бесік жырын айту**	ұйықтар алдында балаларға кітап оқу **Торғай мен тышқан** ертегісін айту
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Балаларға сыртқы келбетін бақылауға үйрету, сабынды дұрыс ұстауға дағдыландыру **Мәдени -гигиеналық шараларды дамыту** **Үнемді пайдалану** **"Киімді күтіп кию" (Киімді ұқыпты қолдануға үйрету)**	тыныш жағдайдан сергектікке біртіндеп көшіру, баланың ағзасын қимыл белсенділігіне дайындау Дене сымбатын түзу болуын қамтамасыз ету	жағымды музыкамен біртіндеп ояту; - қолдар мен аяқтарды керу, созу, көтеріп, түсіруге жаттығулар, саусақ жаттығуларын орындау; - массаж жолдармен жүргізу	жағымды музыкамен біртіндеп ояту; - қолдар мен аяқтарды керу, созу, көтеріп, түсіруге жаттығулар,Көз жаттығуларын жасау	жалпақ табандылықтың алдын алу мақсатында **«Денсаулық жолдарымен жүргізу »**

	Мақсаты: Балаларға киімді үнемді пайдалану және оны күтіп киюді үйрету. **Құралдар:** Балалардың киімдері (күртеше, жейде, бас киім). **Өткізу барысы:** Балаларға киімдерді үнемдеп, таза киіп жүрудің маңыздылығын түсіндіру. Ойын барысында киімдерді дұрыс кию және оны сақтап, ұқыпты болуды үйренеді.				
Бесін ас	Қолды жуудың маңызын оның денсаулықты сақтау үшін өмірлік қажетті дағды екенін балалармен талқылау. **Жеке бас гигиенасы мәдениетін Үйрету**	Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу **«Өнегелі 15 минут»** **"Достық пен көмек"** **Мақсаты:** Балаларға бір-біріне көмектесудің және достықтың маңыздылығын үйрету. -Қысқаша достық пен көмектесу туралы әңгіме	Қасық шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету **Дұрыс тамақтану Үйрету**	**тамақ ішіп болғаннан кейін алғыс айту**	Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу

Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**3-жас** **«Көктемгі гүлдер»** **- Міндеті:** Балалардың табиғат құбылыстарын түсінуіне және материалдармен жұмыс істеу қабілеттерін дамыту. **- Ойын барысы:** Балалар пластилиннен әртүрлі гүлдерді (қызғалдақ, раушан) мүсіндейді. Одан кейін оларды қағаз бетіне жапсырып, көктемгі гүлзар жасайды. Бұл балалардың табиғаттағы гүлдер туралы білімін арттырып, олардың шығармашылық қабілеттерін дамытады. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**«Үй жануарлары»** - Мақсаты: Балалардың жануарлар туралы түсініктерін дамыту және мүсіндеп, жапсыру арқылы оларды бейнелеу. **- Ойын барысы** Балалар пластилиннен үй жануарларын (мысық, ит, қой) мүсіндейді. Жануарларды мүсіндеп болған соң, оларды қағазға жапсырып немесе дайындалған үлгілерге қосады. Балалар әр жануардың пішінін және түсін есте сақтап, материалмен жұмыс істеуді үйренеді **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**«Құстарды тамақтандыру»** **- Міндеті:** Балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттырып, құстарға қамқорлық көрсету түсініктерін дамыту. **- Ойын барысы:** Балалар құстарға арналған қорек ыдысын (құстарға арналған жем салатын құты) құрастырады. Олар қағаз, картон және басқа материалдарды қолданып, қорек ыдысын жасайды. Құстарды пластилиннен мүсіндейді, ал кейін оларды құрастырумен байланыстырады. Бұл балалардың табиғатқа деген қамқорлығын және материалдармен жұмыс істеу дағдыларын дамытады. **(коммуникативтік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**«Табиғат бұрышы»** - **Міндеті:** Балаларға табиғат құбылыстары туралы білім беру және табиғи материалдарды қолдануды үйрету. **- : Балаларға табиғи материалдар** (жапырақтар, бұтақтар) ұсынылады, және олардан табиғаттың кішкентай көрінісін жасау ұсынылады. Олар жапырақтарды қағазға жапсырып, бұтақтардан ағаштар құрастырады, ал кейін осы көріністі түрлі-түсті қағаздармен толықтырады. Бұл балаларға табиғаттың сұлулығын бейнелеп, өз қолдарымен жасалған бұйымдарды бағалауға көмектеседі. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**«Ғажайып қалашық»** - Міндеті: Балалардың кеңістік түсінігін, логикалық ойлауын және ұсақ моторикасын дамыту. **- Ойын барысы** : Балалар картон, қағаз және пластилинді қолдана отырып, өздерінің қиялындағы қаланы құрастырады. Олар үйлер, көліктер, ағаштар және адамдарды құрастырып, қалашық жасайды. Бұл тапсырма балалардың кеңістікті түсіну қабілетін дамытып, олардың құрастыру және мүсіндеу шеберліктерін жетілдіреді. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**

	4-жас **«Саяхат картасы» – Мақсаты:** Балалардың өздері жасаған карта арқылы әлемді зерттеуге деген қызығушылықтарын арттыру. **Ойын барысы:** Балалар өздерінің саяхаттары туралы ойланып, карта жасайды. Картаның үстіне суреттер салып, жолдар, көрікті жерлерді, тау, өзендерді белгілейді. Дайын карталарын таныстырып, сол саяхатқа қалай баруға болатынын талқылайды **(коммуникативтік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін,)**	**«Көркем табиғат»** **Мақсаты:** Табиғат элементтерін пайдаланып, өнер туындыларын жасау. **Ойын барысы:** Балалар табиғи материалдарды жинап, оларды пайдаланып өнер туындысын жасауға шақырылады. Табиғи элементтерден коллаж жасап, немесе сурет салады. Жұмыстарын таныстырып, табиғаттың сұлулығын қалай көрсеткендерін талқылайды. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**«Суретші боламын» –** **Мақсаты:** Балалардың өздерінің креативтіліктерін дамыту. **Ойын барысы:** Балаларға белгілі бір тақырып беріңіз (мысалы, «Супер қаһарман», «Табиғат», «Таңғажайып әлем»). Осы тақырыпқа сай сурет салуға мүмкіндік береді. Суреттерін таныстырып, қандай эмоция мен ой туындағанын талқылайды. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін,)**	**«Экология» – Сурет салу және жапсыру** **Мақсаты:** Экологиялық мәселелерді түсіндіру және қоршаған ортаға деген жауапкершілікті арттыру. **Ойын барысы:** Балалар экология мәселелерін (ластану, орманды қорғау) талқылайды. Осы тақырып бойынша сурет салып, экологиялық проблемаларды шешуге арналған жобаларын жапсырады. **(коммуникативтік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**«Саяхат картасы» –** **Мақсаты:** Балалардың өздері жасаған карта арқылы әлемді зерттеуге деген қызығушылықтарын арттыру. . **Ойын барысы:** Балалар өздерінің саяхаттары туралы ойланып, карта жасайды. Картаның үстіне суреттер салып, жолдар, көрікті жерлерді, тау, өзендерді белгілейді. Дайын карталарын таныстырып, сол саяхатқа қалай баруға болатынын талқылайды **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін,)**

	3-4 жас **Міндеті:**Балаларды әңгіме айтуға үйрету, затты ,суретті өз бетінше қарап тірек суреттерді байланыстыруға үйрету **Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр»** **Ойынның ережесі:** балаларға тірек суреттер беріліп, жануардың екінші бөлігін немесе сәйкес келетін тірек бөлгілерін тауып, сызық арқылы қосу. Мысалы: қоянның ұзын құлағы кішкентай құйрық ,торғайдың тұмсығы-т.б. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**Міндеті:**Достық туралы түсінік беру. Достар арасында сыйластық достық, сүйіспеншілік қарым-қатынастарын қалыптастыру. **Ойын:** «Сәлемдесу» Балалар екі - үш жұптан бір - біріне қарап, әр түрлі елдің, адамдардың сәлемдесу рәсімін көрсетеді. Қарым-қатынас іс-әрекеті **(коммуникативтік, әлеуметтік-эмоционалды)**	**Міндеті:** Үлгі бойынша санау, екі топтағы заттар арасындағы теңдікті анықтау.Қағаз бетінде бағдарлай алуға дағдыландыру **«Түстер мен заттар» ойыны.** Балаларға доп лақтырып, бір түсті айтамын, допты алған бала сол түске сәйкес затты айту керек. Қоянмен ойын. **«Не қайда тұр»ойыны.** -Менің сол жағымда не отыр? -Менің оң жағымда қандай аң отыр? Балалардың жауаптары **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік,)**	**Міндеті :**Балалардың назарын топтың ішіне аудару. Топтың іші таза, ойыншықтар дың, жиһаздың, өсімдіктердің, қоршаған орта заттары ның орналасуына көңілдерін бөлу **Топ бөлмесіне саяхат.** Топ бөлмелерімен, ондағы құрал-жабдықтармен, заттармен таныстыра-ды. Балаларға Әр бөлменің өзіндік ерекшеліктері бар екенін, топтағы заттарды ұқыптылықпен ұстау керек екенін түсіндіру. **«Нені қайда қоямыз?»** дидактикалық ойыны. Ойыншықтарды өз орындарына қояды. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**	**Ұлттық ойын(В)Тауық күрес.** Балалар екі топқа бөлінеді. Осы екі топтан екі бала шығып, кәдімгідей күреседі. Оның ең қызығыда, басқаша күрестен айырмасы да – тек жалғыз аяғымен ақсаңдай жүріп, иықтарын қағыщ күресуінде. Бұл күрес балалардың нық басып, орнықты жүруін жетілдіреді. Күресушінің 1 аяғын тізесін бүгіп, мата белбеуін байлап тастайды. Қайсысы сүрініп жығылса, сол ұтылады. **Ұлттық құндылық дарыту** **(коммуникативтік, физикалық,әлеуметтік-эмоционалды)**

Серуенге дайындық	өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	киімдерін шкафтарға салуға, дербестікке дағдыландыру **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	сөздік қорды балалардың киімдерінің, аяқ киімдерінің атауларымен байытуға **Мемлекеттік тілді меңгерту**	Балаларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу олардың сөйлеуін дамыту **Мемлекеттік тілді меңгерту**	өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**
Серуен	**Серуен картотекасы №11** **Табиғатқа қамқорлық** - Қоқыс жинау: Серуен барысында балаларға табиғаттағы қоқыстарды жинау тапсырмасын беріңіз. Бұл оларға қоршаған ортаға жауапкершілікпен қарауға және табиғатты қорғауға үйретеді. - **Өсімдіктерге күтім:** Балаларға ағаштардың жапырақтарын, гүлдерін қарау, оларды суару немесе егу бойынша тапсырмалар беру. Бұл өсімдіктердің	**Серуен картотекасы №12** **Табиғатпен танысу** **Тақырып:** Ағаштар мен өсімдіктерді зерттеу **Мақсат:** Балаларды ағаштар мен өсімдіктердің түрлерімен таныстыру, оларды күтуге үйрету. **Серуен:** Балалармен жақын маңдағы саябаққа барып, ағаштар мен гүлдерді тамашалау. Іс-шара: Балаларға әртүрлі өсімдіктерді көрсетіп, олардың жапырақтары мен сабақтарын зерттеу. Әр ағаштың атауын айтып, ағаштарды күту туралы түсіндіру. **Еңбекке баулу:** Балаларға бақшаға қалай қамқор болу керектігін	**Серуен картотекасы №13** **Судың маңызы** **Тақырып:** Судың табиғаттағы рөлі **Мақсат:** Судың маңызын түсіндіру, суды үнемді пайдалану жолдарын үйрету. **Серуен:** Су қоймасы немесе бұлақ жанында серуен. **Іс-шара:** Балаларға судың табиғаттағы рөлі мен оның маңызын түсіндіру, суды қалай үнемдеу керек екенін үйрету. **Еңбекке баулу:** Су қоймасына немесе бақшадағы өсімдіктерге су тасып, оларды суару.	**Серуен картотекасы №14** **Тазалық күні** **Тақырып:** Табиғатты таза ұстау **Мақсат:** Балаларды қоршаған ортаны таза ұстауға баулу, тазалыққа үйрету. **Серуен:** Жақын маңдағы табиғи аймаққа серуен. **Іс-шара:** Балалармен бірге серуендеп жүріп, жердегі қоқыстарды жинау. Табиғатты қоқыстан қалай қорғауға болатыны туралы әңгімелесу. **Еңбекке баулу:** Қоқыс жинау мен сұрыптау жұмыстарын көрсету. Балаларға қоқысты қайда және қалай	**Серуен картотекасы №15** **Гүлдер күні** **Тақырып: Гүлдердің түрлері және оларды күту** **Мақсат:** Гүлдер туралы білімін кеңейту және оларды күтуге баулу. **Серуен: Гүлдер өсетін аймаққа серуен жасау.** **Іс-шара:** Әр гүлдің түрлерін талқылау, олардың хош иістерін сезіну. Гүлдер мен өсімдіктерді өз қолдарымен егіп үйрену. **Еңбекке баулу:** Гүлдерді суару және оларға топырақ қопсыту жұмыстарын жасау.

	өмір сүруіне ықпал етеді. **2. Еңбек дағдыларын дамыту** - Жемістер мен көкөністерді жинау: Егер серуен ауыл немесе бақшада өтсе, балаларды жемістер мен көкөністерді жинауға үйрету. Бұл оларға еңбек арқылы өнім алудың маңыздылығын көрсетеді. **- Құстарға жем беру:** Балаларға құстарға арналған жем шашу немесе арнайы орындар дайындау. Бұл табиғатқа қамқорлық сезімін дамытуға көмектеседі. **3. Табиғатпен танысу** - Табиғатқа қатысты тапсырмалар: Балаларға табиғаттағы өзгерістерді бақылау, мысалы,	көрсетіп, кішкене күрекпен топырақты қопсыту. **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**	**(коммуникативтік, физикалық, әлеуметтік-эмоционалды)**	тастау керектігін үйрету. **(коммуникативтік, физикалық, әлеуметтік-эмоционалды)**	**(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**

	жапырақтардың түсі, ағаштардың формасы туралы жазу немесе сурет салу. **- Экологиялық білім беру:** Табиғаттың экосистемасы, өсімдіктер мен жануарлардың өзара байланысы туралы мәліметтер беру. **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**				
Балалардың үйге қайтуы	Бүгінгі күннің қалай өткені туралы, баланың жетістіктері қандай болғаны туралы сөйлесу	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу.	.Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Балалардың денсаулығы жайлы әңгімелесу

Келісемін:

Оқу-ісінің меңгерушісі

Даутова Б.А.

«16» 10 2023 жыл

Тәрбиелеу білім беру процесі

2023-2024 оқу жылы

Аралас топ 3-4 жас

Қазан 3-апта

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 16.10.2023**	**Сейсенбі 17.10.2023**	**Сәрсенбі 18.10.2023**	**Бейсенбі 19.10.2023**	**Жұма 20.10.2023**
Балаларды қабылдау	Салемдесу Балалар мен ата-аналарға жақсы көңіл күй тілеу **Медбике тексеруі**	Салемдесу Балаларды әсем әуенмен,көтеріңкі көңіл күймен қарсы алу **Медбике тексеруі** **Ұлттық салт –дәстүрлі дәріптеу мақсатында** **Бейнероликтер көрсету**	Салемдесу Көңіл күй смайликтерімен қарсы алу **Медбике тексеруі**	Салемдесу Көңілді әуенмен қарсы алу **Медбике тексеруі**	Салемдесу Жақсы көңіл күй тілеу **Медбике тексеруі**
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл-күйі, денсаулығы жайлы әңгімелесу. Ата-анамен консультация	Үйдегі өзіне-өзі қызмет ету дағдыларының қалай қалыптасып жатқанын сұрау Ата-анамен консультация	«Менің балабақшам, менің мақтанышым» тақырыбында ата-аналарға көрме ұйымдастыру	Балабақшада баланың болуы оның өміріндегі маңыздылығы туралы ата-анаға кеңес беру Ата-анамен консультация	Баланы балабақшаға жақсы көңіл күймен ұйқыдан тұрғызып, аналық мейірім төгіп әкелу туралы кеңес беру Ата-анамен консультация

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	**3-4 жас** **"Кім не дейді?"** **- Міндеті:** Жануарлардың дыбыстарын тану және олардың аттарын айтуға үйрету. **- Ойын барысы:** Балаларға жануарлардың суреттері немесе ойыншықтары көрсетіледі. Тәрбиеші әр жануардың атын атап, оның дыбысын шығарады. Мысалы, "Мынау – сиыр. Сиыр "му-му" дейді". Балалар жануардың атын қайталап, оның дыбысын салады. **(коммуникативтік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**"Табиғатпен танысайық"** **- Міндеті:** Табиғаттың негізгі элементтерімен танысу және оларды дұрыс атауға үйрету. **- Ойын барысы:** Тәрбиеші балаларға суреттерді көрсетеді немесе табиғат элементтерін көрсетіп (гүлдер, ағаштар, жапырақтар), олардың атын айтады. Балаларға табиғат элементтерін сипаттау және олардың атауларын қайталау ұсынылады. Мысалы, "Бұл – ағаш. Ағаштың жапырақтары бар". **(коммуникативтік, әлеуметтік-эмоционалды)**	**Менің қолымда не бар?"** **- Міндеті:** Заттарды атау және олар туралы қарапайым сөйлемдер құрау. **- Ойын барысы:** Тәрбиеші балаларға әртүрлі заттарды (ойыншық, жеміс-жидек, киім т.б.) көрсетеді. Балаларға "Бұл не?" деп сұрақ қояды, ал балалар сол заттың атын айтады. Кейін балаларға қарапайым сөйлемдер құрауға көмектесу ұсынылады. Мысалы, "Бұл – алма. Алма дәмді". **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**	**"Кім қайда тұрады?"** **- Міндеті:** Жануарлардың мекендерін дұрыс айту және түсіну. **- Ойын барысы:** Балаларға жануарлардың суреттері немесе ойыншықтары беріледі, және олар қайда тұратыны түсіндіріледі. Мысалы, "Қоян орманда тұрады", "Балық суда жүзеді". Балалар осы жануарларды өз орындарына орналастырып, "Қоян орманда", "Балық суда" деп сөйлем құрайды. **(коммуникативтік, әлеуметтік-эмоционалды)**	**Қарсы сөздерді үйренеміз"** **- Міндеті:** Қарсы мәндес сөздерді үйрену және оларды қолдану. **- Ойын барысы:** Балаларға қарама-қарсы сипаттағы заттар немесе суреттер көрсетіледі. Мысалы, үлкен-кіші, биік-аласа, жылы-суық. Балаларға мысал келтіріледі: "Бұл – үлкен аю, ал мынау – кішкентай аю". Балалар заттарды атап, олардың айырмашылығын түсіндіреді. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік,)**

Таңертеңгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешеніNo11 "Ағаш болып тұру" (Икемділік пен тепе-теңдікті дамыту) **Қозғалыс түрі:** Балалар екі қолдарын жоғары көтеріп, ағаш секілді созылады. **Жаттығу барысы:** Балалар "Ағаш" деген команда бойынша аяқтарын сәл алшақ қойып, қолдарын жоғары көтеріп, ағаш болып тұрады. Педагог оларға: «Жел соғып тұр!» деп айтқанда, балалар ағаш секілді оңға-солға тербеледі. **Қайталау:** 5-6 рет.	Таңғы жаттығу кешеніNo12 "Құстар ұшып жүр" (Қол бұлшықеттерін дамыту) **Қозғалыс түрі:** Балалар қанаттарын жайған құстар секілді қолдарын екі жаққа созып, ұшады. **Жаттығу барысы:** Педагог "Құстар ұшып жүр!" деп айтқанда, балалар қанаттарын жайып, бөлменің ішінде жайлап жүгіріп, құстар секілді қалықтайды. **Қайталау:** 3-4 рет, 20-30 секундтан.	Таңғы жаттығу кешеніNo13 "Допты лақтыру" (Қол мен аяқ қозғалыстарын үйлестіру) **Қозғалыс түрі:** Балалар еденге отырған қалыпта екі қолдарымен алдына орналасқан допты көтеріп, жоғары қарай лақтырып қайтадан ұстайды. **Жаттығу барысы:** Педагог оларға: «Допты жоғары лақтырыңдар!» деп айтқанда, балалар допты көтеріп, лақтырып, қайтадан қолдарымен ұстап алады. **Қайталау:** 5-7 рет.	Таңғы жаттығу кешеніNo14 "Аюдың жүрісі" (Арқа мен аяқ бұлшықеттерін дамыту) **Қозғалыс түрі:** Балалар қолдары мен аяқтарын еденге тигізіп, аю секілді еңбектейді. **Жаттығу барысы:** Педагог "Аю болып жүріңдер!" деп айтқанда, балалар төрт тағандап еңбектеп, бөлме ішінде қозғалады. **Қайталау:** 2-3 айналым бөлме ішінде.	Таңғы жаттығу кешеніNo15 "Жайқалған гүлдер" (Дене икемділігі мен тыныс алу жаттығулары) **Қозғалыс түрі:** Балалар гүл секілді төмен еңкейіп, қайта көтеріледі. **Жаттығу барысы:** Педагог"Гүлдер жайқалып өсіп жатыр" дегенде, балалар аяқтарын сәл алшақ қойып, еңкейіп, бірте-бірте жоғары көтеріліп, қолдарын жоғары созады. Олар терең дем алады, содан кейін қолдарын түсіріп, демді шығарады. **Қайталау:** 5-6 рет.
Таңғы ас	Тамақтану кезінде қарапайым мәдени құндылықтарды қалыптастыру **Дұрыс тамақтану үйрету**	Қолды жуудың маңызын оның денсаулықты сақтау үшін өмірлік қажетті дағды екенін балалармен талқылау. **Жеке бас гиенасы мәдениетін үйрету**	Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу	Тамақ ішу мәдениетін, үстелде отыру, тамақтану, асхана құралдарын дұрыс ұстау мәдениетін қалыптастыру және сақтау Асқа деген құрметті түсіндіру.	тамақ ішіп болғаннан кейін алғыс айту **Бата:** Асқа адалды Басқа амандық Денге саулық Берсін аумин

				Бата беріп барып, астан алу **Дұрыс тамақтану үйрету**	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Добым, добым домалақ (екі қолыңды айналдыру) Тоқтамайсың домалап (тезірек екі қолды айналдыру) Үстел үстін бүлдірдің (қолымен үстел үстін көрсету) Тәрелкені сындырдың (екі қол алақанымен тарелкені жасау, екі жаққа жылдам шашу) Тентек болып кеттің деп(Сұқ саусақпен ескерту) Тұрмын сені тепкім кеп (екі қол белде, оң аяқпен тебу)	Барлық орталықтарды балалар әрекетіне қажетті заттар мен материалдармен толықтыру **«Қауіпсіздік сабағы»** жол қозғалысы ережелерін, өмір қауіпсіздігі негіздерін зерделеу, білім алушылардың жеке қауіпсіздігін, қауіпсіз мінез-құлқын және т.б. қалыптастыру	Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық жасау, көрнекіліктерді дайындау, видео түсіндірмелер дайындау **«Өнегелі 15минут»** Тақырып: "Тыңдау және жауап беру" Мақсаты: Біреуді мұқият тыңдауды және жауап беруді үйрету. - Ойын (5 минут): "Мен не айттым?" ойыны (балалар кезекпен қарапайым сөйлемдерді қайталайды).	Барлық орталықтарды балалар әрекетіне қажетті заттар мен материалдармен толықтыру **Су қауіпсіздігі** **Мақсаты:** Балаларға суға жақын жерлерде қауіпсіздікті сақтау қажеттілігін түсіндіру. **Іс-әрекет:** Су қоймаларының жанында ересектерсіз ойнамау керектігін түсіндіру. Балалармен судың қауіпті жерлерін көрсету арқылы түсіндіру (мысалы, терең суға бармау). **Құралдар:** Су қоймаларының суреттері, бассейндерде сақтық шараларын түсіндіретін мультфильмдер.	Іс-әрекетке қажетті құралдарды дағдыларға қарай дайындау **«Қауіпсіздік сабағы»** жол қозғалысы ережелерін, өмір қауіпсіздігі негіздерін зерделеу, білім алушылардың жеке қауіпсіздігін, қауіпсіз мінез-құлқын және т.б. қалыптастыру

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	3-жас Дене шынықтыру "Желаяқ" **Міндеті**: Балалардың жүгіру, шапшаңдық қабілеттерін дамыту. **Қимыл**: Балалар шеңбер бойымен бір бағытта жүгіріп, әр айналым сайын жылдамдықты арттырады. Әрбір үш айналымнан кейін баяу жүру жаттығуы жасалады.	.Қазақ тілі Түсін тап!" (Ойын элементі) **Мақсаты:** Балалардың түстер туралы білімін арттыру және сөздік қорын кеңейту. **Құрал:** Түрлі түсті заттар немесе суреттер. **Қимыл:** Мұғалім балаларға түрлі түсті заттарды көрсетеді де, әр түсті атауды сұрайды. Мысалы, «Қандай түс?», балалар «Қызыл!», «Жасыл!», «Көк!» деп жауап береді. Кейін мұғалім түстерді және заттарды байланыстырып, балаларға сұрақтар қояды: «Қызыл алма қайда?» немесе «Сары банан қайда?» Балалар көрсетілген түстер мен заттарды табады.	Дене шынықтыру "Көбелектердің дем алысы" **Міндеті**: Балалардың тыныс алуын қалпына келтіру және сабақты тыныш аяқтау. **Қимыл**: Балалар шеңберге жиналып, қолдарын екі жаққа жайып, көбелектер сияқты баяу дем алып, қанат қағады. Олар терең дем алып, қолдарын жоғары көтеріп, дем шығарғанда қолдарын ақырын төмен түсіреді	Музыка "Аспаптармен танысу" **Міндеті :** Балаларды ұлттық музыкалық аспаптармен таныстыру. **Құрал:** Қазақтың ұлттық аспаптары – домбыра, даңғыра, асатаяқ, шаңқобыз. **Қимыл:** педагог әрбір аспапты көрсетіп, олардың дыбысын шығарады. Балалар кезек-кезек аспаптарды ұстап көріп, оларды қалай ойнау керектігін көреді. Бұл балалардың музыкалық мәдениетін қалыптастырады.	Дене шынықтыру "Гүлдер теру" Балаларға бөлме жағдайында түрлі түсті гүлдерді шашып, Балалар тізерлеп отырып, жердегі "гүлдерді" тереді (еңкейіп, қайта тұрады). Бұл жаттығу арқылы бел мен арқа бұлшық еттерін созып, тыныштықпен сабақты аяқтайды.

	4-жас **Дене шынықтыру** **Музыка** **«Қимылдарды қайтала» – Музыкаға сәйкес қозғалыс үйлесімділігін дамыту** **Мақсаты:** Қимылдарды есте сақтау және музыкалық ырғаққа сай қайталау қабілетін дамыту. **Қажетті материалдаþ:** Музыка, жетекші мұғалім. **Ойын барысы:** Педагог музыканың ырғағына сәйкес қимылдарды көрсетеді, ал балалар оларды қайталайды. Қимылдар әртүрлі болуы мүмкін: секіру, иілу, айналу және т.б. Балалар қимылдарды дұрыс және музыканың ырғағына сай қайталауы керек. Бұл ойын дене қозғалысы мен музыкалық есте	**Музыка** **«Әуенге секіру» – Музыканың темпіне сәйкес қимылдау** **Мақсаты:** Балаларды музыканың темпіне сәйкес қозғалу және тепе-теңдікті сақтау қабілетін дамыту. **Қажетті материалдар:** Музыка (әртүрлі темппен). **Ойын барысы:** Балалар музыканың ырғағына сәйкес секіреді. Музыка жылдам ойнағанда – жылдам секіреді, баяу ойнағанда – баяу қимылдайды. Ойын барысында музыкалық темп өзгерген сайын, балалар қимылдарын да өзгертіп отырады. Бұл ойын балалардың тепе-теңдігін және музыкалық темпке сезімталдығын дамытады.	**Дене шынықтыру** **«Тепе-теңдікке жаттығу» – Тепе-теңдік пен дене бақылауын дамыту** **Мақсаты:** Балалардың денесін дұрыс ұстау, тепе-теңдік пен дене үйлесімділігін жетілдіру. **Қажетті материалдар:** Тегіс тақтай немесе лента. **Ойын барысы:** Балалар лента немесе тақтай бойымен жүруі керек. Олар тепе-теңдікті сақтап, құлап кетпеуге тырысады. Бұл жаттығу дене тепе-теңдігін дамытуға, қозғалыстарды нақты орындауға көмектеседі.	**Қазақ тілі** **«Жұмбақ шеш» – Тіл байлығы мен логиканы дамыту** **Мақсаты:** Балалардың логикалық ойлауын, сөздік қорын байыту. **Ойын барысы:** Педагог жұмбақтар айтады, ал балалар олардың жауабын табады. Мысалы: «Қанаты бар ұшпайды, аяғы бар жүгірмейді» (Балық). Жұмбақтар балалардың логикасын, сөз байлығын дамытады.	**Дене шынықтыру** **«Кім еңкейеді?» – Икемділік пен дененің икемділігін дамыту** **Мақсаты:** Балалардың икемділігін, дене қозғалысын және тепе-теңдікті дамыту. **Қажетті материалдар:** Жұмсақ таяқша немесе белсенділік лентасы. **Ойын барысы:** Балалар таяқшаның астынан еңкейіп өтеді, ал әр айналым сайын таяқша төмендетіледі. Кім ең соңында еңкейіп өте алса, сол жеңеді. Бұл ойын балалардың икемділігін, денені дұрыс басқару қабілетін дамытады.

	сақтау қабілетін дамытуға көмектеседі				
•	**3-4 жас** **"Түрлі түсті пішіндер"** **Міндеті:** Балаларға негізгі пішіндерді мүсіндеу және олардың түстерін ажыратуға үйрету. **Құралдар:** Түрлі түсті пластилин. **Өткізу барысы:** Балаларға шар, куб және үшбұрыш сияқты негізгі пішіндерді мүсіндеуді ұсынып, сол пішіндерге сәйкес түстерді таңдауды үйрету. Балалар өз мүсіндерін жасай отырып, пішіндерді атап, олардың түсін сипаттайды. **Құрастыру** Қиып берілген қосымша пішіндердің формасын	**"Жеміс ағашы"** **Міндеті:** Балаларға жапсыру арқылы заттарды құрастыру және сандық ұғымдарды дамыту. **Құралдар:** Түрлі түсті қағаздар, желім, қайшы. **Өткізу барысы:** Балалар түрлі түсті қағаздан алма, алмұрт, жүзім секілді жемістерді қиып, ағашқа жапсырады. Педагог әр жемістің түсін және санын айтып, балаларға жемістерді санауды үйретеді. **Құрастыру** Жеміс бөліктерін құрастырады **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін,)**	**"Үй құрастырайық" (Құрастыру және математика негізі)** **Міндеті:** Балаларға әртүрлі пішіндерден заттарды құрастырып үйрену. **Құралдар:** Түрлі түсті геометриялық пішіндер (қызыл шаршы, жасыл үшбұрыш, сары дөңгелек). **Өткізу барысы:** Балаларға шаршыдан үйдің қабырғасын, үшбұрыштан төбесін, дөңгелектен есігін құрастыру ұсынылады. Балалар пішіндерді реттеп, өз қолдарымен үй құрастырады **Жапсыру** Құрастырып шыққан пішіндерді жапсырады	**"Әлемдегі жануарлар" (Мүсіндеу және қоршаған ортамен таныстыру)** **Міндеті:** Балаларға жануарларды мүсіндеп үйрену және табиғатты тануға баулу. **Құралдар:** Пластилин, мүсіндеуге арналған тақтайшалар. **Өткізу барысы:** Педагог балаларға жануарлардың суреттерін көрсетеді (мысық, ит, қоян) және сол жануарларды пластилинмен мүсіндеуді ұсынады. Әр жануарды мүсіндеп болған соң, балалар оның атын және қайда тіршілік ететінін айтады. **Құрастыру** Берілген жануарлар мен төлдерінің суреттерін құрастыру	**"Сиқырлы көлік құрастырайық" (Құрастыру және қиялды дамыту, жапсыру)** **Міндеті:** Балалардың заттарды құрастыру қабілетін жетілдіру және қиялын дамыту.**Құралдар:** Қағаздан қиылған дөңгелектер, шаршылар, үшбұрыштар, желім, қайшы. **Өткізу барысы:** Балалар әртүрлі пішіндерден көліктің түрлерін (машина, автобус, пойыз) құрастырады. Олар көлікті құрастырып болған соң, қандай көлік екенін сипаттап айтады, жапсырады

•	құрастырып шығарады **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін,)**				
Серуенге дайындық	Балалалардың серуенге деген қызығушылықтарын туғызу, балалармен жеке әңгімелесу.	Серуенге ойын құралдарын дайындау. (Еңбекке баулу)	Серуенде балаларды жақсы әрекеттер етуге ынталандыру. (Көркем мінез құлық қалыптастыру)	Серуен кезінде ұйымдастырылған еңбек тәрбиесі арқылы еңбек-сүйгіштікке баулу.	Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру.
Серуен	**Серуен картотекасы№15** **Жыл мезгілдерінің өзгеруін бақылау** **Мақсаты:** — Жыл мезгілдерінің өзгеруі туралы түсініктерін қалыптастыру ; — әр мезгілдің өз ерекшеліктері туралы түсініктерін тиянақтау. — **Бақылау барысы** **Жұмбақ жасыру** Ақ киімді біреуі, Сары киімді біреуі, Көк киімді біреуі, Әлем, жәлем киімі, Тағы бірі . жүреді. (жылдың төрт мезгілі) - Өлеңде не жайлы айтылған? (жыл мезгілдері туралы әңгімелеу)	**Серуен картотекасы№16** **Күздің алғашқы белгілерін бақылау** **Мақсаты:** — Жыл мезгілдерінің өзгеруі туралы түсініктерін молайту; — Күздің алғашқы белгілері туралы түсініктерін қалыптастыру. **Бақылау барысы** **Көркем сөз** **«Қыркүйек»** Ғ. Өксев Бір-біріне жер, аспан, Мейірлене қарасқан. Төкпей-шашпай тасып дән Машиналар асыққан. Ұстаз, шәкірт жүздескен, «Қош келіпсіз күз» дескен. Берекелі алтын күз, Ұмытпаймыз салтын біз Қыркүйек айының алғашқы күндері жылы болады. Ағаштарда ен	**Серуен картотекасы№17** **Гүл егілген клумбаны бақылау** **Мақсаты**: — өсімдіктердің күзгі тіршілігі туралы білімдерін тиянақтау; — кейбір өсімдіктердің дәндерін шашып, қурап үлгергеніне көңіл бөлу: — Күзде гүл ашатын гүлдермен (астра, настурция) таныстыру **Бақылау барысы**: **Көркем сөз:** Кешкілік пе, күндіз бе, Өсіп тұрған гүлді үзбе. Туған жерді далаға, Тастай алмай жүрміз бе? Жайнап өсіп далада, Көздің жауын ала ма? Бірде бірін жұлғызба, Қасындағы балаға. **Балаларға сұрақтар:**	**Серуен картотекасы№18** **Тастарды бақылау** **Мақсаты:** Тастардың өлі табиғат мүшесі екендігі жайлы түсініктерін молайту, олардың әртүрлілігі мен пайдасы туралы білім беру. **Бақылау барысы** **Зерттеу жұмысы** Бор таспен қатты тасты салыстырып көру, ұру, сындыру (бор үгітіледі, тас сынбайды) **Еңбек** Аулададағы тастарды жинау және олардан композиция құрау. Мақсаты: — Бірігіп жұмыс істеуге үйрету; — Шығармашылық қиялын дамыту. **К/О** «Ұшты-ұшты».	**Серуен картотекасы№19** **Итті бақылау** **Мақсаты**: Жануарлар өміріне деген қызығушылықтарын арттыру, қиын жағдайда көмек беруге дайын болуға тәрбиелеу. **Бақылау барысы** **Көркем сөз** Ей, адамдар, адамдар! Айналаға қараңдар, Зардап шегіп жатпасын, Аш үйінің қақпасын, Жануарлар қорғансыз, Далада қалып қоймасын. Балаларға сұрақтар. Иттердің жақсы өмір сүруі, оның иесіне байланысты. Иттер әртүрлі тағамдармен тамақтанады. Олар ботқаларды, ірімшікті, сүтті жей береді. Иттер бәрінен де піскен етті жақсы көреді. Иттің тұқымы (түрлері) өте көп-неміс овчаркасы,

	- Қазір жылдың қай мезгілі (күз жпйлы әңгімелеу) Қыркүйек айының алғашқы күндері жылы болады. Ағаштарда ең алғашқы сары жапырақтар пайда болады. Жердегі шөптер сарғайып, гүлдер сола бастайды Үлкендер егіс даласындағы жиын-терін жұмыстарын аяқтауға, мал азығын мол етіп жинап алуға асығады. **Зерттеу жұмысы:** Д/О: «Күзге ең алғашқы дайындалған ағашты тап» (қайың, көк терек) Д/О: «Қайың мен теректің ең әдемі күзгі жапырағын тап» **Еңбек** Ойын алаңындағы жапырақтарды жинау. Мақсаты: — орындалған жұмыс нәтижесін көріп қуануға үйрету; — экологиялық мәдениеттерін тәрбиелеу. **Қимылды ойын** «Бәйге». Мақсаты: Тез жүкіруге,ептілікке жаттықтыру. **Жаттығу ойындары Қозғалыстарын қалыптастыру** **Мақсаты: сапта жеңіл, бірқалыпты жүруге жаттықтыру.** **Халық болжамы:**	алғашқы сары жапырақтар пайда болады. Жердегі шөптер сарғайып, гүлдер сола бастайды Үлкендер егіс даласындағы жиын-терін жұмыстарын аяқтауға, мал азығын мол етіп жинап алуға асығады. **Зерттеу жұмысы:** Д/О: «Күзге ең алғашқы дайындалған ағашты тап» (қайың, көк терек) Д/О: «Қайың мен теректің ең әдемі күзгі жапырағын тап» **Еңбек** Ойын алаңындағы жапырақтарды жинау. Мақсаты: — орындалған жұмыс нәтижесін көріп қуануға үйрету; — экологиялық мәдениеттерін тәрбиелеу. **Қимылды ойын** «Қуып жет». Мақсаты: Тез жүкіруге, ептілікке жаттықтыру. **Жаттығу ойындары Бөрене үстімен жүру** Мақсаты: Тепе-теңдікті сақтауға жаттықтыру **Мақал: Күз байлығы-ел ырысы.** **«Кітап Оқу»** **- Мақсаты:** Жұптық оқу арқылы тіл дамыту. **- Іс-әрекет:** Ата-ана баламен бірге балаларға арналған кітаптарды оқиды. Суреттерді карап, оларды талқылайды,	- Гүлдерде күзде қандай өзгерістер болады? - Келесі жылы гүлдер өсіру үшін қазір не істеу керек? - Қандай гүлдер күзде гүлдейді? **Зерттеу қызметі:** Қураған гүлдерді алып, оның сабақтары мен дәндерін қарау. **Д/О: «Суреттеу бойынша тауып ал»** **Еңбек**. Гүлдер дәнін жинап алу. Мақсаты: Балаларға келесі коктемнің қамын қазір ойлау керек екенін түсіндіру. **Қ/О:** «Мені ата». Мақсаты:ымдау және қимыл арқылы жануарлар бейнесін жасау қабылеттерін дамыту. «Қояндар мен түлкі». Мақсаты: тез жүкіру дағдыларын дамыту **Жаттығу ойындары:** Бір-біріне доп лақтыру Мақсаты: жылдамдықтары мен ептіліктерін дамыту **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**	Мақсаты: — Тәрбиешіні мұқият тыңдауға үйрету; **Жаттығу ойындары** Қозғалысты дамыту. Мақсаты:допты нысанаға лақтыруға жаттықтыру Балалармен асфальтқа түрлі-түсті бормен сурет салу **«Күзгі табиғат»** **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	тазы (аңшы ит), такса, пудель (бұйра жүнді ит), ротвейлер тағы басқа иттер. Олардың бәрінің бір-бірінен айырмашылығы бар. Иттер ақылды және зиінді. Есте сақтау қабілеттері өте күшті, есту кабілеті өте зор болады. Ол өзінің иесін еш уақытта еш уақытта қиын жағдайда далада қалдырмайды, өз иесіне сатқандық жасамайды. Кейбір адамдар иттер мен мысықтарды далаға қуып жібереді. Ол кезде жануардың өмірі тозаққа айналады. Олардың ішер тамағы нашар, жылы орын жоқ, ешкім еркелетпейді, үй астындағы жертөледе, көшеде мекендеулеріне тура келеді. Олар суықпен аштықтан ауырады, өледі. Мұндай адамдарды жүрексіз адамдар дейді. Сондықтан да үй жануарларын далаға тастамаңдар, оларға қамқор болыңдар! **Еңбек.** Сынған ағаш бұтақтары мен жапырақтарды жинап қоқысқа апару. Мақсаты. Бірлесе жұмыс істеу, мақсатқа жету. Қ/О: «Біз көңілді балалармыз». Мақсаты: Ойын шартын сақтап ойнауға баулу. **Жаттығу ойындары:** Қозғалыстарын дамыту. Мақсаты: - Затты көлденең бағытта лақтыру тәсілін меңгергу;

•	**Жаз жауынды, күз жылы болса, қыс ұзақ болады.** **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)** •	кейіпкерлердің эмоцияларына назар аударады. **, Өнегелі 15 минут (коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**			- Көз өлшемін, қозғалыс координатын,ептіліктерін дамыту. **Тыйым сөз: Ит – жеті қазынаның бірі. Сондықтан оны өлтіруге, азаптауға, қаңғыртып жіберуге болмайды. Олай етсе, иесінің басына жамандылық үйіріледі.** **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**
Серуеннен оралу	өзіне қызмет көрсетуге, өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету, киімдерін шкафтарға салуға, , оларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	дербестікке дағдыландыруға, сөздік қорды балалардың киімдерінің, аяқ киімдерінің атауларымен байытуға **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	өзіне қызмет көрсетуге, өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету, киімдерін шкафтарға салуға, , оларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	Кір киімдерді тәрбиешіге ескертіп ауыстыру , қолдарын көпіршітіп жуу **Жеке гигиенаны сақтауға баулу**	өзіне қызмет көрсетуге, өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету, киімдерін шкафтарға салуға, , оларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу **Еңбекке баулу**

Түскі ас	Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу	**«Таза қолдар»** Балалардың назарын тағамға аудару.Мәдениетті тамақтануға баулу бойынша жеке жұмыс,әдеп ережесі «Тамақ ішкенде сөйлемеймін, құлағыммен тыңдаймын»	**«Ас адамның арқауы»**Балаларға аспазшының жұмысымен таныстыру,сұрақ-жауап	Нан қиқымын шашпаңдар. Жерде жатса баспаңдар. Теріп алып, кастерлеп Торғайларға тастаңдар.	Қасық шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету **Дұрыс тамақтану үйрету**
Күндізгі ұйқы	Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау. Жәй музыка қою.	балалар ұйықтайтын бөлмені алдын-ала желдету ұйықтар алдында балаларға кітап оқу	ұйықтар алдында балаларға кітап оқу	балалар ұйықтайтын бөлмені алдын-ала желдету Бесік жырын айту	ұйықтар алдында балаларға кітап оқу (
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	жалпақ табандылықтың алдын алу мақсатында **«Денсаулық жолдарымен жүргізу »**	тыныш жағдайдан сергектікке біртіндеп көшіру, баланың ағзасын қимыл белсенділігіне дайындау	жағымды музыкамен біртіндеп ояту; - қолдар мен аяқтарды керу, созу, көтеріп, түсіруге жаттығулар, саусақ жаттығуларын орындау; - массаж жолдармен жүргізу	жағымды музыкамен біртіндеп ояту; - қолдар мен аяқтарды керу, созу, көтеріп, түсіруге жаттығулар,Көз жаттығуларын жасау	жалпақ табандылықтың алдын алу мақсатында **«Денсаулық жолдарымен жүргізу »**
Бесін ас	Қолды жуудың маңызын оның денсаулықты сақтау үшін өмірлік қажетті дағды екенін балалармен талқылау.	Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу	Қасық шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету **Дұрыс тамақтану үйрету**	тамақ ішіп болғаннан кейін алғыс айту **Үнемді пайдалану** **"Ойыншықтармен дұрыс ойнайық" (Ойыншықтарды**	Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу

	Жеке бас гигиенасы мәдениетін үйрету			**сақтау және пайдалану)** **Мақсаты:** Ойыншықтарды сындырмай, дұрыс ойнап, оларды сақтауға үйрету. **Құралдар:** Әртүрлі ойыншықтар (машиналар, қуыршақтар, кубиктер). **Өткізу барысы:** Балаларға ойыншықтарды күтіп, сындырмай дұрыс ойнау, ойыннан кейін жинап қою ережелерін түсіндіру. Ойын барысында мұғалім ойыншықтарды үнемді пайдалану жолдарын көрсетеді.	
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	**3-жас** **Міндеті:**Қимылдарды орындауға балалардың дербестігін , шығармашылығын дамыту **Дербес ойын** **«Қуыршақты тамақтандыр».**	**Міндеті:** Көп бір ұғымдары туралы түсініктерін қалыптастыру **Танымдық-қимылды ойын:** «Аңдар жүрісі» **Мақсаты:** Балалар аңдардың жүрісін салып, санай алады.	**Міндеті:** Балалардың ұқалауы бойынша бояу техникасын үйрету **Суреттік боямалар** **«Кім,қайда өмір сүреді»** Мақсаты: Балалар суретті таза бояп, туған жеріндегі жан-жануарлардың	**Міндеті:**Кітаптарға қызығушылықтарын ояту **Кітаппен жұмыс** **«Аспазшы»** Мақсаты: Балалар аспазшы туралы түсіндіре алады. **(коммуникативтік, шығармашылық**	**Міндеті:**Қимылдарды орындауға балалардың дербестігін , шығармашылығын дамыту **Дербес ойын** **«Мозайка»** Мақсаты:Балалар мазайканың ұсақ бөліктерін орналастыра алады.

	Берілген ойыншақ тағамдар арқылы қуыршақты тамақтандыру, тағамдардың пайдасы танысу **(коммуникативтік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	• **«Үнемді тұтыну»** **Мақсаты:** Табиғи ресурстар мен жасанды ресурстарды үнемді пайдалану жолын қалыптастыру **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	мекендерімен таныса алады. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін,)**	**(коммуникативтік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін,)**
	4-жас **«Ауа райы әлемі» –** **Мақсаты:** Балаларға ауа райының түрлі құбылыстарын сурет арқылы көрсетуге мүмкіндік беру. **Қажетті материалдар:** Түрлі-түсті қағаз, акварель, бояулар, қарындаштар. **Ойын барысы:** Балаларға әр түрлі ауа райы құбылыстарын (жаңбыр, қар, күннің ашық болуы, боран) суретке салу ұсынылады.	**«Жыл мезгілдері» –** **Мақсаты:** Жыл мезгілдерінің ерекшеліктерін сурет арқылы көрсету. **Қажетті материалдар:** Түрлі-түсті қағаз, бояулар, қарындаштар, желім. **Ойын барысы:** Балаларға әрбір жыл мезгілінің (көктем, жаз, күз, қыс) белгілерін сипаттап беріңіз. Содан кейін, әр бала өз таңдаған мезгілінің ерекшеліктерін суретке салады (гүлдер, жапырақтар, қар, күннің жылуы).	**«Өзеннің ағысы» –** **Мақсаты:** Балаларға су, өзен немесе көлдің көрінісін суретке салуға мүмкіндік беру. **Қажетті материалдар:** Түрлі-түсті қағаз, акварельдер, қарындаштар, бояулар. **Ойын барысы:** Балаларға өзеннің немесе судың ағысын көрсететін сурет салу ұсынылады. Балалар өзен жағалауындағы табиғатты, жануарлар мен өсімдіктерді де суретке қоса алады. Дайын суреттерін таныстырып, судың	**«Гүлдер әлемі» –** **Мақсаты:** Балаларды гүлдер әлемімен таныстырып, олардың әсемдігін сурет арқылы көрсету. **Қажетті материалдар:** Түрлі-түсті қағаз, бояулар, желім, жапырақтар, гүл жапырақшалары. **Ойын барысы:** Балаларға әртүрлі гүлдердің суреттерін немесе табиғи үлгілерін көрсету. Балалар өздерінің сүйікті гүлдерін суретке салып, жапсыру арқылы толықтырады	**«Құстар әлемі» –** **Мақсаты:** Балаларға құстарды тану және олардың ерекшеліктерін сурет арқылы көрсету. **Қажетті материалдар:** Түрлі-түсті қағаз, қарындаштар, бояулар, фломастерлер. **Ойын барысы:** Балаларға әртүрлі құстардың суреттерін немесе видеоларын көрсетіп, олардың түр-түсін, мінез-құлқын сипаттап беріңіз. Содан кейін, балалар таңдаған құстарын суретке салады. Балалар дайын суреттерін таныстырып,

	Әр бала өз қалаған ауа райын суретке түсіреді және оның қалай көрінетінін талқылайды. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	Суреттерін талқылап, жыл мезгілдерінің айырмашылықтарын бірге талдайды **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	табиғаттағы рөлін түсіндіреді. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	(жапырақтарды жапсыру, қағаздан гүл жасау). **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	құстардың өмірі туралы айтып береді. **(коммуникативтік ,танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**
Балаламен жеке жұмыс	**Түймелерді іл" (Түймелермен ойын)** **Мақсаты:** Саусақтардың икемділігін және назар аудару қабілетін арттыру. **Құралдар:** Үлкен түймелер, жіп немесе аркан. **Өткізу барысы:** Балаларға түймелерді жіпке тізіп, оларды ілу ұсынылады. Педагог оларға түймелерді қалай дұрыс тізу керектігін көрсетеді, және ойын	**"Жіпке моншақ тізу" (Жұқа моториканы дамыту)** **Мақсаты:** Саусақтардың дәлдігін және көз-саусақ үйлесімділігін дамыту. **Құралдар:** Үлкен моншақтар мен түрлі түсті жіп. **Өткізу барысы:** Балалар моншақтарды жіпке тізеді. Әрбір моншақтың түсін атап, белгілі бір түсті реттілікпен тізуді үйренеді.	**"Көңілді пинцеттер" (Заттарды ұстап алу жаттығуы)** **Мақсаты:** Қолдың күшін және үйлесімділігін арттыру.**Құралдар:** Пинцет, түрлі ұсақ заттар (помпондар, таспа, қағаз кесінділері). **Өткізу барысы:** Балалар пинцетпен ұсақ заттарды көтеріп, оларды әртүрлі контейнерлерге салады. Олар қай түсті затты көтеріп жатқанын айтып, түстерді ажыратады.	**"Түтікшелерді тесікке сал" (Үйлесімділік пен шоғырлануды дамыту)** **Мақсаты:** Баланың қол моторикасын және назарын дамыту. **Құралдар:** Картон немесе пластик табақ, онда кішкентай тесіктер жасалған, және түрлі түсті түтікшелер. **Өткізу барысы:** Балалар түтікшелерді тесіктерге салуы керек. Ойын барысында мұғалім олардан	**"Қайшыны пайдалануды үйренейік" (Қайшымен жұмыс)** **Мақсаты:** Қайшыны дұрыс ұстау және заттарды қиып алу қабілетін дамыту. **Құралдар:** Қайшы, түрлі түсті қағаз. **Өткізу барысы:** Балалар қағаздан қарапайым сызықтар немесе пішіндер қиып алады. Педагог оларға қайшыны дұрыс ұстауды үйретеді.

	барысында балалар түймелерді тізіп, түстерін атап шығады. **Қол моторикасын дамыту**	**Қол моторикасын дамыту**	**Қол моторикасын дамыту**	түтікшелердің түсі мен саны жайлы сұрайды. **Қол моторикасын дамыту**	**Қол моторикасын дамыту**
Серуенге дайындық	өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	киімдерін шкафтарға салуға, дербестікке дағдыландыру **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	сөздік қорды балалардың киімдерінің, аяқ киімдерінің атауларымен байытуға **Мемлекеттік тілді меңгерту**	Балаларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу олардың сөйлеуін дамыту **Мемлекеттік тілді меңгерту**	өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**
Серуен	**Серуен картотекасы№15** **Жыл мезгілдерінің өзгеруін бақылау** **Мақсаты:** — Жыл мезгілдерінің өзгеруі туралы түсініктерін қалыптастыру ; — әр мезгілдің өз ерекшеліктері туралы түсініктерін тиянақтау. — **Бақылау барысы** **Жұмбақ жасыру** Ақ киімді біреуі, Сары киімді біреуі, Көк киімді біреуі, Әлем, жәлем киімі, Тағы бірі жүреді. (жылдың төрт мезгілі) - Өлеңде не жайлы айтылған? (жыл мезгілдері туралы әңгімелеу)	**Серуен картотекасы№16** **Күздің алғашқы белгілерін бақылау** **Мақсаты:** — Жыл мезгілдерінің өзгеруі туралы түсініктерін молайту; — Күздің алғашқы белгілері туралы түсініктерін қалыптастыру. **Бақылау барысы** **Көркем сөз** **«Қыркүйек»** Ғ. Өкеев Бір-біріне жер, аспан, Мейірлене қараскан. Төкпей-шашпай тасып дән Машиналар асыққан. Ұстаз, шәкірт жүздескен, «Қош келіпсіз күз» дескен. Берекелі алтын күз, Ұмытпаймыз салтын біз Қыркүйек айының алғашқы күндері жылы болады. Ағаштарда ең алғашқы сары	**Серуен картотекасы№17** **Гүл егілген клумбаны бақылау** **Мақсаты:** — өсімдіктердің күзгі тіршілігі туралы білімдерін тиянақтау; — кейбір өсімдіктердің дәндерін шашып, қурап үлгергеніне көңіл болу; — Күзде гүл ашатын гүлдермен (астра, настурция) таныстыру **Бақылау барысы:** **Көркем сөз:** Кешкілік пе, күндіз бе, Өсіп тұрған гүлді үзбе. Туған жерді далаға, Тастай алмай жүрміз бе? Жайнап өсіп далада, Көздің жауын ала ма? Бірде бірін жұлғызба, Қасындағы балаға. **Балаларға сұрақтар:** - Гүлдерде күзде қандай өзгерістер болады?	**Серуен картотекасы№18** **Тастарды бақылау** **Мақсаты**: Тастардың өлі табиғат мүшесі екендігі жайлы түсініктерін молайту, олардың әртүрлілігі мен пайдасы туралы білім беру. **Бақылау барысы** **Зерттеу жұмысы** Бор таспен қатты тасты салыстырып көру, ұру, сындыру (бор үгітіледі, тас сынбайды) **Еңбек** Ауладағы тастарды жинау және олардан композиция құрау. Мақсаты: — Бірігіп жұмыс істеуге үйрету; — Шығармашылық қиялын дамыту. **К/О «Ұшты-ұшты».** Мақсаты:	**Серуен картотекасы№19** **Итті бақылау** **Мақсаты**: Жануарлар өміріне деген қызығушылықтарын арттыру, қиын жағдайда көмек беруге дайып болуға тәрбиелеу. **Бақылау барысы** **Көркем сөз** Ей, адамдар, адамдар! Айналаға қараңдар, Зардап шегіп жатпасын, Аш үйінің қақпасын, Жануарлар қорғансыз, Далада қалып қоймасын. Балаларға сұрақтар. Иттердің жақсы өмір сүруі, оның иесіне байланысты. Иттер әртүрлі тағамдармен тамақтанады. Олар ботқаларды, ірімшікті, сүтті жей береді. Иттер бәрінен де піскен етті жақсы көреді. Иттің тұқымы (түрлері) өте көп-неміс овчаркасы, тазы (аңшы ит), такса,

	- Қазір жылдың қай мезгілі (күз жайлы әңгімелеу) Қыркүйек айының алғашқы күндері жылы болады. Ағаштарда ең алғашқы сары жапырақтар пайда болады. Жердегі шөптер сарғайып, гүлдер сола бастайды Үлкендер егіс даласындағы жиын-терін жұмыстарын аяқтауға, мал азығын мол етіп жинап алуға асығады. **Зерттеу жұмысы:** Д/О: «Күзге ең алғашқы дайындалған ағашты тап» (қайың, көк терек) Д/О: «Қайың мен теректің ең әдемі күзгі жапырағын тап» **Еңбек** Ойын алаңындағы жапырақтарды жинау. Мақсаты: — орындалған жұмыс нәтижесін көріп қуануға үйрету; — экологиялық мәдениеттерін тәрбиелеу. **Қимылды ойын** «Бәйге». Мақсаты: Тез жүкіруге, ептілікке жаттықтыру. **Жаттығу ойындары Қозғалыстарын қалыптастыру Мақсаты: сапта жеңіл, бірқалыпты жүруге жаттықтыру.** **Халық болжамы:**	жапырақтар пайда болады. Жердегі шөптер сарғайып, гүлдер сола бастайды Үлкендер егіс даласындағы жиын-терін жұмыстарын аяқтауға, мал азығын мол етіп жинап алуға асығады. **Зерттеу жұмысы:** Д/О: «Күзге ең алғашқы дайындалған ағашты тап» (қайың, көк терек) Д/О: «Қайың мен теректің ең әдемі күзгі жапырағын тап» **Еңбек** Ойын алаңындағы жапырақтарды жинау. Мақсаты: — орындалған жұмыс нәтижесін көріп қуануға үйрету; — экологиялық мәдениеттерін тәрбиелеу. **Қимылды ойын** «Қуып жет». Мақсаты: Тез жүкіруге, ептілікке жаттықтыру. **Жаттығу ойындары Бөрене үстімен жүру** Мақсаты: Тепе-теңдікті сақтауға жаттықтыру **Мақал: Күз байлығы- ел ырысы.** **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**	- Келесі жылы гүлдер өсіру үшін қазір не істеу керек? - Қандай гүлдер күзде гүлдейді? **Зерттеу қызметі:** Қураған гүлдерді алып, оның сабақтары мен дәндерін қарау. **Д/О: «Суреттеу бойынша тауып ал»** **Еңбек**. Гүлдер дәнін жинап алу. Мақсаты: Балаларға келесі көктемнің қамын қазір ойлау керек екенін түсіндіру. **Қ/О:** «Мені ата». Мақсаты:ымдау және қимыл арқылы жанурлар бейнесін жасау қабылеттерін дамыту. «Қояндар мен түлкі». Мақсаты: тез жүкіру дағдыларын дамыту **Жаттығу ойындары:** Бір-біріне доп лақтыру Мақсаты: жылдамдықтары мен ептіліктерін дамыту **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**	— Тәрбиешіні мұқият тыңдауға үйрету; **Жаттығу ойындары** Қозғалысты дамыту. Мақсаты:допты нысанаға лақтыруға жаттықтыру Балалармен асфальтқа түрлі-түсті бормен сурет салу **«Күзгі табиғат»** **«Отбасы Ағашы»** **- Мақсаты:** Отбасы мүшелерін таныстыру. **- Іс-әрекет:** Ата-ана мен бала бірге үлкен қағазда отбасы ағашын салып, әрбір отбасы мүшесінің атын жазып, суреттерін жапсырады. Балалар отбасының әр мүшесін танып, олардың рөлдерін түсінеді. **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**	пудель (бұйра жүнді ит), ротвейлер тағы басқа иттер. Олардың бәрінің бір-бірінен айырмашылығы бар. Иттер ақылды және зинді. Есте сақтау қабілеттері өте күшті, есту қабілеті өте зор болады. Ол өзінің иесін еш уақытта еш уақытта қиын жағдайда далада қалдырмайды, өз иесіне сатқандық жасамайды. Кейбір адамдар иттер мен мысықтарды далаға қуып жібереді. Ол кезде жануардың өмірі тозаққа айналады. Олардың ішер тамағы нашар, жылы орын жоқ, ешкім еркелетпейді, үй астындағы жертөледе, көшеде мекендеулеріне тура келеді. Олар суықпен аштықтан ауырады, өледі. Мұндай адамдарды жүрексіз адамдар дейді. Сондықтан да үй жануарларын далаға тастамаңдар, оларға қамқор болыңдар! **Еңбек.** Сынған ағаш бұтақтары мен жапырақтарды жинап қоқысқа апару. Мақсаты. Бірлесе жұмыс істеу, мақсатқа жету. К/О: «Біз көңілді балалармыз». Мақсаты: Ойын шартын сақтап ойнауға баулу. **Жаттығу ойындары:** Қозғалыстарын дамыту. Мақсаты: - Затты көлденең бағытта лақтыру тәсілін меңгерту;

•	**Жаз жауынды, күз жылы болса, қыс ұзақ болады.** **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**				- Көз өлшемін, қозғалыс координатын, ептіліктерін дамыту. **Тыйым сөз: Ит – жеті қазынаның бірі. Сондықтан оны өлтіруге, азаптауға, қаңғыртып жіберуге болмайды. Олай етсе, иесінің басына жамандылық үйіріледі.** **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**
Балалардың үйге қайтуы	Бүгінгі күннің қалай өткені туралы, баланың жетістіктері қандай болғаны туралы сөйлесу	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу.	.Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Балалардың денсаулығы жайлы әңгімелесу

Келісемін:

Оқу-ісінің меңгерушісі

Даутова Б.А.

«23 » 10 2023 жыл

Тәрбиелеу білім беру процесі

2023-2024 оқу жылы

Аралас 3-4жас тобы

Қазан 4-апта

Күн тәртібі	Дүйсенбі 23.10.2023	Сейсенбі 24.10.2023	Сәрсенбі 25.10.2023	Бейсенбі 26.10.2023	Жұма 27.10.2023
Балаларды қабылдау	Сәлемдесу Балалар мен ата-аналарға жақсы көңіл күй тілеу **Медбике тексеруі** **«Ұлттық ойын – ұлт қазынасы» ұлттық ойындар ұйымдастыру «Асық ату»** **видеороликтер көрсету**	Сәлемдесу Балаларды әсем әуенмен,көтеріңкі көңіл күймен қарсы алу **Медбике тексеруі** **«Ұлттық ойын – ұлт қазынасы» ұлттық ойындар ұйымдастыру** **«Тоғызқұмалақ»**		Сәлемдесу Көңілді әуенмен қарсы алу **Медбике тексеруі** **«Ұлттық ойын – ұлт қазынасы» ұлттық ойындар ұйымдастыру** **«Бес тас»**	Сәлемдесу Жақсы көңіл күй тілеу **Медбике тексеруі** **«Еңбек күні»** Балаларды балабақша ауласындағы қоқыстарды тазартып жапырақтарды динауға үйрету

Ата-аналармен әңгімелесу, **кеңес беру**	**Ата-аналармен әңгіме:** Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	**Ата-аналармен әңгіме:** Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.		**Ата-аналармен әңгіме:** Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	**Ата –аналармен әңгіме:** «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**3-жас** **Міндеті:** Ұлттық құндылықтарды дәріптеу **«Бал-бала»** ойыншықтарын тамашалайды. **барысы:** Ән айтып, билейтін ойыншықтар ұлттық құндылықтарымызды дәріптеп, баланың интелектісін дамытады. Сан санап үйретеді. Сан дарды бояу **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін,)**	**Міндеті: Заттардың айырмашылығын пішінін, түрін түсін карастыру, зерттеу дағдыларын дамыту** **Дидактикалық ойын** : « Сиқырлы қорапша» **Барысы: :** Ойыншықтарды қарау және зерттеу,ажыратып олардың түсін, пішінін, бөлшектерін және бөлімдерін атау, заттарды топтастыра білуін жетілдіру. Қазақ және орыс ұлттарының ұлттық ойыншықтар мәдениетіне баулу. **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік,)**		**<u>Міндеті: Сызықтар арқылы сурет салу дағдыларын қалыптастыру</u>** «Түрлі түсті ленталар» **Барысы:** Сурет оқу іс-әрекеті құрал-жабдығымен танысу.Оларды пайдалану ретін үйрету және ұқыптылыққа тәрбиелеу. Түрлі-түсті бояуларды пайдалана отырып, түзу сызықтар жүргізе білуге үйрету. Ойын арқылы ұзын қысқа ұғымдарын бекіту **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік,)**	**Міндеті:** Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру, конструкторлардың түрлерімен таныстыру **Үстел –үсті ойыны:** «Менің балабақшам» **Барысы:** Түрлі-түсті ағаштар беріледі, солардың көмегімен балалар өз қиялындағы балабақшаны құрастыру, текшелерді түстері бойынша ажырату. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін,)**

	4-жас **«Түс бойынша сәйкестендір» дидактикалық ойыны** **Міндеті:** балалардың түс бойынша заттарды таңдау қабілетін дамыту. Материал: әр баланың қызыл, көк, жасыл, сары және бірдей түсті кішкентай текшелерден тұратын төрт ұяшыққа бөлінген карточкасы бар. **Ойынның барысы** Педагог балаларға карточкалар мен текшелерді таратады. Балаларға көрсетеді, айтады: - Міне мен қызыл текше сыздым, оған қызыл текше, көк текшеге көк текше, жасыл текшеге жасыл, сары текшеге сары текше саламын. Осыдан кейін ол балаларды барлығын өздері жасауға шақырады. Педагог балалардан текшелерінің түсі	**Дидактикалық ойын «Ол қандай дыбыс?** **Міндеті:** әр түрлі заттардың (барабан, қоңырау, балға, бубен, құбыр) дыбыстарын ажырата білу дағдыларын жетілдіру, затты және онымен әрекетті атау. Материал: экран, балға және екі дыбыстық аспаптар жинағы. **Ойынның барысы** Педагог балаларға оның үстелінде жатқан заттарды көрсетеді (екінші жиынтық балалар үстелінде) және оның не екенін және қалай дыбысталатынын сұрайды. Егер балаларға қиын болса, тәрбиеші түсіндіреді. Ол аспаптарды экранның артына жасырып, бір-бірден ойнайды. Балалар тыңдайды (ойлайды) және сол аспапты мұғалімге әкеледі. **(коммуникативтік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін,)**		**«Таны және ата» дидактикалық ойыны** **Міндеті:** балаларды нысанның дөңгелек пішінімен таныстыру. Материал: қызанақ, алма, апельсин. **Ойынның барысы** Педагог балаларға қызанақ, алма, апельсин үлгілерін көрсетеді. Ал ол балалардан менің қолымда не бар? Балалар тауып, атау керек. Педагог балаларға қолындағы затты сипаттауға көмектеседі. Томат қызыл, шар тәрізді дөңгелек, дәмді. Басқа элементтер де осылай сипатталған. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**	**Дидактикалық ойын «Балапанды тап»** **Міндеті:** жас үй жануарларын табуға үйрету. Материал: суреттердің екі түрі: аналар мен олардың сәбилері. **Ойынның барысы** Балалар мұғаліммен бірге үй жануарларының суреттерін қарайды. Педагог жануарларды атауды сұрайды, олардың қалай айқайлағанын сұрайды (сиыр моу, мысық мияу, т.б.). Сосын сәбилердің суреттерін жайып салады. Және ол сұрайды: бұл кім? Егер балалар жауап беруге қиналса, онда мұғалім балаларға түсіндіреді, мысалы: мынау аналық сиыр, ал мынау оның төлі, бұзау. Басқа суреттерге де солай қараңыз. **(коммуникативтік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**

	қандай екенін сұрайды. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік,)**				
Таңертенгі жаттығу	**Таңғы жаттығу кешені№16** **"Секіргіш қояндар" (Қарқынды қозғалыс)** **Қозғалыс түрі:** Балалар қоян секілді секіреді. **Жаттығу барысы:** Педагог «Қояндар секіреді!» деп айтқанда, балалар секіріп, қоян секілді жылдам қозғалады. **Қайталау:** 5-7 рет.	**Таңғы жаттығу кешені№17** **«Тартыламыз» ойыны:** Б.қ.: аяқтың арасы сәл ашық, қол екі жанында Орындалуы: қолды жоғары көтеру, түсіру. Қайталануы: 4 рет 2. **«Иілеміз» ойыны:** Б.қ.: аяқ иық деңгейінен алшақ, қол төменде Орындалуы: алға иілу, қолды еденге тигізу, тіктелу Қайталануы: 4-5 рет		**Таңғы жаттығу кешені№19** **. «Құстар» ойыны:** Б.қ.: аяқтың арасы сәл ашық, қол екі жанында,бос, түсірулі. Орындалуы: Қолдарды екі жаққа созу, сермеу, түсіру. Қайталануы: 4 рет 2. **«Құстар су ішеді» ойыны:** Б.қ.: аяқ иық деңгейінен алшақ, қол төменде Орындалуы: алға еңкею, қолды артқа жіберу, тіктелу. Қайталануы: 4-5 рет 3. **«Секең-секең секір» ойыны:** Б.қ.: еркін Орындалуы: бір орында секіру Қайталануы: 6-8 рет, жүрумен алмастыру.	**Таңғы жаттығу кешені№20** 1. **«Шапалақта» ойыны:** Б.қ.: аяқтың арасы сәл ашық, қол екі жанында,бос, түсірулі. Орындалуы:Қолды алға созу, шапалақтау, түсіру. Қайталануы: 4 рет 2. **«Сарымсақ» ойыны:** Б.қ.: аяқ иық деңгейінен алшақ, қол төменде Орындалуы: алға еңкею, қолды екі жаққа созу, тіктелу. Қайталануы: 4-5 рет 3. **«Серіппелер» ойыны:** Б.қ.: еркін Орындалуы: бір орында жеңіл жартылай отырып тұру Қайталануы: 6-8 рет, жүрумен алмастыру.

Таңғы ас	Майлықты дұрыс қолдануды, нанды үгітпей жеу қажет екенін ескертіп отыру **Мәдениетті тамақтану үйрету**	Қолды жуудың маңызын оның денсаулықты сақтау үшін өмірлік қажетті дағды екенін балалармен талқылау. **Жеке бас гиенасы мәдениетін үйрету**		Қасық ,шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету **Дұрыс тамақтану үйрету**	тамақ ішіп болғаннан кейін алғыс айту
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Топта ұйымдастырылған орталықтарда балалардың түрлі әрекеттерін ұйымдастыруға қажетті заттар мен материалдарды әзірлеу	Барлық орталықтарды балалар әрекетіне қажетті заттар мен материалдармен толықтыру **«Өнегелі 15 минут»** Отбасы туралы өнегелі өсиет айту Мысалы: Балалар отбасы ол үлкен бақыт. Сендердің ата-аналарың, бауырларың бар , олар сендерге әрқашан қомқор болады.		Барлық орталықтарды балалар әрекетіне қажетті заттар мен материалдармен толықтыру	Іс-әрекетке қажетті құралдарды дағдыларға қарай дайындау
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылға н іс-әрекет	**3-жас** **Дене шынықтыру** **"Теңге алу" (Ұлттық ойын элементі)** **Міндеті:** Балалардың шапшаңдық, икемділік және дәлдік қабілеттерін дамыту.	Қазақ тілі ***"Қазақ тілінде қоштасу"*** **Мақсаты:** Балаларды қазақ тіліндегі қоштасу сөздерін үйрету. **Қимыл:** Педагог балаларға «Сау болыңдар!» деп айтады, балалар жауап береді:		**. Музыка** **"Музыкалық қимылдар" (би элементтерімен)** **Міндеті:** Балалардың қимыл үйлесімділігін және би қабілеттерін дамыту.	**Дене шынықтыру** **"Қарлығаш"** **Міндеті :** Балалардың дене тепе-теңдігін және тұрақтылықты дамыту. **Қимыл:** Балалар бір аяқпен тұрып, екінші аяғын артқа созады. Қолдарын екі жаққа

	Құрал: Ортасына бірнеше теңгер (қағаз немесе кішкентай заттар) қойылады. **Қимыл:** Балалар кезекпен жүгіреді де, жерден теңге алып, белгіленген жерге әкеліп қояды. Кім көп теңге жинаса, сол жеңімпаз атанады.	«Сау болыңыз!» Қоштасу арқылы балалар тілдік дағдыларын бекітіп, іс-әрекетті аяқтайды		**Қимыл:** Балалар қарапайым музыкалық әуенге би қимылдарын жасайды. Мұғалім қазақтың ұлттық би қимылдарын үйретеді (қолды жоғары көтеру, жеңіл секірулер, бұрылу және айналу қимылдары)	созып, қарлығаштың ұшуын бейнелейді. Бұл қимыл тепе-теңдікті сақтау дағдыларын жетілдіреді.
	4-жас **Дене шынықтыру** **Міндеті:** Ирелең жолмен жүруге, қос аяқпен секіруге (аяқ бірге - аяқ алшақ) үйрету. **«Пойыз» ойыны.** Балаларға үлкен себеттегі доптарды көрсету. Доптарды балалардың өздеріне алғызып, бірінің соңынан бірін жүргізіп, шеңберге тұрғызу. **2.Жалпы даму жаттығулары:** 1. **Басқа арналған жаттығулар**	**Қазақ тілі** **«Сөздерді ретте» – Сөйлем құрастыру** **Мақсаты:** Балалардың сөйлем құрастыру қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** Педагог сөздерді ретсіз тәртіппен айтады, ал балалар оларды дұрыс тәртіпке келтіріп, сөйлем құрастырады. Мысалы: «Алма, мен, жедім» – дұрыс тәртібі: «Мен алма жедім». Бұл ойын балалардың сөйлем құрастыру қабілетін, тіл байлығын жетілдіреді.		**Музыка** **«Музыкалық марафон» – Шыдамдылық пен ырғақ сезімін дамыту** **Мақсаты:** Балалардың дене төзімділігін және музыкалық ырғаққа сай ұзақ уақыт қимыл жасау қабілетін дамыту. **Қажетті материалдар:** Ұзақ уақытқа арналған музыка. **Ойын барысы:** Балалар музыканың ырғағына сай ұзақ уақыт бойы қимылдайды (мысалы, жүгіру, секіру, билеу). Музыка өзгерген сайын қимыл түрлері де өзгеріп отырады.	**Дене шынықтыру** **«Кім жылдам?» – Жылдамдық пен шыдамдылықты дамыту** **Мақсаты:** Балалардың жылдамдық қабілеттерін, төзімділігін және шапшаңдықты дамыту. **Қажетті материалдар:** Конуслар немесе белсенділік белгілері. **Ойын барысы:** Балалар белсенділік нүктелері арқылы жүгіріп, ең жылдам болуға тырысады. Оларға айналмалы немесе зигзаг тәрізді жолдар ұсынылады. Бұл ойын балалардың жылдамдығы мен

	1. Алға 2. Бастапқы қалыпқа келу 3. Артқа ию 4. бастапқы қалыпқа келу (2 - рет) **2. Иыққа арналған жаттығулар** 1. Оң иықты көтеру. 2. Бастапқы қалып 3. Сол иықты көтеру 4. бастапқы қалыпқа келу (2 рет) **Музыка** **«Қол шапалақпен жаттығу» – Қол моторикасы мен музыкалық ырғақты дамыту** **Мақсаты:** Қолдың ұсақ моторикасын, жылдамдығын және музыкалық ырғақты сезіну қабілетін жетілдіру. **Қажетті материалдар:** Музыка. **Ойын барысы:** Балалар музыкаға сәйкес қол шапалақтайды. Әр түрлі ырғақпен			Бұл жаттығу балалардың төзімділігін, ырғақты сезінуін және шыдамдылығын дамытады.	төзімділігін арттырады, қозғалысты дұрыс жоспарлауды үйретеді.

	шапалақтау арқылы қолдың ұсақ моторикасын дамытуға болады. Музыка жылдам болған сайын шапалақтар да жылдамдайды. Бұл ойын қолдыңептілігін, шапшандығын және музыкалық ырғақты сезінуді дамытады				
Серуенге дайындық	өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	киімдерін шкафтарға салуға, дербестікке дағдыландыру **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**		Балаларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу олардың сөйлеуін дамыту **Мемлекеттік тілді меңгерту**	өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**
Серуен	**Серуен картотекасы №6** **Бақылау: "Жапырақтардың өзгерісі"** **Мақсаты:** Жапырақтардың түсі мен пішіндерін тану, күзгі өзгерістерді бақылау.	**Серуен картотекасы№7** **Бақылау: "Күннің күйі"** **Мақсаты:** Ауа райын сезіну, күннің жылуы немесе салқын болуы туралы түсінік беру. **Іс-әрекет:**Балалар күннің қалай жылытып тұрғанын немесе ауа райының салқындығын		**Серуен картотекасы№9** **Бақылау: "Құстарды бақылау"** **Мақсаты:** Құстардың қозғалысын, олардың дауысын тыңдау, құстардың түрлерін ажырату. **Іс-әрекет:**Балалар серуен барысында	**Серуен картотекасы№10** **Бақылау: "Ағаштардың биіктігі"** **Мақсаты:** Ағаштардың биіктігін, олардың жапырақтары мен дінін зерттеу. **Іс-әрекет:**Балалар ағаштардың дініне қарап, олардың биіктігін

	Іс-әрекет:Балалар ағаштардағы жапырақтардың түстерін бақылайды: жасыл, сары, қызыл және қоңыр жапырақтарды таниды. Педагог балаларға жапырақтың неге түсетінін және күз мезгіліндегі табиғаттың өзгерістерін түсіндіреді. **Сұрақтар:** «Жапырақтар қандай түстерге боялған?» «Бұл жапырақтар қай ағаштан түсті?» **Белсенділік:** Жапырақтарды жинау, олардың пішінін қолдарымен сипалап сезіну, жапырақтармен ойындар ұйымдастыру.	сезіну үшін бетін күнге қаратады немесе желді сезінеді.Педагог балаларға «Күннің шуағы бізді қалай жылытады?» деген сұрақтар қояды. **Сұрақтар:**«Бүгін күн жылы ма, әлде суық па?» «Күн бізге не береді?» **Белсенділік:** Күнге қарап, оның қалай жарқырап тұрғанын бақылау, желдің күші мен ауа райының әсерін сезіну. **Ойыншықтарды жинау және реттеу** **Мақсаты:** Балаларды өз заттарына және ойыншықтарға ұқыптылықпен қарауға үйрету. **Іс-әрекет:**Балалар ойнап болған соң, ойыншықтарды арнайы себетке немесе сөреге жинайды. Ойыншықтарды әртүрлі санаттарға бөлуге үйрету		құстардың даусын тыңдап, олардың қалай ұшып жүргенін бақылайды Педагог құстардың атауларын атап, олардың табиғаттағы рөлі туралы әңгімелейді. **Сұрақтар:**«Қандай құстарды көрдік?» «Құстар қалай ән салады?» **Белсенділік:** Құстардың дауысын еліктеу, құстардың ұшуын бейнелеп ойнау (қолдарын жайып, құстар секілді жүгіру). **Құстарды немесе жануарларды күту** **Мақсаты:** Балаларға жануарларға қамқор болуды үйрету. **Іс-әрекет:**Балалар балабақшаның ауласында құстарға жем шашады немесе	бағалайды.Педагог ағаштардың қалай өсетінін түсіндіреді. Балаларға ағаштың жасыл жапырақтары мен олардың пішіндерін көрсету. **Сұрақтар:**«Ағаш биік пе, әлде аласа ма?» «Жапырақтар қандай пішінде?» **Белсенділік:** Ағаштардың айналасында жүру, олардың жапырақтарын жинау және жапырақтардың пішіндерін талдау. **Құммен және сумен ойнау** **Мақсаты:** Балалардың ұсақ моторикасын дамыту және еңбекке қызығушылықты арттыру. **Іс-әрекет:**Балалар құмда немесе суда арнайы ойыншықтармен ойнап,

	Өсімдіктерге күтім жасау **Мақсаты:** Балаларға өсімдіктердің күтімі туралы түсінік беру және табиғатқа деген сүйіспеншілік қалыптастыру. **Іс-әрекет:** Балалар бөлмедегі немесе ауладағы өсімдіктерді суарады. Топтағы гүлдердің жапырақтарын сүртеді. Педагог балаларға судың өсімдіктер үшін маңызды екенін түсіндіреді және өсімдіктердің қалай өсетінін көрсетеді. **Құралдар:** кішкентай су құйғыштар, майлықтар. **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**	(мысалы, машиналарды бір жерге, қуыршақтарды басқа жерге қою). **Құралдар:** ойыншықтар, ойыншықтарды жинайтын себеттер. **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**		аквариумдағы балықтарға жем береді. Педагог құстардың немесе жануарлардың қалай тамақтанатынын және оларға қалай қамқор болу керектігін түсіндіреді. **Құралдар:** құс жемі немесе балықтарға арналған жем. **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	құмнан әртүрлі пішіндер жасайды. Ойнап болғаннан кейін, балалар жұмыс орнын жинайды, құралдарды жуып, сөреге қояды. **Құралдар:** құм және суға арналған ойыншықтар. **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**

Серуеннен оралу	өзіне қызмет көрсетуге, өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету, киімдерін шкафтарға салуға, , оларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	дербестікке дағдыландыруға, сөздік қорды балалардың киімдерінің, аяқ киімдерінің атауларымен байытуға **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**		Кір киімдерді тәрбиешіге ескертіп ауыстыру , қолдарын көпіршітіп жуу **Жеке гигиенаны сақтауға баулу** **«Өнегелі 15 минут»** Отбасы туралы өнегелі өсиет айту Мысалы: Балалар отбасы ол үлкен бақыт. Сендердің ата-аналарың, бауырларың бар , олар сендерге әрқашан қамқор болады.	өзіне қызмет көрсетуге, өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету, киімдерін шкафтарға салуға, , оларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу **Еңбекке баулу**
Түскі ас	Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу	Тамақты дұрыс ішу. Қасықты дұрыс ұстау, майлықты қолдану , нан қиқымын шашпай, сорпамен сусынын төкпей ішуді үйрету. **(мәдени-гигиеналық , өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**		Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу	Қасық шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету **Дұрыс тамақтану үйрету**

Күндізгі ұйқы	**Бесік жыры –**. Бесік жырын баяу, тыныштықпен айту баланы сабырға шақырып, оны тыныш ұйқыға жетелеу	**«Әлди-әлди» әні –**. Әннің жұмсақ әрі тыныш әуені баланы жеңіл ұйқыға түсіру		**«Желсіз түнде жарық ай»** – Абайдың әні де ұйықтап жатқан балалар үшін жақсы әуен болады. Әннің баяу, нәзік әуені баланың тыныш ұйықтауына ықпал ету	**Жұмсақ сөйлесу:** балаларға жай ғана «ұйқы уақыты келді» деп жұмсақ сөздермен хабарлап, олардың мейірімді және қауіпсіз сезінуіне көмектесу
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Балаларға сырткы келбетін бақылауға үйрету, сабынды дұрыс ұстауға дағдыландыру **Мәдени – гигиеналық шараларды дамыту**	тыныш жағдайдан сергектікке біртіндеп көшіру, баланың ағзасын қимыл белсенділігіне дайындау Дене сымбатын түзу болуын қамтамасыз ету		жағымды музыкамен біртіндеп ояту; - қолдар мен аяқтарды керу, созу, көтеріп, түсіруге жаттығулар,Көз жаттығуларын жасау	жалпақ табандылықтың алдын алу мақсатында **«Денсаулық жолдарымен жүргізу »**
Бесін ас	Қолды жуудың маңызын оның денсаулықты сақтау үшін өмірлік қажетті дағды екенін балалармен талқылау. **Жеке бас гигенасы мәдениетін үйрету**	Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу		тамақ ішіп болғаннан кейін алғыс айту Үнемді пайдалану **"Тағамды ысырап етпе" (Тағамды дұрыс қолдануға үйрету)** **Мақсаты:** Балаларға тағамды ысырап етпей, тек қажет болған мөлшерде жеуге үйрету. **Құралдар:** Ойыншық тағамдар (жемістер,	Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу

•				көкөністер), ойыншық табақтар. **Өткізу барысы:** Балаларға тамақты тек қажет мөлшерде алып, оны толықтай жеуді үйрету. Тамақты ысырап етпеудің маңызын түсіндіру.	
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы баска әрекеттер)	**3 жас** **Міндеті:** Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін дамыту **Дербес ойын** **«Қуыршақты тамақтандыр».** **Ойын барысы:** тағамдар арқылы қуыршақты тамақтандырып, тағам түрлерін ермексаздан жасайды **(коммуникативтік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**Міндеті:**Біртекті заттарды санау, және неше деген сұраққа жауап беруге үйрету **Танымдық-қимылды ойын:** «Аңдар жүрісі» **Ойын барысы:** Балалар аңдардың жүрісін салып, аңдарды санайды, мекендеу орталарын тәрбиешімен әңгімелейді **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**		**Міндеті:** кітап оқу қалыптастыру **Кітаппен жұмыс** **«Аспазшы»** Әңгіме : балалар аспазшы дегенміз кім деген сұраққа жауап беріп, аспазшының ерекшеліктері туралы әңгімелейді **(коммуникативтік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**Дербес ойын «Мозайка»** Мақсаты:Балалар мазайканың ұсақ бөліктерін орналастыра алады. **(шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін,)**

	4-жас **«Қорықшының әлемі» –** **Мақсаты:** Балаларды қоршаған ортаны қорғау туралы ақпараттандыру және табиғатты қорғау идеяларын сурет арқылы көрсету. **Ойын барысы:** Балаларға қоршаған ортаның ластануы, ормандарды қорғау, жануарлар мен өсімдіктерді сақтау туралы әңгімелеңіз. Балалар өздерінің қоршаған ортаны қорғау идеяларын суретке салады немесе жапсыру арқылы көрсетеді (мысалы, ағаш отырғызу, қоқыс жинау). **(коммуникативтік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**«Табиғатпен бірге» –** **Мақсаты:** Балаларды табиғатпен байланыс орнатуға үйрету және табиғи элементтерді суретке қосу. **Ойын барысы:** Балалар табиғи материалдарды жинап, соларды суретке қосып, табиғаттың әртүрлі элементтерін жапсырады. Дайын суреттерін көрсетіп, табиғатпен қалай байланысқанын түсіндіреді. Әр бала табиғаттың сұлулығын бейнелеуде қолданған әдісін айтып береді. **(коммуникативтік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**		**«Жер беті мен аспан әлемі» –** **Мақсаты:** Балаларды жер беті мен аспан әлемінің байланысын сурет арқылы түсіндіру. **Ойын барысы:** Балалар жер мен аспанның әртүрлі элементтерін (жердегі тау, өзен, жануарлар, аспандағы күн, бұлттар, ай, жұлдыздар) суретке салады. Жапсыру әдісі арқылы жер мен аспанның үйлесімін көрсетеді. Әр бала суретінде жер мен аспанның арасындағы байланыс туралы әңгімелейді. **(коммуникативтік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**«Ағаштың өмірі» –** **Мақсаты:** Ағаштың өмірлік циклін (ағаштың өсуі, көктеуі, жеміс беруі) түсіндіру және оны суретке түсіру. **Ойын барысы:** Балаларға ағаштың қалай өсіп, дамитыны туралы түсінік беріледі (тұқымнан бастап толық ағашқа дейін). Балалар ағаштың әр кезеңін суретке салып көрсетеді. Әр бала өз суретін таныстырып, ағаштың өмірлік циклі туралы әңгімелейді. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**

Серуенге дайындық	өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	киімдерін шкафтарға салуға, дербестікке дағдыландыру **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**		Балаларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу олардың сөйлеуін дамыту **Мемлекеттік тілді меңгерту** **«Күй күмбірі»** **Мақсаты:** Бала бойында эмоционалды шығармашылық дағдыларды қалыптастыру	өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**
Серуен	**Серуен картотекасы №6** **Бақылау: "Жапырақтардың өзгерісі"** **Мақсаты:** Жапырақтардың түсі мен пішіндерін тану, күзгі өзгерістерді бақылау. **Іс-әрекет:**Балалар ағаштардағы жапырақтардың түстерін бақылайды: жасыл, сары, қызыл және қоңыр жапырақтарды таниды.	**Серуен картотекасы№7** **Бақылау: "Күннің күйі"** **Мақсаты:** Ауа райын сезіну, күннің жылуы немесе салқын болуы туралы түсінік беру. **Іс-әрекет:**Балалар күннің қалай жылытып тұрғанын немесе ауа райының салқындығын сезіну үшін бетін күнге қаратады немесе желді сезінеді.Педагог балаларға «Күннің шуағы бізді қалай жылытады?» деген сұрақтар қояды.		**Серуен картотекасы№9.** **Бақылау: "Құстарды бақылау"** **Мақсаты:** Құстардың қозғалысын, олардың дауысын тыңдау, құстардың түрлерін ажырату. **Іс-әрекет:**Балалар серуен барысында құстардың даусын тыңдап, олардың қалай ұшып жүргенін бақылайды Педагог құстардың атауларын атап, олардың табиғаттағы	**Серуен картотекасы№10** **Бақылау: "Ағаштардың биіктігі"** **Мақсаты:** Ағаштардың биіктігін, олардың жапырақтары мен дінін зерттеу. **Іс-әрекет:**Балалар ағаштардың дініне қарап, олардың биіктігін бағалайды.Педагог ағаштардың қалай өсетінін түсіндіреді. Балаларға ағаштың жасыл жапырақтары мен олардың пішіндерін көрсету.

	Педагог балаларға жапырақтың неге түсетінін және күз мезгіліндегі табиғаттың өзгерістерін түсіндіреді. **Сұрақтар:** «Жапырақтар қандай түстерге боялған?» «Бұл жапырақтар қай ағаштан түсті?» **Белсенділік:** Жапырақтарды жинау, олардың пішінін қолдарымен сипалап сезіну, жапырақтармен ойындар ұйымдастыру. **Өсімдіктерге күтім жасау** **Мақсаты:** Балаларға өсімдіктердің күтімі туралы түсінік беру және табиғатқа деген сүйіспеншілік қалыптастыру.	**Сұрақтар:**«Бүгін күн жылы ма, әлде суық па?» «Күн бізге не береді?» **Белсенділік:** Күнге қарап, оның қалай жарқырап тұрғанын бақылау, желдің күші мен ауа райының әсерін сезіну. **Ойыншықтарды жинау және реттеу** **Мақсаты:** Балаларды өз заттарына және ойыншықтарға ұқыптылықпен қарауға үйрету. **Іс-әрекет:**Балалар ойнап болған соң, ойыншықтарды арнайы себетке немесе сөреге жинайды. Ойыншықтарды әртүрлі санаттарға бөлуге үйрету (мысалы, машиналарды бір жерге, қуыршақтарды басқа жерге қою).		рөлі туралы әңгімелейді. **Сұрақтар:**«Қандай құстарды көрдік?» «Құстар қалай ән салады?» **Белсенділік:** Құстардың дауысын еліктеу, құстардың ұшуын бейнелеп ойнау (қолдарын жайып, құстар секілді жүгіру). **Құстарды немесе жануарларды күту** **Мақсаты:** Балаларға жануарларға қамқор болуды үйрету. **Іс-әрекет:**Балалар балабақшаның ауласында құстарға жем шашады немесе аквариумдағы балықтарға жем береді. Педагог құстардың немесе жануарлардың қалай тамақтанатынын және оларға қалай қамқор болу керектігін түсіндіреді.	**Сұрақтар:**«Ағаш биік пе, әлде аласа ма?» «Жапырақтар қандай пішінде?» **Белсенділік:** Ағаштардың айналасында жүру, олардың жапырақтарын жинау және жапырақтардың пішіндерін талдау. **Құммен және сумен ойнау** **Мақсаты:** Балалардың ұсақ моторикасын дамыту және еңбекке қызығушылықты арттыру. **Іс-әрекет:**Балалар құмда немесе суда арнайы ойыншықтармен ойнап, құмнан әртүрлі пішіндер жасайды. Ойнап болғаннан кейін, балалар жұмыс орнын жинайды, құралдарды жуып, сөреге қояды.

	Іс-әрекет: Балалар бөлмедегі немесе ауладағы өсімдіктерді суарады. Топтағы гүлдердің жапырақтарын сүртеді. Педагог балаларға судың өсімдіктер үшін маңызды екенін түсіндіреді және өсімдіктердің қалай өсетінін көрсетеді. **Құралдар:** кішкентай су құйғыштар, майлықтар. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**	**Құралдар:** ойыншықтар, ойыншықтарды жинайтын себеттер. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**		**Құралдар:** құс жемі немесе балықтарға арналған жем. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**Құралдар:** құм және суға арналған ойыншықтар. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**
Балалардың үйге қайтуы	**Ата-анаға кеңес:** «Балаңызды тыңдауды үйреніңіз. Шыдамды болыңыз, балаңыздың сөзін бөліп, оның ойын өзіңіз аяқтауға тырыспаңыз»	**Психологтің кеңесі:** Өз құралдарын күтіп ұстау туралы керектігін жиі айтып тұру.		Ата-аналармен әңгімелесу. Балаларды қайтару.	Кеңес: «Бала мен қоғам» Ашық сабақтың болу мерзімін айтып, киімдерін дайындап қою туралы айту.

Келісемін:

Оқу-ісінің менгерушісі

_______ Даутова Б.А.

«30» 10 2023 жыл

Тәрбиелеу білім беру процесі

2023-2024 оқу жылы

Аралас 3-4 жас тобы

Қазан 5-апта

Күн тәртібі	Дүйсенбі 30.10.2023	Сейсенбі 31.10.2023	Сәрсенбі 01.11.2023	Бейсенбі 02.11.2023	Жұма 03.11.2023
Балаларды қабылдау	Сәлемдесу Балалар мен ата-аналарға жақсы көңіл күй тілеу **Медбике тексеруі**	Сәлемдесу Балаларды әсем әуенмен,көтеріңкі көңіл күйімен қарсы алу **Медбике тексеруі** **Ұлттық құндылықты дәріптеу мақсатында** **Ұлттық тағамдар арқылы таныстыру** Қазақтың ұлттық тағамдарын балаларға қарапайым тілде түсіндіріп, олардың қандай ингредиенттерден	Сәлемдесу Көңіл күй смайликтерімен қарсы алу **Медбике тексеруі** **Су қауіпсіздігі** **Мақсаты**: Балаларға суға жақын жерлерде қауіпсіздікті сақтау қажеттілігін түсіндіру. **Іс-әрекет**:Су қоймаларының жанында	Сәлемдесу Көңілді әуенмен қарсы алу **Медбике тексеруі**	Сәлемдесу Жақсы көңіл күй тілеу **Медбике тексеруі**

•		жасалатынын айту арқылы балаларды ұлттық ас дәстүріне қызықтыру. Мысалы, бауырсақ пісіру процесін балаларға көрсету немесе қымыздың қалай жасалатынын айтып беру	ересектерсіз ойнамау керектігін түсіндіру. Балалармен судың қауіпті жерлерін көрсету арқылы түсіндіру (мысалы, терең суға бармау). **Құралдар:** Су қоймаларының суреттері, бассейндерде сақтық шараларын түсіндіретін мультфильмдер.		
Ата-аналармен әңгімелесу, **кеңес беру**	Баланы балабақшадан қалдырмау туралы кеңес беру Ата-анамен • консультация	Үйдегі өзіне-өзі қызмет ету дағдыларының қалай қалыптасып жатқанын сұрау Ата-анамен консультация	Баланың үйдегі ойыншықтарға деген қызығушылығы жайлы сұрау Ата-анамен консультация	Балабақшадан кейінгі баланың өзін-өзі қалай ұстайтыны жайлы әңгімелесу Ата-анамен консультация	Демалыс күндердегі баланың күн тәртібі жайлы әңгімелесу Ата-анамен консультация
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**3-жас** **«Сиқырлы қапшық» ойыны** **Міндеті:** Сөздер мен сөйлемді дұрыс айтуына ықпал жасау **-Ойын барысы :** Қапшықтың ішіне әртүрлі заттарды (ойыншық, тұрмыстық бұйымдар, жемістер т.б.) салып, бала	1. **«Суреттеп бер» ойыны** **Міндеті:**Сөз тіркестерін анық айтуға дағдыландыру **- Ойын барысы** : Балалар бір-біріне заттарды, суреттерді немесе жануарларды сипаттап беру керек. Мысалы, бір бала белгілі бір жануарды сипаттайды, ал	3. **«Сұрақ-жауап» ойыны** **Міндеті:** Балалардың сөздік қорын көбейту, бірімін еркін әңгіме айтуға дағдыландыру **Ойын барысы:** Бір бала сұрақ қояды, ал екіншісі жауап береді. Мысалы, "Сенің сүйікті түсің қандай?" немесе "Балабақшада не ұнайды?". Бұл	4. **«Оқиға құрастыру» ойыны** **- Міндеті:** Шығармашылық қабілеті мен сөйлеу шеберлігін қалыптастыру **Ойын барысы:** Балаларға белгілі бір тақырып беріліп, сол бойынша қысқа оқиға құрастыру керек. Әр бала оқиғаның бір	5. **«Кім жылдам?» ойыны** **- Міндеті:** Жылдам ойлау мен сөз қорын дамыту **Ойын барысы:** Бір зат немесе сурет көрсетіледі, ал балалар сол затты бірінші болып дұрыс сипаттап немесе оның атауын айтуы қажет. Бұл ойын балалардың жылдам ойлау және

	олардың көрмей ұстап сезу арқылы таниды. Ол заттың атауын айтып, оны сипаттап береді. Бұл ойында баланың сөздік қоры және ойлау қабілеті дамиды. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	басқалары оны табуы қажет. Бұл ойында балалар өз ойын дұрыс жеткізуге және суреттеу дағдыларын дамытуға тырысады **(коммуникативтік, әлеуметтік-эмоционалды)**	сұрақтарға жауап беру арқылы балалар сөйлеу дағдыларын дамытады және өз ойларын нақты жеткізуге үйренеді	бөлігін айтып, келесі бала оны жалғастырады. Бұл балалардың қиялын, шығармашылық қабілеттерін және сөйлеу шеберлігін дамытады.	сөздік қорды қолдану дағдыларын дамытады
	4-жас **"Кім не дейді?"** **- Міндеті:** Жануарлардың дыбыстарын тану және олардың аттарын айтуға үйрету. **- Ойын барысы:** Балаларға жануарлардың суреттері немесе ойыншықтары көрсетіледі. Тәрбиеші әр жануардың атын атап, оның дыбысын шығарады. Мысалы, "Мынау – сиыр. Сиыр	**"Табиғатпен танысайық"** **- Міндеті:** Табиғаттың негізгі элементтерімен танысу және оларды дұрыс атауға үйрету. **- Ойын барысы:** Тәрбиеші балаларға суреттерді көрсетеді немесе табиғат элементтерін көрсетіп (гүлдер, ағаштар, жапырақтар), олардың атын айтады. Балаларға табиғат элементтерін сипаттау және олардың атауларын қайталау ұсынылады. Мысалы,	**Менің қолымда не бар?"** **- Міндеті:** Заттарды атау және олар туралы қарапайым сөйлемдер құрау. **- Ойын барысы:** Тәрбиеші балаларға әртүрлі заттарды (ойыншық, жеміс-жидек, киім т.б.) көрсетеді. Балаларға "Бұл не?" деп сұрақ қояды, ал балалар сол заттың атын айтады. Кейін балаларға қарапайым сөйлемдер құрауға көмектесу	**"Жыл мезгілдерін үйренеміз"** **- Міндеті:** Жыл мезгілдерін тану және оларды сипаттау дағдыларын дамыту. - Ойын барысы: Балаларға әртүрлі жыл мезгілдерінің суреттері көрсетіледі (қыс, жаз, көктем, күз). Тәрбиеші әр суретті сипаттап, балаларға "Бұл қай мезгіл?" деп сұрақ қояды. Мысалы, "Қыста қар жауады, ал балалар қармен ойнайды".	**"Кім қайда тұрады?"** **- Міндеті:** Жануарлардың мекендерін дұрыс айту және түсіну. **- Ойын барысы:** Балаларға жануарлардың суреттері немесе ойыншықтары беріледі, және олар қайда тұратыны түсіндіріледі. Мысалы, "Қоян орманда тұрады", "Балық суда жүзеді". Балалар осы жануарларды өз орындарына орналастырып, "Қоян

•	"му-му" дейді". Балалар жануардың атын қайталап, оның дыбысын салады. Бұл жаттығу балалардың есте сақтау қабілетін және сөздік қорын дамытады. **(коммуникативтік, әлеуметтік-эмоционалды)**	"Бұл – ағаш. Ағаштың жапырақтары бар". **(коммуникативтік, әлеуметтік-эмоционалды)**	ұсынылады. Мысалы, "Бұл – алма. Алма дәмді" **(коммуникативтік, әлеуметтік-эмоционалды)**	Балалар жауап береді: "Бұл қыс". **(коммуникативтік, әлеуметтік-эмоционалды)**	орманда", "Балық суда" деп сөйлем құрайды. **(коммуникативтік, әлеуметтік-эмоционалды)**
Таңертеңгі жаттығу	**Жаттығу кешені:** 6 **Секірулер (2-3 минут)** – бала өз орнында жеңіл секіріп ойнауы керек. **- Қол шапалақтау (2 минут)** – орындарында тұрып, жоғары және төмен қол шапалақтау. **- Шеңбер жасау (2 минут)** – бала қолдарын жайып, денесін шеңбер жасап айналдырады. - Орындарынан жоғары секіру (10 рет).	**Жаттығу кешені:№7** **Жүру және тоқтау ойыны** (5 минут) – бала бөлменің ішінде жүреді, "Тоқта!" деген сигналды естігенде тоқтайды. **- Аюша еңбектеу** (2 минут) – бала еденде төрт аяқтап аюша еңбектейді. **- Допты домалату** (5 минут) – допты алға-артқа домалатып ойнау.	**Жаттығу кешені: №8** **Қолдарын жоғары көтеріп созылу** (2 минут) – бала биікке жетуге тырысып, қолдарын жоғары созады. **- Қабырғамен жүру (5 минут)** – қабырғаға жақын жүріп, қолмен тірек етіп жүру. **- Қоянша секіру (3 минут)** – екі аяқпен жерден жоғары секіру.	**Жаттығу кешені: №9** - Қолдармен иықтарға тигізу (2 минут) – бала қолдарын жоғары көтеріп, иығына тигізеді. - Аяқпен жорғалау (5 минут) – аяқтарын алдыға тартып, жерде жорғалап жүру. - Жеңіл секірулер (3 минут) – бала өз орнында жеңіл секіре алады.	**Жаттығу кешені: №10** - Би (5 минут) – балаға ұнайтын әуенді қосып, еркін би қимылдарын жасау. - Кемпірқосақ жасау (2 минут) – бала қолдарын жоғары көтеріп, үлкен доға жасап, кемпірқосақ бейнесін жасайды. - Допты жоғары лақтыру (3 минут) – бала допты жоғары лақтырып, ұстап алады.

Таңғы ас	Майлықты дұрыс қолдануды, нанды үгітпей жеу қажет екенін ескертіп отыру **Мәдениетті тамақтану үйрету**	Қолды жуудың маңызын оның денсаулықты сақтау үшін өмірлік қажетті дағды екенін балалармен талқылау. **Жеке бас гигенасы мәдениетін үйрету**	Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу	Қасық ,шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету **Дұрыс тамақтану үйрету**	тамақ ішіп болғаннан кейін алғыс айту
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Топта ұйымдастырылған орталықтарда балалардың түрлі әрекеттерін ұйымдастыруға қажетті заттар мен материалдарды әзірлеу	Барлық орталықтарды балалар әрекетіне қажетті заттар мен материалдармен толықтыру **Үйдегі қауіпсіздік** **Мақсаты:** Балаларды үйде қауіпті заттарға жоламау керектігін үйрету **Іс-әрекет:**Балаларға үйдегі қауіпті заттарды (өткір заттар, ток көздері, ыстық заттар) көрсетіп, олардан қалай сақтану керектігін түсіндіру. «Бұл қауіпті немесе қауіпсіз» ойыны: балаларға заттардың суреттерін көрсетіп, қайсысы қауіпті, қайсысы қауіпсіз екенін анықтайды (мысалы,	Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық жасау, көрнекіліктерді дайындау, видео түсіндірмелер дайындау	Барлық орталықтарды балалар әрекетіне қажетті заттар мен материалдармен толықтыру	Іс-әрекетке қажетті құралдарды дағдыларға қарай дайындау **Көшедегі қауіпсіздік** **Мақсаты:** Көшеде серуендеу кезінде балаларды қауіпсіздік ережелеріне үйрету. **Іс-әрекет:**Педагог балаларға ересектерсіз көшеге шықпау керектігін түсіндіреді. Көшеде бейтаныс адамдармен сөйлеспеу туралы айту. Балалармен серуен кезінде жолда қалай жүру керектігі туралы мысалдар келтіру және олардың назарын қауіпті жерлерге аудару.

		пышақ, розетка — қауіпті; ойыншықтар — қауіпсіз).			
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**3-жас** **Дене шынықтыру** Ұлттық құндылықты қалыптастыру **Арқан тарту" (Ұлттық ойын элементі)** **Міндеті** : Бұл жаттығу балалардың командалық жұмыс дағдыларын, күшін және ептілігін арттырады. **Құрал**: Арқан. **Қимыл**: Балалар екі топқа бөлініп, арқан тартыс ойынын ойнайды. Қай топ арқанды өз жағына тартса, сол жеңімпаз болады. (	**Қазақ тілі** **"Сөздерді сөйлемге құрастыру"** **Міндеті:** Балаларды сөздерден қарапайым сөйлемдер құрастыруға үйрету. **Қимыл:** Педагог әрбір балаға қарапайым сөйлемдерді қайталауға ұсынады, мысалы: «Мен алманы жақсы көремін.» «Бұл – банан.» «Жүзім тәтті.» Балалар осы сөйлемдерді қайталап, өздері құрастыруға тырысады.	**Дене шынықтыру** **"Аю мен қоян"** **Міндеті:** Ептілік пен қимыл үйлесімділігін дамыту. **Қимыл**: Балалар екі топқа бөлінеді: бір топ "аюлар" төрт тағандап, қолдарымен жерге сүйеніп қозғалады, ал екінші топ "қояндар" секіреді. Қолмен және аяқпен қозғалу арқылы дененің барлық бұлшық еттері жаттығады. Бірнеше айналымнан кейін рөлдермен ауысады. **Үнемдеу іс әрекеті** **"Электр қуатын сақтайық" (Электр энергиясын үнемдеу)** **Мақсаты:** Балаларға шамды, теледидарды және басқа құрылғыларды қажетсіз қосып қоймауды үйрету.**Құралдар:**	. **Музыка** **"Әуенді тыңдау және талқылау"** **Мақсаты:** Балалардың музыкалық есту қабілетін дамыту. **Қимыл:** Мұғалім балаларға қазақтың дәстүрлі аспаптарымен орындалған әуенді тыңдатады (домбыра, қобыз, сыбызғы). Балалар әуенді тыңдап, қандай аспаптың дыбысы екенін айтады және әуеннің көңілді, мұңды немесе баяу екенін талқылайды.	**Дене шынықтыру** Ұлттық құндылықты қалыптастыру **"Алтын сақа" (Асық ойыны)** **Міндеті:**Балалардың көз дәлдігін және қол қимылдарын дамыту. **Құрал**: Асықтар. **Қимыл**: Балалар шеңбердің ортасына қойылған асықтарды көздеп, кезекпен оларды атып түсіреді. Кім асыққа дәл тигізсе, сол жеңімпаз атанады.

			Шамдар, ойыншықтар (теледидар, компьютер). **Өткізу барысы:** Балаларға бөлмеде ешкім болмаған кезде шамды сөндіріп қоюдың маңызын көрсету. Оларға теледидар мен компьютерді ұзақ уақыт қосып қоймауды үйрету		
	4-жас **Дене шынықтыру** **«Теңіз толқыны» ойыны** - **Міндеті:** Баланың тепе-теңдікті ұстауға және қозғалыс үйлесімін дамытуға көмектесу. - **Барысы:** Балалар бір-бірінің артынан тізіліп, "кеме" жасайды. Жетекші "Теңіз толқыны күшейді!" дегенде, балалар бір-бірін ұстап, денелерін теңселтіп жүреді. Бұл қимылдар балалардың дене қимылдарын үйлестіріп, тепе-	**Қазақ тілі** **«Сипатта» – Ойлау қабілетін және сөздік қорды дамыту** **Мақсаты:** Балалардың суреттеуге деген қабілеттерін, сөздік қорын дамыту. **Ойын барысы:** Педагог бір затты немесе жануарды атайды, ал балалар оны сипаттайды. Мысалы: «Мысық – ол кішкентай, жұмсақ, құйрығы ұзын жануар». Бұл ойын балалардың ойлау қабілетін, сипаттау дағдыларын және сөздік қорын байытады.	**Дене шынықтыру** **«Түрлі қозғалыс жаттығулары»** -**Міндеті**: Баланың дене бұлшықеттерін нығайту және икемділікті арттыру. - **Барысы**: Жетекші балаларға қарапайым жаттығулар көрсетеді: - Қолды жоғары көтеріп, созылу. - Отырып-тұру. - Тізелерді жоғары көтеріп жүгіру. - Қолды алға-артқа сермеу.	**Музыка** **Музыкалық аспаптармен танысу»** - **Міндеті:** Музыкалық аспаптарды танып, олардың дыбыстарын ажыратуға үйрету. -**Барысы:** : балаларға әртүрлі музыкалық аспаптарды (мысалы, барабан, ксилофон, маракас) көрсетеді және олардың дыбыстарын тыңдатады. Балалар сол аспаптарды ойнап көріп, олардың дыбыстары қалай шығатынын үйренеді. Бұл балалардың есту қабілетін және	**Дене шынықтыру** **Жануарлар сияқты қозғал»** - **Міндеті:** Баланың қимыл-қозғалысын жетілдіру және қиялын дамыту. - **Барысы:** Жетекші балаларға әртүрлі жануарлардың қозғалысын көрсетуін сұрайды. Мысалы: - Қояндар секіреді. - Түйеқұстар жүгіріп келеді. - Аюлар төрт аяқтап жүреді.

	теңдік сақтауды үйретеді. **Музыка** **Музыкалық аспаптармен танысу»** - **Міндеті:** Музыкалық аспаптарды танып, олардың дыбыстарын ажыратуға үйрету. -**Барысы: :** балаларға әртүрлі музыкалық аспаптарды (мысалы, барабан, ксилофон, маракас) көрсетеді және олардың дыбыстарын тыңдатады. Балалар сол аспаптарды ойнап көріп, олардың дыбыстары қалай шығатынын үйренеді. Бұл балалардың есту қабілетін және музыкалық танымын арттырады.			музыкалық танымын арттырады.	

	3-4 жас **«Коктемгі гүлдер» - Міндеті:** Балалардың табиғат құбылыстарын түсінуіне және материалдармен жұмыс істеу қабілеттерін дамыту. **- Ойын барысы:** Балалар пластилиннен әртүрлі гүлдерді (қызғалдақ, раушан) мүсіндейді. Одан кейін оларды қағаз бетіне жапсырып, көктемгі гүлзар жасайды. Бұл балалардың табиғаттағы гүлдер туралы білімін арттырып, олардың шығармашылық қабілеттерін дамытады. **(шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**«Үй жануарлары»** - Мақсаты: Балалардың жануарлар туралы түсініктерін дамыту және мүсіндеп, жапсыру арқылы оларды бейнелеу. **- Ойын барысы** Балалар пластилиннен үй жануарларын (мысық, ит, қой) мүсіндейді. Жануарларды мүсіндеп болған соң, оларды қағазға жапсырып немесе дайындалған үлгілерге қосады. Балалар әр жануардың пішінін және түсін есте сақтап, материалмен жұмыс істеуді үйренеді **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**«Құстарды тамақтандыру»** **- Міндеті:** Балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттырып, құстарға қамқорлық көрсету түсініктерін дамыту. **- Ойын барысы:** Балалар құстарға арналған қорек ыдысын (құстарға арналған жем салатын құты) құрастырады. Олар қағаз, картон және басқа материалдарды қолданып, қорек ыдысын жасайды. Құстарды пластилиннен мүсіндейді, ал кейін оларды құрастырумен байланыстырады. Бұл балалардың табиғатқа деген қамқорлығын және материалдармен жұмыс істеу дағдыларын дамытады. **(шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**«Табиғат бұрышы»** **- Міндеті:** Балаларға табиғат құбылыстары туралы білім беру және табиғи материалдарды қолдануды үйрету. **- : Балаларға табиғи материалдар** (жапырақтар, бұтақтар) ұсынылады, және олардан табиғаттың кішкентай көрінісін жасау ұсынылады. Олар жапырақтарды қағазға жапсырып, бұтақтардан ағаштар құрастырады, ал кейін осы көріністі түрлі-түсті қағаздармен толықтырады. Бұл балаларға табиғаттың сұлулығын бейнелеп, өз қолдарымен жасалған бұйымдарды бағалауға көмектеседі. **(шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**«Ғажайып қалашық»** - Міндеті: Балалардың кеңістік түсінігін, логикалық ойлауын және ұсақ моторикасын дамыту. **- Ойын барысы** : Балалар картон, қағаз және пластилинді қолдана отырып, өздерінің қиялындағы қаланы құрастырады. Олар үйлер, көліктер, ағаштар және адамдарды құрастырып, қалашық жасайды. Бұл тапсырма балалардың кеңістікті түсіну қабілетін дамытып, олардың құрастыру және мүсіндеу шеберліктерін жетілдіреді. **(танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін,)**

Серуенге дайындық	өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	киімдерін шкафтарға салуға, дербестікке дағдыландыру **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	сөздік қорды балалардың киімдерінің, аяқ киімдерінің атауларымен байытуға **Мемлекеттік тілді меңгерту**	Балаларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу олардың сөйлеуін дамыту **Мемлекеттік тілді меңгерту**	өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**
Серуен	**Серуен картотекасы №11** **Табиғатқа қамқорлық** - Қоқыс жинау: Серуен барысында балаларға табиғаттағы қоқыстарды жинау тапсырмасын беріңіз. Бұл оларға қоршаған ортаға жауапкершілікпен қарауға және табиғатты қорғауға үйретеді. - **Өсімдіктерге күтім:** Балаларға ағаштардың жапырақтарын, гүлдерін қарау, оларды суару немесе егу бойынша тапсырмалар беру.	**Серуен картотекасы №12** **Табиғатпен танысу** **Тақырып:** Ағаштар мен өсімдіктерді зерттеу **Мақсат:** Балаларды ағаштар мен өсімдіктердің түрлерімен таныстыру, оларды күтуге үйрету. **Серуен:** Балалармен жақын маңдағы саябаққа барып, ағаштар мен гүлдерді тамашалау. Іс-шара: Балаларға әртүрлі өсімдіктерді көрсетіп, олардың жапырақтары мен сабақтарын зерттеу. Әр ағаштың атауын айтып, ағаштарды күту туралы түсіндіру.	**Серуен картотекасы №13** **Судың маңызы** **Тақырып:** Судың табиғаттағы рөлі **Мақсат:** Судың маңызын түсіндіру, суды үнемді пайдалану жолдарын үйрету. **Серуен:** Су қоймасы немесе бұлақ жанында серуен. **Іс-шара:** Балаларға судың табиғаттағы рөлі мен оның маңызын түсіндіру, суды қалай үнемдеу керек екенін үйрету. **Еңбекке баулу:** Су қоймасына немесе бақшадағы өсімдіктерге су тасып, оларды суару.	**Серуен картотекасы №14** **Тазалық күні** **Тақырып:** Табиғатты таза ұстау **Мақсат:** Балаларды қоршаған ортаны таза ұстауға баулу, тазалыққа үйрету. **Серуен:** Жақын маңдағы табиғи аймаққа серуен. **Іс-шара:** Балалармен бірге серуендеп жүріп, жердегі қоқыстарды жинау. Табиғатты қоқыстан қалай қорғауға болатыны туралы әңгімелесу. **Еңбекке баулу:** Қоқыс жинау мен сұрыптау	**Серуен картотекасы №15** **Гүлдер күні** **Тақырып: Гүлдердің түрлері және оларды күту** **Мақсат:** Гүлдер туралы білімін кеңейту және оларды күтуге баулу. **Серуен: Гүлдер өсетін аймаққа серуен жасау.** **Іс-шара:** Әр гүлдің түрлерін талқылау, олардың хош иістерін сезіну. Гүлдер мен өсімдіктерді өз қолдарымен егіп үйрену. **Еңбекке баулу:** Гүлдерді суару және

	Бұл өсімдіктердің өмір сүруіне ықпал етеді. **2. Еңбек дағдыларын дамыту** - Жемістер мен көкөністерді жинау: Егер серуен ауыл немесе бақшада өтсе, балаларды жемістер мен көкөністерді жинауға үйрету. Бұл оларға еңбек арқылы өнім алудың маңыздылығын көрсетеді. - **Құстарға жем беру:** Балаларға құстарға арналған жем шашу немесе арнайы орындар дайындау. Бұл табиғатқа қамқорлық сезімін дамытуға көмектеседі. **3. Табиғатпен танысу** - Табиғатқа қатысты тапсырмалар: Балаларға табиғаттағы өзгерістерді бақылау,	**Еңбекке баулу:** Балаларға бақшаға қалай қамқор болу керектігін көрсетіп, кішкене күрекпен топырақты қопсыту. **(коммуникативтік, әлеуметтік-эмоционалды)**	**(коммуникативтік, әлеуметтік-эмоционалды)**	жұмыстарын көрсету. Балаларға қоқысты қайда және қалай тастау керектігін үйрету. **(коммуникативтік, әлеуметтік-эмоционалды)**	оларға топырақ қопсыту жұмыстарын жасау. **(коммуникативтік, әлеуметтік-эмоционалды)**

	мысалы, жапырақтардың түсі, ағаштардың формасы туралы жазу немесе сурет салу. - **Экологиялық білім беру:** Табиғаттың экосистемасы, өсімдіктер мен жануарлардың өзара байланысы туралы мәліметтер беру. **(коммуникативтік, физикалық,танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды).**				
Жеке баламен жұмыс	**Құм немесе су ойыны** **Міндеті:** сезім мүшелерін дамытып, ұсақ моториканы және қол-саусақтың қимылдарын күшейту **-ойын барысы:** Балалар құм немесе суға әртүрлі заттарды (қасық, құйғыш, шелектер) қолданып, құяды, шашады, қазып алады.	**Легомен ойнау** **Міндеті:** Қол бұлшықеттерін нығайтып, саусақтың дәлдігін және көз-қол координациясын дамыту **-Ойын барысы:** Балалар түрлі-түсті леголарды жинап, қиялдағы ғимараттар немесе қарапайым пішіндер құрастырады. **Сенсорлық моториканы дамыту**	**Қуыршақ киіндіру** **Міндеті:** Саусақ ұсақ моторикасын дамыту және өз бетінше әрекет етуге үйрету **-Ойын барысы:** Балалар қуыршақтарды әртүрлі киімдермен киіндіреді, түймелерді тағады, замоктарды ашады. **Сенсорлық моториканы дамыту**	**Бояумен сурет салу** **-Міндеті:** Баланың көркемдік қабілетін дамытып, түс ажырату және саусақпен қимыл жасау дағдыларын жетілдіру **-Ойын барысы:** Балалар саусақтарымен немесе арнайы қылқаламмен қағазға түрлі-түсті бояулар жағады.	**Пластилин немесе қамырмен жұмыс** **Міндеті:** Қол бұлшықеттерін, саусақтардың икемділігін, қиялын және сенсорлық қабылдауды дамыту **- ойын барысы:** Балалар пластилиннен әртүрлі фигураларды, жануарларды, пішіндерді жасайды.

	Сенсорлық моториканы дамыту			**Сенсорлық моториканы дамыту**	**Сенсорлық моториканы дамыту**
Серуеннен оралу	өзіне қызмет көрсетуге, өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету, киімдерін шкафтарға салуға, , оларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	дербестікке дағдыландыруға, сөздік қорды балалардың киімдерінің, аяқ киімдерінің атауларымен байытуға **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	өзіне қызмет көрсетуге, өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету, киімдерін шкафтарға салуға, , оларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	Кір киімдерді тәрбиешіге ескертіп ауыстыру , қолдарын көпіршітіп жуу **Жеке гигиенаны сақтауға баулу**	өзіне қызмет көрсетуге, өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету, киімдерін шкафтарға салуға, , оларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу **Еңбекке баулу**
Түскі ас	Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу	Тамақты дұрыс ішу. Қасықты дұрыс ұстау, майлықты қолдану , нан қиқымын шашпай, сорпамен сусынын төкпей ішуді үйрету. **(мәдени-гигеналық , өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**	Қолды жуудың маңызын оның денсаулықты сақтау үшін өмірлік қажетті дағды екенін балалармен талқылау. **Жеке бас гиенасы мәдениетін үйрету**	Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу	Қасық шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету **Дұрыс тамақтану үйрету**
Күндізгі ұйқы	Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. **Тыныштық сақтау. Жәй музыка қою.**	балалар ұйықтайтын бөлмені алдын-ала желдету **Жеті лақ** ертегісін айту Жағымды музыка әуенімен балаларды ұйықтату	ұйықтар алдында балаларға кітап оқу **Мысық, әтеш және түлкі** ертегісін айту	балалар ұйықтайтын бөлмені алдын-ала желдету **Бесік жырын айту** **(Көркем әдебиет**	ұйықтар алдында балаларға кітап оқу **Торғай мен тышқан** ертегісін айту

Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Балаларға сыртқы келбетін бақылауға үйрету, сабынды дұрыс ұстауға дағдыландыру **Мәдени – гигиеналық шараларды дамыту**	тыныш жағдайдан сергектікке біртіндеп көшіру, баланың ағзасын қимыл белсенділігіне дайындау Дене сымбатын түзу болуын қамтамасыз ету	жағымды музыкамен біртіндеп ояту; - қолдар мен аяқтарды керу, созу, көтеріп, түсіруге жаттығулар, саусақ жаттығуларын орындау; - массаж жолдармен жүргізу	жағымды музыкамен біртіндеп ояту; - қолдар мен аяқтарды керу, созу, көтеріп, түсіруге жаттығулар,Көз жаттығуларын жасау	жалпақ табандылықтың алдын алу мақсатында **«Денсаулық жолдарымен жүргізу »**
Бесін ас	Қолды жуудың маңызын оның денсаулықты сақтау үшін өмірлік қажетті дағды екенін балалармен талқылау. **Жеке бас гигенасы мәдениетін Үйрету**	Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу **«Өнегелі 15 минут»** **"Достық пен көмек"** **Мақсаты:** Балаларға бір-біріне көмектесудің және достықтың маңыздылығын үйрету. -Қысқаша достық пен көмектесу туралы әңгіме	Қасық шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету **Дұрыс тамақтану Үйрету**	тамақ ішіп болғаннан кейін алғыс айту **Үнемді пайдалану** **"Суды үнемдеу" (Суды дұрыс пайдалану ойыны)** **Мақсаты:** Балаларға суды ысырап етпей, үнемді пайдалануды үйрету. **Құралдар:** Ыдыстар, су, ойыншық құйғыштар. **Өткізу барысы:** Балаларға суды тек қажетті мөлшерде пайдаланып, ыдыстарға құюды көрсету. Суды аз пайдаланып, ойыншықтарға су құйып беру ойыны. Сонымен қатар, мұғалім балаларға	Тағамның жағымды түрі, дәм, иісі, пайдасы туралы әңгімелесу

				«Кранды жабуды ұмытпау керек» екенін түсіндіреді	
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**3-жас «Көктемгі гүлдер» - Міндеті:** Балалардың табиғат құбылыстарын түсінуіне және материалдармен жұмыс істеу қабілеттерін дамыту. **- Ойын барысы:** Балалар пластилиннен әртүрлі гүлдерді (қызғалдақ, раушан) мүсіндейді. Одан кейін оларды қағаз бетіне жапсырып, көктемгі гүлзар жасайды. Бұл балалардың табиғаттағы гүлдер туралы білімін арттырып, олардың шығармашылық қабілеттерін дамытады. **(шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**«Үй жануарлары»** - Мақсаты: Балалардың жанурлар туралы түсініктерін дамыту және мүсіндеп, жапсыру арқылы оларды бейнелеу. **- Ойын барысы** Балалар пластилиннен үй жануарларын (мысық, ит, қой) мүсіндейді. Жануарларды мүсіндеп болған соң, оларды қағазға жапсырып немесе дайындалған үлгілерге қосады. Балалар әр жануардың пішінін және түсін есте сақтап, материалмен жұмыс істеуді үйренеді **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**«Құстарды тамақтандыру» - Міндеті:** Балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттырып, құстарға қамқорлық көрсету түсініктерін дамыту. **- Ойын барысы:** Балалар құстарға арналған қорек ыдысын (құстарға арналған жем салатын қуты) құрастырады. Олар қағаз, картон және басқа материалдарды қолданып, қорек ыдысын жасайды. Құстарды пластилиннен мүсіндейді, ал кейін оларды құрастырумен байланыстырады. Бұл балалардың табиғатқа деген қамқорлығын және материалдармен жұмыс істеу дағдыларын дамытады. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-**	**«Табиғат бұрышы» - Міндеті:** Балаларға табиғат құбылыстары туралы білім беру және табиғи материалдарды қолдануды үйрету. **- : Балаларға табиғи материалдар** (жапырақтар, бұтақтар) ұсынылады, және олардан табиғаттың кішкентай көрінісін жасау ұсынылады. Олар жапырақтарды қағазға жапсырып, бұтақтардан ағаштар құрастырады, ал кейін осы көріністі түрлі-түсті қағаздармен толықтырады. Бұл балаларға табиғаттың сұлулығын бейнелеп, өз қолдарымен жасалған бұйымдарды бағалауға көмектеседі. **(шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)**	**«Ғажайып қалашық»** - Міндеті: Балалардың кеңістік түсінігін, логикалық ойлауын және ұсақ моторикасын дамыту. **- Ойын барысы** : Балалар картон, қағаз және пластилинді қолдана отырып, өздерінің қиялындағы қаланы құрастырады. Олар үйлер, көліктер, ағаштар және адамдарды құрастырып, қалашық жасайды. Бұл тапсырма балалардың кеңістікті түсіну қабілетін дамытып, олардың құрастыру және мүсіндеу шеберліктерін жетілдіреді. **(танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін,)**

			әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)		
•	4-жас **"Көңілді доптар"** **- Міндеті:** Түстерді атау және түстерді заттармен байланыстыру. **- Ойын барысы:** Балаларға түрлі-түсті доптар немесе басқа заттар ұсынылады. Тәрбиеші әр түсті атап, балалардан "Бұл қандай түс?" деп сұрайды. Балалар доптың түсін атайды және оны қоршаған ортадағы заттармен байланыстырады: "Бұл – қызыл доп. Қызанақ та қызыл". **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік,)**	**"Қарсы сөздерді үйренеміз"** **- Міндеті:** Қарсы мәндес сөздерді үйрену және оларды қолдану. **- Ойын барысы:** Балаларға қарама-қарсы сипаттағы заттар немесе суреттер көрсетіледі. Мысалы, үлкен-кіші, биік-аласа, жылы-суық. Балаларға мысал келтіріледі: "Бұл – үлкен аю, ал мынау – кішкентай аю". Балалар заттарды атап, олардың айырмашылығын түсіндіреді. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік,)**	**"Мен не істеп жатырмын?"** **- Міндеті:** Қимылдарды атау және оларды сипаттау. **- Ойын барысы:** Тәрбиеші балаларға әртүрлі әрекеттерді көрсетеді (жүгіру, секіру, отыру, тұру) және "Мен не істеп жатырмын?" деп сұрайды. Балалар жауап береді: "Сен жүгіріп жатырсың". Бұл жаттығу балалардың етістіктерді қолдану дағдыларын дамытады. **(коммуникативтік, физикалық,)**	**Гүлді дала"** **Міндеті**: Балалар гүлдердің пішінін және түстерді танып біледі. **- Сурет салу**: Түрлі түсті бояуларды пайдаланып, балалар қағаз бетіне алақанын басып, гүлдер жасайды. Гүл сабағын қылқаламмен немесе саусақпен салады. **- Қоршаған орта элементтері:** Гүлдер, шөптер, жәндіктер. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін, әлеуметтік-эмоционалды)** -	**Күн мен бұлттар"** **- Міндеті:** Балалар табиғаттағы күн мен бұлттарды таниды, ауа райы туралы түсінік алады. **- Сурет салу:** Балаларға қағазға үлкен дөңгелек пішінде күнді саусақ бояуларымен салуды ұсыну. Олар күннің сәулелерін сары түспен сызып, бұлттарды мақтамен жабыстырады немесе көк бояумен саусақтарын қолданып салады. **- Қоршаған орта** элементтері: Күн, бұлттар, аспан. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін,)**

Серуенге дайындық	өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	киімдерін шкафтарға салуға, дербестікке дағдыландыру **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**	сөздік қорды балалардың киімдерінің, аяқ киімдерінің атауларымен байытуға **Мемлекеттік тілді меңгерту**	Балаларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу олардың сөйлеуін дамыту **Мемлекеттік тілді меңгерту**	өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету **Өзіне-өзі қызмет ету қалыптастыру**
Серуен	**Серуен картотекасы №11** **Табиғатқа қамқорлық** - Қоқыс жинау: Серуен барысында балаларға табиғаттағы қоқыстарды жинау тапсырмасын бçріңіз. Бұл оларға қоршаған ортаға жауапкершілікпен қарауға және табиғатты қорғауға үйретеді. - **Өсімдіктерге күтім:** Балаларға ағаштардың жапырақтарын, гүлдерін қарау, оларды суару немесе егу бойынша тапсырмалар беру. Бұл өсімдіктердің	**Серуен картотекасы №12** **Табиғатпен танысу** **Тақырып:** Ағаштар мен өсімдіктерді зерттеу **Мақсат:** Балаларды ағаштар мен өсімдіктердің түрлерімен таныстыру, оларды күтуге үйрету. **Серуен:** Балалармен жақын маңдағы саябаққа барып, ағаштар мен гүлдерді тамашалау. Іс-шара: Балаларға әртүрлі өсімдіктерді көрсетіп, олардың жапырақтары мен сабақтарын зерттеу. Әр ағаштың атауын айтып, ағаштарды күту туралы түсіндіру. **Еңбекке баулу:** Балаларға бақшаға қалай қамқор болу керектігін	**Серуен картотекасы №13** **Судың маңызы** **Тақырып:** Судың табиғаттағы рөлі **Мақсат:** Судың маңызын түсіндіру, суды үнемді пайдалану жолдарын үйрету. **Серуен:** Су қоймасы немесе бұлақ жанында серуен. **Іс-шара:** Балаларға судың табиғаттағы рөлі мен оның маңызын түсіндіру, суды қалай үнемдеу керек екенін үйрету. **Еңбекке баулу:** Су қоймасына немесе бақшадағы өсімдіктерге су тасып, оларды суару.	**Серуен картотекасы №14** **Тазалық күні** **Тақырып:** Табиғатты таза ұстау **Мақсат:** Балаларды қоршаған ортаны таза ұстауға баулу. тазалыққа үйрету. **Серуен:** Жақын маңдағы табиғи аймаққа серуен. **Іс-шара:** Балалармен бірге серуендеп жүріп, жердегі қоқыстарды жинау. Табиғатты қоқыстан қалай қорғауға болатыны туралы әңгімелесу. **Еңбекке баулу:** Қоқыс жинау мен сұрыптау жұмыстарын көрсету. Балаларға қоқысты қайда және қалай	**Серуен картотекасы №15** **Гүлдер күні** **Тақырып: Гүлдердің түрлері және оларды күту** **Мақсат:** Гүлдер туралы білімін кеңейту және оларды күтуге баулу. **Серуен: Гүлдер өсетін аймаққа серуен жасау.** **Іс-шара:** Әр гүлдің түрлерін талқылау, олардың хош иістерін сезіну. Гүлдер мен өсімдіктерді өз қолдарымен егіп үйрену. **Еңбекке баулу:** Гүлдерді суару және оларға топырақ қопсыту жұмыстарын жасау.

	өмір сүруіне ықпал етеді. **2. Еңбек дағдыларын дамыту** - Жемістер мен көкөністерді жинау: Егер серуен ауыл немесе бақшада өтсе, балаларды жемістер мен көкөністерді жинауға үйрету. Бұл оларға еңбек арқылы өнім алудың маңыздылығын көрсетеді. - **Құстарға жем беру:** Балаларға құстарға арналған жем шашу немесе арнайы орындар дайындау. Бұл табиғатқа қамқорлық сезімін дамытуға көмектеседі. **3. Табиғатпен танысу** - Табиғатқа қатысты тапсырмалар: Балаларға табиғаттағы өзгерістерді бақылау, мысалы,	көрсетіп, кішкене күрекпен топырақты қопсыту. **(коммуникативтік, әлеуметтік-эмоционалды)**	**(коммуникативтік, әлеуметтік-эмоционалды)**	тастау керектігін үйрету. **(коммуникативтік, әлеуметтік-эмоционалды)**	**(коммуникативтік, әлеуметтік-эмоционалды)**

	жапырақтардың түсі, ағаштардың формасы туралы жазу немесе сурет салу. **- Экологиялық білім беру:** Табиғаттың экосистемасы, өсімдіктер мен жануарлардың өзара байланысы туралы мәліметтер беру. **(коммуникативтік, танымдық және зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды)**				
Балалардың үйге қайтуы	Бүгінгі күннің қалай өткені туралы, баланың жетістіктері қандай болғаны туралы сөйлесу	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу.	Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Балалардың денсаулығы жайлы әңгімелесу